

WESTERN

Dž. Vajtsajd

REVOLVERAŠ SA SABLJOM

B
ROTO
BIBLIOTEKA
X-100

CENA ZA INOSTRANSTVO: SLT 210

BRČJ 279 • 600 DINARA

WESTERN

279

1992

Džon Vajtsajd

REVOLVERAŠ SA SABLJOM

X-100

Urednik izdanja
P. MATIĆ

Recenzent
P. POPOVIĆ

Lektor
J. STOJIĆEVIĆ

Izdaje i štampa NIŠJP »DNEVNIK« Novi Sad, Vojvodanskih brigada 7, telefon 021/621-555 ● Žiro račun 65700-603-7711 ● Direktor »Dnevnika« Miodrag Karadžić ● za izdavača: Ilija Vojnović ● Odgovorni urednik: Milorad Predojević ● Grafički urednik: Juliš Arvanitidis ● Sekretar redakcije: Zdenka Karabasil ● Korektor: Jovan Uglješin

YU ISSN 0353—1287
Rukopisi se ne vraćaju

REVOLVERAŠ SA SABLJOM

Den Balard zauzda konja i ispod oka pogleda kao stena čvrstog Bada Koulija.

— Da nije onolikih konja pred salunom reklo bi se da smo u mrtvom gradu. A, Bad?

Pod kršnim momkom zaškripa sedlo dok je krivio vrat razgledajući glavnu ulicu Red Blafa, mestašca izgubljenog u prašnjoj preriji na granici sa Arizonom.

— Ovo je — grmnu kao da se ruše stene, — zaista neki mrtav grad. Em ga je pojela prašina, em mu se razbežali stanovnici. Nigde živa čoveka.

Nešto zlokobno bilo je prisutno u vazduhu i dvojica prašnjavih jahača i dalje su zverali dok žilavi Balard na kraju ne potera konja prema krčmi.

— Da zavirimo? — pripita ortaka koji najpre olabavi kožnu petlju, što je služila kao utvrđivač kolta, i ćutke klimnu glavom.

Domalo, gurnuli su pokretna vrata saluna »Bagatela«, kako je stajalo na iskrivljenoj i kuršumima izrešetanoj tabli iznad dovratka, i zastali da im se oči priviknu na polutamu.

— Zatvaraj vrata! — povika neko od jedva vidljivih gostiju.

Kroz kovitlac duvanskog dima Kouli pokušava da razazna budalu koja je zahtevala zatvaranje pokretnih vrata čiji je mehanizam to sam radio, ali je samo badava bečio oči.

U zadimljenoj prostoriji našlo se bar pedesetak ljudi i ko bi u tolikoj gomili uočio šaljivčinu.

Ipak, isceri se i promumla kao medved:

— Vaše naređenje izvršeno, ser. Sad platite piće.

Nekoliko promuklih glasova počeo da se smeje, a čovečuljak koji je dotad neprimetno sedeo za šankom počeo da lupa nekakvim čekićem i krešti kao svraka:

— Više pažnje prema sudu grada Red Blafa. Do presude, zabranjeno je točenje pića.

Žilavi Balard oprezno dotače orijaševu ruku, ali je sve bilo badava. Kad bi, inače dobroćudni div, bio izazvan, mnogima bi se zatresle gaće. Sad je to pokušavao da izvede sa publikom koja nije imala drugog posla nego da ih zavatlava pogrešnim komandama.

Čvrstim korakom probi se do prvih klupa i zgrabi najbližeg čoveka. Gruba tkanina debele košulje počeo da puca u njegovim rukama, a čovek smesta dobi želju za brbljanjem:

— Nisam ja...

— A ko je? — bubnu Bad držeći ga jednom rukom dok mu se druga nalazila prikrivena iza leđa.

Čovekova košulja više nije imala nijednog dugmeta, što ne promače pažnji njegovog suseda, bradate lju-

deskare što je sedeo kraj njega na klupi.

— Pusti ga, čuješ li me — zareža i poče sporo da se diže, ali ga smesta stiže Badova čizma.

Od udarca, teško telo odlete u stranu i obori bar još nekoliko posetilaca stešnjenih na klupi, a onda jedan autoritativni glas iz prvih redova spreči pokolj:

— U redu, stranče... dokazao si nam da si najjači u celom Teksasu i sad ga pusti. Bezrazložno remetiš suđenje.

Čim je čovek progovorio, u krčmi je zavladao tajac pa se ni onaj sa pocepanom košuljom više nije bunio što je dvojici došljaka govorilo da momak iz prvih redova nije neko čija se reč nije bezrezervno slušala. A to, bogami...

Nekako jednovremeno Kouli pusti čoveka koji se skljoka na klupu, a Den Balard odmače šaku od izlazanog kundaka starinskog »ekvilajzera« pa čovečuljak za šankom iskoristi priliku da nekako preuzme inicijativu.

Krešteći kao svraka, pozivao ih je na pristojno ponašanje:

— Vas dvojica... smesta sedite da bismo mogli da nastavimo suđenje. Dakle, šerife Čeri... neka ustanu prvi optuženi.

Naslonjen na dovratak, Bad Kouli je stajao skrštenih ruku i kroz duvanski dim posmatrao četvoricu žilavih momaka posadenih na stolicama ispred šanka. Očigledno, radilo se o optuženima od kojih je čovek sa čekićem tražio da se izjasne.

S druge strane šanka izdvoji se pedesetogodišnjak sa zvezdom na grudima i pokaza na tamnokosog momka koji je sedeo prvi zdesna:

— Monti Stark, prokleti kradljivče... ustani kad sudija zahteva!

Izvaljen uz naslon stolice Stark se i ne pomače, nego čak poče da se prenamaže:

— Šerife Čeri, zahtevaš previše. Teško mi je da stojim.

— Ustaj! — grmnu zvezdonosac i

dohvati kundak revolvera. — Ovo je sud grada Red Blafa.

— Ne mogu, pokvario sam stomak. I da znaš... Moraćeš da me izvedeš inače ću... u gaće.

Bar polovina prisutnih poče da se smeje i podvriskuje, a Bad Kouli navalj iz prikrajka:

— Vodi ga... zar nam nije dosta ovolikog duvanskog smrada!

Četvorica optuženih bili su puka sirotinja koji su verovatno negde smotali kakvo june i zbog toga se kao stokokradice našli pred sudom. To su dvojica došljaka mogli sa sigurnošću da pretpostave i zbog tog im momci odmah postadoše simpatični.

U opštoj zbrci i dernjavi, jedno vreme, čula se samo lupa sudijinog čekića dok onaj autoritativni glas ne povika:

— Mir ljudi, a ti Mak — prostreli pogledom suviše revnosnog sudiju — lakše malo. Udaraš, čoveče, kao da si kovač a ne berberin.

Pošto se žamor ubrzo stišao, a i prvooptuženi Monti Stark izjavio da još može trpeti pa da izlazak »sporadi sebe« može da prička, uveden je kakav takav red. Čak je i zvezdonosac Čeri odustao od teranja optuženih u stojeći stav pa je ispitivanje nastavljeno u nešto mirnijem tonu.

Berberin Mark, na brzu ruku proizveden u sudiju grada Red Blafa, nastojao je da optužene otera direktno na vešala i kao orlušina se okomio na mršavog dvadesetogodišnjaka:

— Priznaj, uhvaćeni ste pri čerečenju ukradenog govečeta koje je bilo vlasništvo mister Ronalda Ringolda, gazde ranča »Duplo R«!

Momak je mrdao otrcanim čizmama i samo delimično priznavao navode optužnice:

— Koješta Mark, zatekli su nas da jedemo. Čerečenje je završeno znatno ranije.

— A-ha, priznaješ lopužo!

Umesto suvonjavog Starka, odjed-

nom zabubnja duboki bas Bada Koulija:

— Ništa on ne priznaje, kao što ni ostala gospoda ne bi smeli da priznaju sud koji optuženima nije odredio branioca.

Ponovo je nastala graja u kojoj su se čuli sasvim konkretni predlozi:

— Jebiga, završavajte već jednom, žedni smo.

— Nema pića dok sud zaseda — nadvikivao ih je kreštavi sudija i lupao čekićem dok se ponovo ne umeša rančer Ringold:

— Mark, prestani sa dernjavom i određuj im već jednom tog advokata. Stvarno, zar nemamo prečeg posla?

Ispostavilo se da u sudnici nije mogao da se nađe nijedan pogodan čovek za tu dužnost, pa je Den Ballard odjednom spasao situaciju:

— Predlažem Bada Koulija. Ume da se potpiše, a to je, bogami. . . garancija da će obavljati ovu dužnost kako valja. Zar ne, ljudi?

Pošto je pismenost na Divljem zapadu uglavnom bila dosta nepoznata stvar, predlog je obergeručke prihvaćen a stameni Bad bi ustoličen za branioca.

Smesta je zakuvao još goru kašu:

— Primećujem, slavni sude — mleo je izazivajući novu buru smehta i pošalica — da nije određena porota od dvanaest časnih građana.

To je berberin Mark protumačio kao omalovažavanje vlastite ličnosti i zakreštao kao celo jato brbljivih svraka:

— Kakva porota, ja sudim!

— Vaša milosti — odvali Bad dubokim glasom koji kao da mu je dolazio odnekle iz čizama, — vi samo vodite suđenje i izričete visinu kazne. . .

— Jašta, nego visinu — opet nije đavo dao mira berberinu. — Obesićemo ih na najviše drvo u gradu.

— Ulažem protest. — razdra se Kouli. — Ukoliko sud bude donosio odluke bez provedenog postupka, tražiću izuzeće sudije. Moji klijenti

imaju pravo na pošteno suđenje o čijoj navodnoj krivici će odlučiti porota časnih građana.

Ponovo je nastao smeh jer je berberin najpre ličio na očerupanu kokoš a nikako na uvaženog delioca pravde pa je i šerif Čeri imao muke da smiri galamdžije i ponovo uspostavi red.

Pošto je prošlo više od pola časa a da se početak suđenja nije ni nazi-
rao, rančer Ringold skoči na noge i zagalami na sudiju:

— Izaberi već jednom tu prokletu porotu pa da završavamo sa ovom ludnicom. Znaš da je u jeku jesenje okupljanje stoke.

Vrlo zadovoljan uspehom u prvoj rundi, Bad se važno ustoboči na ponuđenoj stolici i zadimi iz debelo zavijene cigarete čekajući da sudiju Marka uhvati u novoj grešci.

Prilika mu se pružila čim je bandoglavi berberin zagraktao:

— Montija Starka i njegove lopuže optužujem. . .

— Koješta, čoveče. . . ti si sudija. Optužnicu iznosi gospodin tužilac.

Time je rasprava odgođena bar za novih pet minuta koliko je trajalo dranje i pocikivanje publike iz koje su se čuli i prvi uzvici odobravanja stamenom braniocu:

— Samo tako, čoveče. . . oderi ga!

— K'o što i on nas guli onom svojom tupom britvom.

— Nije tupa — branio je berberin svoj esnaf i još više dolivao ulje na vatru jer sad bar polovina guljenika ozbiljno počeo da protestuje:

— Jebote. . . tupa je. Nemaš ni propisan kamen. . .

— Britva se oštri na kaišu — uveravao ih je vojni sudija da poznaje sve tajne berberskog zanata, a kako je vreme nepovratno odmicalo, ponovo je na noge skočio rančer i grmnuo:

— Mani britvu i imenuj tužioca. Najbolje šerifa Čerija.

Prostreljen opasnim rančеровим pogledom, berberin se manuo ras-

prave o oštrenju i smerno pogleda šerifa:

— Da li bi ti, Piter. . .

Uticaj rančera Ringolda izgleda da je bio veoma snažan jer se zvezdonosac smesta ustoboči kraj šanka i poče sa iznošenjem optužnice:

— Monti Stark, gospodo, i trojica njegovih pomoćnika uhvaćeni su. . .

— Stoj! — pronađe branilac Kouli novu začkoljicu i prema tavanici oduva ceo oblak ljutog duvanskog dima. — Trojica »navodnih pomoćnika« imaju svoja imena. Dragi kolega. . . izvolite se izjasniti o kojim osobama se radi.

Pominjanje »dragog kolege« dove- lo je do pravog urnebesu u sudnici kome je doprineo i unjkavi glas prvooptuženog:

— Požurite gospodine. . . ne mo- gu još dugo.

Zvezdonosac Čeri nije znao šta pre da preduzme. Ili da seronju Starka izvede »sporadi sebe« ili da se raspita o imenima trojice mangu- pa koji su mu se otvoreno cerili u li- ce i podgurkivali se sa Starkom:

— Mnogo si nešto bled, Monti. Ve- rovatno trpiš. . .

— Naravno da trpim samo ne znam dokle ću moći. Ljudi, ono june baš je bilo žilavo.

Srećom, red je ipak uspostavljen pošto se šerif neko vreme domun- đavao sa publikom i na kraju rekao:

— Trojica ostalih zovu se Lefti Dejvis, Sem Doerti i Džegor Berez- znodž.

— Protestujem, ja tako se ne zvati — ustoboči se četvrtoptuženi, ljudi- na pred kojom je i plećati Bad mo- rao da pokaže određeni respekt i ti- ho zviznu kroz zube.

— Bogami, ljudina!

Ne teži od pedeset kilograma, še- rif Čeri je još bednije izgledao pred razgoropađenom ljudeskarom i mrmljao:

— Tako su mi rekli, ko, uсталom,

može da ponovi to glupo rusko pre- zime.

— Nije glupo, ne vredaj. . . ime mi je Jegor Berežnoj. Šta tu uvijaš Be- rezznodž, idiote.

Ispostavilo se da momčina iz Ru- sije ima ponešto i u velikoj glavi jer je vešto zaterao tužioca u mišiju ru- pu i nastavio da ga testerise:

— Ja donski kozak, znaeš li ti što eto?

Sasvim sluđen mešavinom en- gleskih i ruskih reči, Čeri se napre- čac predade:

— Ne znam.

— A kako onda da budete tužilac, dragi kolega? — doturi malo sa svo- je strane Kouli posle čega je usledi- la šerifova definitivna predaja:

— Ne znam ni to.

Započeto kao obična farsa, sude- nje se izmetnulo u pravu komediju. Snalažljiviji su povadili skrivene bo- ce i uveliko nazdravljali ne poštuju- ći suvi režim sudijske Marka, a kad je i kozak Džegor ili Jegor započeo sa lingvističkim dvojezičnim vratolomi- jama. . . sve je otišlo dodavola. Čak je i dvanaest časnih građana iz po- rote podleglo uticaju naćefleisanih gledalaca i prizivalo poznanike:

— Džime, prokleta ti duša, dodaj malo tu flašu.

Sasvim zaboravljajući na svoj če- kić, sudija je nemoćno širio ruke dok vajnom advokatu Kouliju ne pade na um spasonosna misao:

— Predlažem pauzu od jednog sa- ta dok se ne reši pitanje imena mog četvrtog klijenta.

— Prihvata se. — dreknu sudija i zbrisa prema berbernici, a rančer Ringold otpljunu na strugotinama posut patos krčme i rukom pozva nekoliko pratilaca:

— Idemo ljudi, ovde samo gubimo vreme.

Ožednели, ljudi navališe uz šank terajući barmena na postizanje svetskog rekorda u punjenju čaša i krigli što Bad iskoristi da počasti klijente.

— Deder sirotinjo, ovamo. Popiće-mo po jednu.

*

Terajući konja neuobičajenom žestinom, Ronald Ringold stigao je u punom galopu na ranč i teško sjahao pred verandom velike kamene kuće.

— Lari, Berte... za mnom. A ti — popreko odmeri stasitu ženu sa kojom se gotovo sudari na vratima, — miči se. Vidiš da žurim.

Krupne, kao ugalj crne ženine oči za trenutak besno sevuše. Nije ništa odgovorila, ali se nije ni pomerila s mesta pa se trojica ljudi nekako provukoše mimo nje i uđoše u veliki hol čiji su zidovi bili okićeni primercima starinskog oružja, kožama divljači i indijanskom ćebadi. U jednom uglu nalazilo se povešano mnogobrojno oružje oteto od ubijenih Komanča i Apača dok je u kaminu pucketala vatra stvarajući samo prividan utisak topline.

Kamenu kuću Ronalda Ringolda nije mogla da ugreje ni vatra ni ženska toplina.

— Bert — obratio se predradniku Stenfordu, iskusnom jahaču sa brkovima potkresanim na starinski teksaški način, — video si onaj cirkus od suđenja. Sad ćemo po naški...

Za razliku od stamenog predradnika, Lari Dobson je izgledao nežno kao devojka. Bar po stasu jer je u svemu ostalom pre ličio na pustinskog vuka ili pumu uvek spremnu na smrtonosni skok.

Sve na njemu, sem mesinganih čaura metaka u opasaču, bilo je crne boje. Kožna kratka jakna, čizme, opasač od šarama ukrašene kože, pantalone od somota, kao i plitki crni šešir doprinosili su mističnom izgledu njegove nežne figure iz koje je zračila opasnost i — smrt.

Dva revolvera kalibra trideset osam, za koje bi stari graničari rekli da su — pištoljčići, u njegovim ne-

žnim rukama mogli su da poseju više smrti nego kad bi obarače zateglo desetak osrednjih strelaca.

Jer, Lari Dobson bio je revolveraš. I to ekstra klase. Nije bio galamdžija ni razmetljivac. Više je voleo da umesto reči govore revolveri. A kad bi do toga došlo... obično bi nastajao tajac.

Zbog toga se i sada rančer obraćao predradniku ostavljajući da najmljeniji revolveraš sam odabere put do likvidacije četvorice uljeza koji su iz šikara u blizini Rio Grande izvlačili »maverike« — nežigosanu poludivlju junad i formirali vlastito stado.

Odbegla stoka, Ronalda Ringolda, bar dosad, uopšte nije interesovala. Ko bi uostalom, kod tolike stoke na ranču odvajao ljudstvo za mukotrpan rad u šikarama?

To je, naravno, znao i iskusni predradnik Stenford, koji po navici najpre dotače gusti brk, a zatim reče:

— Da mi ne grešimo, gazda? Četvorica momaka mogu uhvatiti koju stotinu »maverika« i oterati ih do železničke pruge u Kansasu ili rudarima u Kolorado. Zašto zbog toga da gubimo vreme bakćući se s njima?

Gazda Ringold je, međutim, imao drukčije mišljenje i strogo naredi:

— Ne tiče me se koliko goveda oni mogu da žigošu. Stotinu, dve ili tri, sasvim mi je svejedno. Uopšte ne smatram da će »Dvostuko R« zbog toga osiromašiti. Pitanje je dublje i...

— Pitanje je od koga potiču »maverici« iz šikare pored Rio Grande, Berte — umeša se tihim glasom revolveraš zagledan u šare indijanskog ćebeta na zidu. — Šta misliš, odakle se nadoše ta goveda u močvarama i bespućima pored reke?

Predradniku je bilo jasno na šta obojica misle, pa jedva procedi:

— U redu, »maverici« potiču od naših odlutalih krava i mi ne smemo da dozvolimo da ih neko drugi hvata i žigoše. Rađe ćemo da gleda-

mo kako i dalje lutaju šikarom i... bavimo se poslom na ranču.

— E, nećemo, Berte — grmnu rančer. — Sprečićemo ih u tome.

— Pošto smo omanuli sa onom ludošću u krčmi, gde smo želeli da sve izgleda po zakonu, pa ludog berberina proglasili sudijom — dodade revolveraš ne skidajući očiju sa ćilima na zidu. — U tome, dragi Berte, više neću da učestvujem. Ni kao posmatrač u krčmi gde smo se do malopre nalazili.

Stari predradnik je sve znao o kravama, konjima, bolestima koje napadaju stoku, kroćenju poludivljih ždrebaca, potkivanju ili popravci kola, mogao je danimi da ustrajno jaše uz stado ili da nepogrešivo oceni koliko se stoke nalazi u dželepu, ali je u ovom pitanju njegova pamet radila nešto sporije. Veran stariim stočarskim običajima bubnuo je nekontrolisano:

— Ali ljudi... svako ima pravo da uhvati »maverika« i stavi mu svoj žig. Nežigosano june ne smatra se ničijim vlasništvom.

— Ova se smatraju! — izgubi nerve rančer Ringold i tresnu pesnicom po hrastovom stolu na kome zazvečаше neispijene čaše. — Ova stoka potiče iz mojih stada. Nije me briga što nemaju žig »Duplog R«.

Godinama se reč najmoćnijeg rančera u okrugu Red Blaf slušala bez pogovora pa je i predradnik sada pognuo glavu i prećutno pristao na progon momaka iz šikare. Uostalom, bio je plaćen da na svakom mestu štiti interese ranča i gazde za kojeg je jahao i predvodio četvrtirnih jahača spremnih da na mig Ronalda Ringolda uhvate za rep i samog đavola.

Ćutke je klimnuo glavom i počeo da zavija škrtu, tanku cigaretu pazeci da nijedan trun duvana ne padne sa papirića. Isto tako je, tokom proteklih godina, kao veran pas pazio da ništa na ranču »Dvostruko R« ne propadne, sate je provodio u šta-

li negujući povređenog konja, besneo na momke koji su iscrpljivali životinje i bezrazložno ih terali galopom, psovao kuvara ukoliko bi mu zagorela večera jer »stari trovač uopšte ne vodi računa koliko staje vreća pasulja«.

Sad je trebalo da prenebregne vlastito ubeđenje i momcima iz šikare otme prikupljena goveda, a njih poveša na najbliže drvo. U protivnom, ni časa ne bi smeo da provede na ranču gde je tretiran kao prvi čovek i od gazde Ringolda dobijao najveću platu.

Slično je razmišljao i revolveraš Dobson, ali njega nisu opterećivali tradicija i ostale govedarske gluposti. Bio je angažovan da za račun »Duplog R« jaše i puca u potrebnim prilikama. A sad se baš takva prilika ukazala pa je, revoltiran što je najpre organizovana farsa sa suđenjem umesto da sve bude rešeno silom i po kratkom postupku, nastojao da ubrza polazak u šikaru kod Igl Pika gde se nalazio privremeni logor četvorice nesuđenih rančera i njihovog prikupljenog stada.

— Ljudi — rastezao je ledenim glasom, — šta se više zamlaćujemo? Ko je da se kreće neka ništa ne čeka. Ostali mogu da daju ostavke kako bismo bar znali na koga možemo da računamo.

Bila je to, u najmanju ruku, uvreda izrečena na račun predradnika na čiji rad dosad nije mogla da se stavi nikakva zamerka pa Ringold taman zausti da ga uzme u zaštitu, kad se na vratima pojavi njegova stasita supruga i odmeri ih hladnim očima.

— Berte — započe pomalo promuklim dubokim glasom kojim je nekada kao pevačica mutila pamet gostima po salunima, — mani svađu i sedlaj konja. Čovek ponekad ne može da sluša glas vlastite savesti. Kreći četvrtu i ubij uljeze iz šikare. Platu primaš i zato da uvek budeš poslušan, čoveče.

Bez reči, Stenford odloži čašu i

vukući noge, krenu prema vratima, a Ringold se razvika:

— Pat. . . ne mešaj se u muške poslove. Zar ja, bogamu, pravim primedbe kad kupuješ šešire i ostale glupe trake i lažno cveće koje vešaš po sebi. Idi negde, zabavi se. . .

Patriciju Ringold, međutim, nije bilo lako izbaciti. Ponosno je podigla glavu i sevnula crnim očima.

— Ronalde Ringolde, grešiš što uzimaš zakon u ruke.

— O-ho, evo još nekog koji misli da je berberin Mark najpogodnija ličnost za vođenje sudskih procesa u kojima se optuženi prenemažu zbog »sporadi sebe«, a kojekakve protuve imenuju advokatima. Ženo, rekoh ti. . . ne mešaj se!

Predradnik se već nalazio kraj vrata koja otvori jednom rukom, a drugom smaće prašnjavi šešir s glave.

— Gospodo. . . poslušajte supruga. Ovo je zaista naš muški krvavi posao koji mnogi od nas nerado radimo. Ne morate vi da budete svedok pokolja koji danas započinjemo.

Čvrsti Bertov glas delovao je ubedljivije od arogantnog ponašanja Patricijinog supruga pa je ona, uzdignute glave i čvrstog koraka, izjurila iz hola i podviknula dežurnom čoveku kraj korala:

— Sedlaj mi kobilu, malo ću da izjašem.

— Si, senjora — zabrza mladi Meksikanac koji se brinuo oko konja i zavitla laso na trogodu apaluza-ždrebicu belih stražnjih nogu sa bezbroj sitnih kolutova tamne dlake.

Dok je sedlao životinju, ispod oka je pogledao stasitu gazdaricu i mrmljao u nedra:

— Bogorodice od Gvadalupe, kakva ženska!

Patricija je bila svesna svoje lepote i njenog uticaja na muškarce. Zato je uspela da smota Ronalda Ringolda prilikom njegove poslednje posete San Antoniju.

Tada je pevala u jednom luksuznom salunu i vešt看 okom primetila užagrene poglede kršnog rančera koji je neštedimice plaćao runde pića i dugo pljeskao po završenoj pesmi.

Pozvao ju je za sto i odmah izneo predlog:

— Ostavi se ovog posla i udaj se za mene. Vodim te da budeš kraljica ranča »Duplo R«.

Nasmejala se i mazno mu odgovorila:

— Koješta, Sjedinjene Države su republika. Odakle na njenoj teritoriji da neko osnuje kraljevstvo?

Ronald se, međutim, nije zbunio. Snažnom šakom zgrabio joj je ruku i zagrmeo:

— Republika, monarhija. . . koješta. Vodio sam i dobio dva rata. Protiv Kočizovih Čirikaua Apača i meksičkih bandita. Meni niko nije nekažnjen uspeo da ukrade nijednu kravu.

Rekao je to tako' ubedljivo da se pomalo stresla i ozbiljnije ga pogledala.

— Za ratovanje je potrebna vojska.

— A-ha, imam četu tvrdih jahača koji su spremni da na jedan moj mig jurnu u svaki okršaj i nadvladaју svakog protivnika. Ono što vojnicima nije uspelo sa Indijancima, ja sam uradio. Oterao sam ih duboko u brda i ceo kraj oko Red Blafa. . .

— A gde je to, Ronalde? — polako je popuštala shvatajući da se zaista radi o bogatom čoveku.

— Oh, koju milju dalje odavde. Tamo na granici sa Arizonom. Ni tri dana puta.

Pogledala ga je zapanjeno i gotovo ustuknula. Plašila se pustoši i poludivljih kauboja koji su za ranč »Dvostruko R« jurcali za kravama i ceo dan podvriskivali.

— Rone — rekla mu je, — veoma cenim ponudu, ali. . .

— Nema nikakvog . . . ali, Pat — presekao je. — Sa mnom je dojahalo desetak momaka koji su u stanju da

rasture salun i polovinu San Antonija de Bear. Ako ne pristaneš... oteću te!

Mada joj je neka jeza krenula niz kičmu, ipak je bila polaskana. Sve-moćni gazda Ringold hteo je pošto-poto jednu salunsku zabavljačicu i nije je pitao s kim je dosad bila i koliko je ljubavnika promenila. Jednostavno, svidela mu se i sad joj je to rekao.

Bila bi obična glupača kad ne bi prihvatila životnu šansu i jednom zavek rešila se pevanja i ugađanja obesnim gostima koji su za pregršt prljavih dolara kupovali njeno telo i ljubav za jednu noć. Ali prethodno je želela da se osigura i mazno razvukla:

— O'kej, Rone... venčaćemo se u crkvi, a onda pravac prema granici Arizone. Baš me interesuje taj Red Blaf i tvoje kravlje carstvo.

Da je mislio pošteno, Ringold joj je dokazao već ujutro. Iz postelje je isterao nekog pastora koji ih je venčao dok su Bert i krivonogi jahač bili kumovi, a dobro nagrađeni pop pisao dokument o venčanju.

Samo, nešto nije štimalo već od samog početka. Najpre, mladenka je tretirana kao sasvim nevažna osoba koja na ranču može da živi, izvoljeva do izvesnih granica i ne pita se ni za šta. U gradu je imala otvoren račun u dućanu, kod krojačice, ali zato u salun, na primer, nije smela da priviri jer je to bilo sastajalište obesnih muškaraca među kojima nije bilo mesta tako uglednoj ženi.

Posle godinu dana, postavilo se pitanje dece. Sasvim razumljivo, Ringold je očekivao naslednika verujući da će stasita žena moći da rodi ceo buljuk bucmastih mališana.

— Ali dragi — odsekla je, — za to je potrebno dvoje. Ne vidim razlog da samo meni prebacuješ.

Prvi put i životu Ringold se osetio nemoćnim i besno izjurio iz ložnice. Od tada su spavali u odvojenim sobama što je na ranču dovelo do

različitih govorkanja koja su, na kraju, dospela i do njegovih ušiju.

To je, u stvari, bio početak kraja. Mada je krio ozlojeđenost, rančer je sve više zapostavljao ženu i problem potomstva nastojao da zaboravi u vrtoglavom radu i svakodnevnoj jurnjavi po pašnjacima. Zbog toga je nervozno delovao i u slučaju momaka iz šikare pa ih je skleptao prvom prilikom i organizovao suđenje koje je neslavno propalo.

Besan kao ris, sad je odlučio da stvar uzme u svoje ruke i nastalu situaciju reši na stari način... u direktnom obračunu sa uljezima.

— Bogamu — siktao je u sebi dok su se vraćali iz grada — ovo je prava bruka i udarac za »Duplo R«. Ali rešiću ja to na svoj način.

Četvorica uljeza sad su mogli da računaju sa velikim nepravilnostima.

*

Sa nepravilnostima mogli su da računaju i mnogi stanovnici Red Blafa. Najpre inertni šerif Čeri, neuspeli sudija Mark zvani »mister britva«, a bogme i ostali sudionici neuspelog suđenja koji su se lepo zabavljali i smejali na račun moćnog rančera. Tako nešto dosad se u Red Blafu nije dogodilo i ljudi su počeli da se osvešćuju čim je Ringoldova mrgodna četa jahača izjurila iz grada.

— Jebiga — komentarisao je neko od građana i trudio se da što pre izmakne iz krčme — preterali smo. Ovolika zajebancija će nam skočiti na nos.

Zabrinuti, ljudi su se razilazili iz krčme, a i barmen Hal mrzovoljno je posluživao šestoricu raspoloživih momaka.

— Viski ili pivo? — smrsi redajući čaše po tezgi.

Momci Montija Starka se uzvrpoljiše.

— A šta je jeftinije? — raspitivao se plećati donski Kozak komplikovano.

vanog imena. — Poslednju jesaulsku platu primio sam poodavno.

— Šta reče? — upita barmen, a div jedva dočeka da ga još više raspameti:

— Sramota... nje znaješ ni što eskadron?

O eskadronu barmen je nešto naučio pa požuri da istakne svoje znanje o ustrojstvu jedinica ruske armije:

— Eskadron je konjanička patrola, a taj jesaul je sigurno glavni konjušar u njoj.

— Čort te vzjal. — počeo da psuje div i opasno zakoluta očima. — Ničevo nje znaješ. To ti je jedinica u jačini bataljona, a gospodin jesaul ima platu od dvesta zlatnih rubalja.

— Pa što onda pitaš za cenu, čoveče? — raspoloženije će barmen očekujući zveket zlata na svom pultu. — Da sipam i viski i pivo?

Berežnoj je u međuvremenu poprilično splasnuo i mrmljao nešto o »davno isplaćenoj poslednjoj plati« i ko zna dokle bi se nagađanje oteglo da se ne umeša žilavi Den Balard:

— Sipaj oboje, ja ću da platim.

— A ja drugu rundu — grmnu Kouli i gurnu laktom bivšeg kozačkog kapetana. — Neće biti mnogo, a?

Bivši jesaul blaženo prevrnu očima pa se okrenu istoku i počeo da se krsti široko razmahujući ručerdom.

— Oprosti Gospode što bančimo, a čeka nas onoliki posao. Ali znaš i sam kako je, žedni ljudi slabo rade.

Uz to je u jednom dahu sručio u gušu oštro piće, a onda navalio na kriglu.

— Sačuvaj bože — iščudavao se Kouli — pije k'o konj. I to neki mnogo žedan konj.

Pošto obrisa penu sa podugačkih brkova boje pšenične slame, donski Kozak Berežnoj mu se duboko nakloni.

— Blagodarim, vaše gospodstvo i molim da kažete u čije ime da nazdravimo drugom čašom?

Bad Kouli se još uvek borio sa svojom kriglom, a i ostali su junački

gutali, unapred uvereni da ispičuturu sa Dona nikad neće stići u brzini iskretanja čaša, pa kad nekako ispi počeo da zamuckuje:

— Nazdravi, čoveče... vašim kravama u šikari.

Jedva dočekavši makar i tako bizaran razlog za nalivanje, Berežnoj jednostavno sasu viski u pivo i grmnu moćnim basom:

— U Indiji je krava, gospodo i družja... sveta životinja, a mi naše saterujemo u ogradu od oblica. Kakvo bogohulje, oprosti nam Gospode.

Gospod jesaula Berežnoja bio je neki veoma milostiv čiča koji se pobrinuo da se njegov pulen nimalo ne zagrcne žestokom kombinacijom iz krigle, što se baš nije moglo reći za ostale, koji su uveliko štucali boreći se da nekako prežive brzometno pijenje.

Ali ludi Rus se pobrinuo da se pijanka uveliko otegne. Pošto su zlatne rublje njegove poslednje plate odavno otišle na neku raniju pijanku, izbečio je oči na barmena i zabubnjao:

— Imaš li ti, golupčik... hladnijeg piva?

— Imam jedno u podrumu, samo... trebalo bi svi da pomognemo i izguramo ga.

Vižljasti jahači Montija Starka mogli su danima da ne silaze iz sedla, ali su zazirali od guranja buradi, pogotovo kad Hal reče da se radi o bačvi od dvesta litara.

— Sitnica, golupčik — uveravao ga je Kozak i merkao stepenište prema podrumu. — Sad ću ja to...

Za bure od dvesta litara neophodna su bar četvorica složnih ljudi pa su ga svi gledali s nevericom, a Hal sasvim izgubi glavu:

— Ako ga izneseš, pij koliko 'oćeš!

— Ne pijem sam — naroguši se Berežnoj. — Moji družja...

— Nek loču i oni — nalete barmen. — Ama, nećeš ga s mesta pomeriti.

— Durak! — kezio se aludirajući

na Halovu slabu pamet i gegao se niz stepenice odakle se ubrzo začu neko stenjanje a zatim ukaza Koza-kova snažna figura sa buretom u rukama.

— Gde da stavim ovo čudo? — raspitivao se i merkao čvrstinu bara, a onda, ne čekajući Halovo odobrenje, nape snažne mišice i veliko bure navali na politiranu tezgu.

— Taaako! — oteže otresajući ruke i obliznu se. — Sada ćete da vidite kako pije jesaul Berežnoj. Dajder... kantu.

U Red Blafu se, tako, u istom danu dogodilo i drugo čudo. Najpre je najuren svemoćni rančer Ringold, a zatim su kauboji na brzinu prekomandovani u donske Kozake i složno pili iz — kante.

Najpre je grdosija Berežnoj otpio kojih dva litra a zatim dodao vedro susedu i hrabrio ga:

— Davaj, davaj...

Posle jednog časa, bure je bilo napola ispražnjeno a većina jahača nije mogla da se uspne u sedlo. Za bivšeg kozačkog oficira to je bilo poražavajuće saznanje.

— Golupčik — nosio je vedro od jednog do drugog — navali. Ako zafali, doneću novu bačvu.

Za pijanku se pročulo po celom mestu pa su i mnogi učesnici propalog suđenja ponovo dojurili u krčmu i zahtevali od naćefleisanog barmena:

— Hal, prokleta ti duša, prestani da piješ a prihvati se čaša. De, sipaj i nama.

Nove žednice Jegor je obilazio sa kantom i nutkao.

— Pij, pij... na zdarovje!

Ko zna dokle bi se oteglo pijančenje, da se u neko doba ne osvesti Monti Stark i razvika na ispičuture:

— Dosta, bogamu i... na konje.

Obe želje bilo je teško ispuniti. Većini se nikako nije sviđalo odricanje od tek napola ispijenog piva, a još manje veranje u sedla pa je polazak iz Red Blafa ispao dozlabora smešan. Domalopre vešti jahači, sada

su se jedva držali u uzengijama i da ne bi jesaula Berežnoj koji je znao da im podvikne... ko zna da li bi kako uspeli da izjašu iz grada.

Kad se nekako dokopao sedla svog velikog ata, izbečio je oči i razvikao se:

— Esakadrooon...

Petorica podnapitih jahača nekako su prikupili uzde i naterali konje u lagani kas. Ogroman kao šifonjer, na čelu im se nalazio bivši kozački ataman i bičem razmahivao na kaktuse ukraj puta:

— Sklanjajte se... bednici. Ide njegovo prevashodstvo Jegor Berežnoj. S puta.

Otreznili su se čim su stigli do improvizovanog logora u šikari od kojeg nije ostalo... ništa. Nagoreli bakrač sa tronošcem bio je srušen u pepeo, ćebad bednih ležaja pocepana konjskim kopitama, a što je bilo najgore — oграда kojom je bila pregrađena dolina, u kojoj su držali uhvaćenu junad, bila je razvaljena a stoka rasterana.

Razgledajući tragove, Sem Doerti je psovao kao svaki čistokrvni Irac i obaveštavao ih:

— Neko nam je razjurio stoku, nije je čak ni oterao.

Ono malo namirnica bilo je rastureno, posude razbacano, a čak je neko razjurio i rezervne konje. Do juče veseo logor, sad je predstavljao pravu pustoš.

Razgledajući tragove, Den Balard i Monti Stark se pogledaše.

— Deset jahača — smrsi Stark.

— A-ha i to uverenih u svoju moć. Nisu se potrudili ni da zametnu trag pri odlasku.

Balard podiže glavu i zagleda se prema severozapadu.

— Šta se nalazi u ovom pravcu, Monti?

— Ranč »Duplo R«, čoveče. Sad znamo ko nam je rasturio logor.

— A znamo li još nešto, čoveče? Stark je besno stezao šake i mrmljao sebi u nedra:

— Deset puta ih je više od nas.

Jedva čekaju da bezglavo udarimo pa da nas sliste kao muve. A kako bismo ih samo...

Mršavi stranac sa dugocevim »ekvilajzerom« za pasom još nije prestajao:

— Pa, šta ćemo? Oni vam oteraše stoku, a...

— Mi ćemo, čoveče — oštro će Stark, — ponovo da je okupimo. Ako Ringold veruje da je svemoćan, potrudićemo se da ga razuverimo.

Den Balard je, međutim, sumnjičavo vrteo glavom.

— Koješta, kako vam je rasturio jedno, tako će i drugo stado. Čim skupite nekoliko novih »maverika«, eto vam ga u goste. Za dan će da upropasti trud od nekoliko sedmica.

Berežnoj je obilazio logor i kukao na sav glas:

— Čort ih vzjal, poklaću ih do poslednjeg.

— A čime, Kozače? — raspitivao se Doerti čeprkajući po nekim vrećama i ćebadima nabacanim na gomilu. Nema ti tvoje atamanske sablje.

— Ima, ima... sumnjao sam ja na ovo pa sakrio.

Nezgrapno razbacujući debele noge u čakširama i visokim čizmama od lakovane kože, Rus potrča prema obližnjem šupljem stablu iz koga izvuče vreću od nepromočivog platna koju poče žurno da razvezuje.

Pred začuđenim novajlijama otuda ispadoše šubara od astragan-skog krzna ukrašena crvenom čojom, kabanica čudnog oblika zvana »čerkeska«, opasač sa temnjakom i, na kraju, zakrivljena kozačka sablja karakterističnog balčaka u tamnim koricama ukrašenim zlatnim okovom.

— O-ho — začudi se plećati Kouli i s poštovanjem se zagleda u diva — oficirska oprema.

— Ja-šta, nego oficirska. Da nisam suviše zavirivao u čašu, bio bih... polkovnik. Ovako... više nisam ni jesaul nego bedni kravar ko-

ga svako šutira u dupe i otima mu njegove krave.

— Pa, što ne ostade u toj Rusiji, Džegor?

Svetski prvak u brzom iskretanju čaša i tegljenju pivskih buradi sasvim se izbezumi.

— Najpre — podviknu vraćajući opremu u vreću, — zovem se Jegor. Pojmiš ti, durak? A sem toga, u Rusiji je bilo još gore. Tamo nisam imao čak ni kravu koju bi mi oteli.

— Taaako, sirotinja tamo, beda ovde, baš lepo — dočeka Kouli. — Sad te razumem.

— Ničevo ti ne razumeš — nastavi jesaul da meša engleske i ruske reči. — Žena, ona mi je došla glave. Kakve krave, rakija i sirotinja.

Sad su i ostali načulili uši, a Lefti Dejvis poče da ga podstiče:

— Je l' bila čemu, čoveče?

— Još pitaš, lepotica... krasavica, znaeš ti što eto krasavica? To ti je kao jutarnja rosa u očima srne, a tek telo... oh, bože, ne umem ni da opišem.

— Pa što je napusti? — zagrajaše i ostali kojima Jegorovo objašnjenje o »rosi u očima srne« nije baš bilo jasno, ali na tome nisu insistirali jer je ljudeskara bio gotovo na rubu plača.

— Bila je zmija... otrovnica, znaeš li što eto otrovnica?

— Znamo, znamo... ima i ovde sva sila čegrtuša i sličnih gmazova. Ne paziš li, nagazićeš je, a onda... zbogom luda glavo.

— Baš tako, luda glavo. Zaljubio sam se, lumpovao od sreće, svakodnevno joj nosio cveće, a ona... mislio sam da me voli, a tamo... spanđala se s jednim pravim polkovnikom.

— Ih, polkovnikom — ne dade da vo mira prznici Doertiju, — mogao si da ga jednostavno rakijom oboriš s nogu. U tome ti, čoveče, niko nije ravan.

— Oborio sam ga, nego šta. Ali sabljom. Posekao »baklanovskim udarcem«.

— Šta mu ga je sad to?

— Baklanov je bio molodec — junčina. Najbolji borac u celoj kozačkoj vojsci. Kad bi zamañuo sabljom, rasećao bi ćoveka od ramena do pojasa. Raspolovio bi ga, ćoveeeće!

— Opasan neki momak, mora da je bio k'o vrata?

— Kakva vrata, davo te odneo... nije bio mnogo veći od srednjeg rasta, ali je svakom konju mogao rep da išćupa. Gospod ga odbario velikom snagom.

Mamurluk ih je sve više morio pa su za trenutak batalili raspravu o nevernim ženama i posećenim pukovnicima, zbog kojih je Jegor morao da emigrira iz Rusije, a započeli mnogo ozbiljniju raspravu.

— Sta da radimo, ljudi? — najpre se javi ćutljivi Lefti Dejvis, najveštiji jahać i pravi umetnik u baratanju lasom. — Trista goveda vrede u Koloradu trideset hiljadarki. Znaće li vi koliko je to para, bogamu?

— A na koliko delova? — umeša se Kouli i pogleda Starka. — Mislim... tih trideset hiljadarki.

— Kojih, ćoveće... šta da prodamo kad su nam oterali sva goveda?

Plećati Teksašanin je, izgleda, imao za sve spreman odgovor.

— Pa... nji'ovih. Zar Gospod ne reće — okrenu se prema Rusu — zub za zub, oko za oko?

O tome je donski Kozak Jegor Berežnoj bio nešto obavešteniji. Najpre šumno udahnu prohladni večernji vazduh, a onda zabrunđa kao sibirski medved:

— Reće Gospod još mnogo šta, ali neki ljudi slabo mare za to. Vidiš, onaj gazda Ringold ga uopšte ne zarezuje. Tera po svom, bogati se a uopšte ga nije briga što u gradu još uvek nije izgraćena crkva. Nikakav bogougodnik.

— Mani crkvu, gledaj kako da doćemo do krava.

I o tome je jesaul imao specifićno mišljenje. Najpre je lukavo žmirnuo, a zatim se obratio Starku:

— Sta misliš, Monti... koliko stoke ima gazda Ringold?

Šef grupe gledao ga je ozbiljnim očima.

— To ni on sam ne zna. Možda i svih pedeset hiljada komada.

Rus zadovoljno klimnu glavudžom.

— I... da li će primetiti ako mu odnekle oteramo jedno pet stotina junadi.

— Zašto šest stotina kad su nam uzeli samo...

— A kamata ćoveće, zar ništa o tome nisi ćuo?

Svi se nasmejaše iako su im oći bile hladne i zabrinute. Oteti Ronaldu Ringoldu stado junadi nije bilo nimalo lako, a oterati ga ispred nosa tolikih jahaća... ravno podvigu. Tolika stoka ostavlja veoma jasne tragove.

Zato Monti na kraju ipak odmahnu glavom.

— Ne vredi, primetili bi nas i stigli za koji dan. Stado se sporo kreće.

Jesaul, mećutim, nije odustajao. Ćak je počeo da se nešto sašaptava sa Leftijem i Semom, a u raspravu su ubrzo ukljućili i plećatog Koulija pa su dvojica brzorukih momaka, Monti Stark i Den Balard, skrstili ruke i snebivajući se gledali jedan u drugo.

— Da ne smisle nešto naopako, Monti?

— Ne verujem. Koliko poznajem Berežnoja... taj neće pogrešiti. A i sam vidiš da je kolovoća.

Pakleni plan ubrzo je bio skovan, a pivopija sa Dona važnim glasom pozva ih i otpoće:

— Malo ćemo da promenimo mesto i... nemo' da mi se izmotavate jer ću da podviknem — eskadroon, sleva po dvojica, jaši!

*

Trojica jahaća u logoru na Jetou kriu baš su kovali večeru i lenjo se svaćali ko će oćići na izvor po vodu, kad iz oblićznjeg šipražja zapraštaše puške, a zrna zlokobno svirnuše u večernjem smiraju.

— Smrt gulikoži Ringoldu i njegovim ljudima. Ovo je osveta za naše rasterano stado.

Ispaljeni na brzinu, kuršumi su otišli previsoko, što je trojici čuvara stada omogućilo da šmugnu u grmlje i dokopaju se konja. Doduše, nisu uspeli da ih osedlaju, ali to za vižljaste kauboje nije predstavljalo nikakvu teškoću.

Oboli su gole konje i, ispraćeni fijukanjem pušćanih zrna, izgubili se u šikari. Cilj im je bio ranč »RR« gde su nameravali da zatraže pomoć i gazdu Ringolda obaveste o napadu na stoku.

— Odraće nas — zaškripa jedan od kauboja držeći se za prostreljeno rame. — Gazda Ringold nas nije poslao da pobegnemo čim je zapucalo.

— Jaši, idiote... 'oćeš da te upucaju? Ko će onda gazdi Ringoldu da javi za njegove proklete krave? — urlao je drugi kauboj podbadajući neosedlanu životinju. — Treba ga što pre obavestiti o napadu.

— Onda ne brbljajte — zaurla poslednji jahač skvrčen na leđima koščatog paripa kojeg se dokopao u gužvi. — Ionako nećemo stići pre jutra.

Za to vreme, dvojica napadača nisu gubili vreme na Jelou krik.

Držeći spremnu bombu, načinjenu od prazne konzerve i baruta, iz koje je virio fitilj iščupan iz petrolejke, Monti Stark se uzvera na konja i potera ga prema uznemirenom stadu okupljenom na obalama rečice.

— Ej, Den... sklanjaj se! — povika drugaru koji je imao teškoća da uzjaše jogunastog konja uzrujanog pucnjavom. — Sada ću ovo da bacim.

— Bacaš i ne brbljaj — prosikta žilavi jahač i pesnicom tresnu konja među uši. — Odoh da vidim da li su one tri budale zaista strugnule.

Monti Stark već je prešao potok i za trenutak zaustavio ždrepcu da bi kresnuo šibicu i zapalio fitilj improvizovane bombe, koju hitnu u najgušću gomilu goveda, i natera ko-

nja da iz mesta krene galopom. Dahćući od napora, ždrebac je grabio neravnim terenom i uzbrzo se izgubio u šipražju, a zatim ga je jahač naterao na još veće pregnuće — da ispred uspaničene stoke pobegne uz strminu i nestane među stenjem.

Tridesetak koraka ispod Starka išla je lavina goveda, ne znajući na koju stranu da krene, zbog čega žilavi jahač zgrabi pušku i uz pomoć šest, sedam hitaca, opaljenih nisko iznad njihovih leđa, pokrenu stado u bezglavi trk.

— Uuuha! — podvriskivao je ispaljujući poslednje metke iz magacina »vinčesterke«, kad odnekud s druge strane potoka zacikta i Balardov karabin... krave jurnuše u bezglavi stampedo rušeći pod nogama goveda koja bi se soplela o kamenje i sitno grmlje.

Sačekavši da se stado malo izmakne i bar donekle slegne prašina, dvojica jahača sjuriše se prema njegovom začelju i udarcima smotanih lasa odvojiše kojih pedestak junadi koje skrenuše mekanijom ledinom s druge strane potoka.

Nisu vodili računa što im je poneko june izmaklo u stranu; trudili su se da većinu održe na okupu i strogo pazili da se kreću travnatom dolinom. Tako su napredovali kojih sat vremena dok se stampedo postepeno nije smirio, a uzvitlana prašina slegla, pa je vidljivost postala nešto bolja, posebno jer se u međuvremenu javila i mesečina.

— Sada ćemo ih saterati među ostale krave — smrsi Stark, a Balard isprednjači na čelo i galamom i lasom natera ih da skrenu preko potoka.

Ubrzo su se našli na drugoj obali i ponovo uznemirili stado.

— Teraj ih tamo-amo — podvikivao je Stark sa začelja pa su obojica zametnuli novu gužvu vešto izbegavajući opasnije junce koji su mukali i nisko spuštenih glava pokušavali da nasrnu rogovima.

U opštoj zbrci, tragovi kopita njihovih konja sasvim su nestali izmešani sa otiscima papaka pa su jahači na kraju zamakli na krševitiji teren i umirili konje terajući ih da idu korakom.

— Taako — radovao se Monti Stark vadeći duvankesu iz džepa na košulji — sad će im biti potrebno bar pet dana da odgonetnu šta se noćas događalo na Jelou kriku.

Krševitom sipinom dvojica jahača uveliko su zamakli preko prevoja i do ponoći, koristeći mesečinu, stalno menjali smer držeći se kamenitog zemljišta gde nisu ostavljali tragove.

Pošto su napravili krug od gotovo dvadeset milja, pred zoru su ušli u šikaru i ubrzo stigli do novog logora u kome su zatekli smao Bada Koulija. Plećati momak već je završio kuvanje sutrašnjeg ručka i besno razmahivao kutlačom.

— Dene, jebiga... kakav sam ja kuvar?

Začuden, Balard nemoćno raširi ruke i pogleda Starka koji odmah odmahnu glavom.

— Ništa ne znam, to je sigurno onaj đavolji Rus...

Snažni čovek i dalje je besno režao:

— A-ha, baš on. Kad podoše u akciju, počeo da me ubeđuje da sam umoran i da bi bilo dobro da iskoristim noć i skuvam jelo kako po danu niko sa ranča »Duplo R« ne bi mogao da primeti dim. — »Kakvo kuvanje, ja inače slabo jedem. Ni sam ne znam od čega sam ovoliki«, pokušah da ga ubedim, ali je Kozak bio dosadan kao konjska muva:

»Čoveče, kuvaj. Ionako je hrana vaša.«

U tome je Berežnoj apsolutno bio u pravu. Četvorica momaka došli su u grad s namerom da od trgovca traže kredit, ali su ih skleptali Ringoldovi jahači i šerif Čeri i organizovali ono neuspelo suđenje posle kojeg su šestorica novih kompanjo-

na malo orgijali u »Bagateli«, a zabatalili kupovinu.

Sad su spali na skromne zalihe dvojice Tekšašana koje su mogle da im potraju jedva dva, tri dana, a... eto, Badu je uvaljena i kutlača.

Nema šta, Jegor Berežnoj se znao snaći u mnogim teškim situacijama bez obzira da li se radilo o nabavci besplatnog pića ili angažovanju kuvara.

Sad je negde odveo Dejvisa i Doertija a pre polaska je vrlo tajanstveno rekao:

— Budite spremni da smesta po našem povratku krenemo na neko drugo mesto, No, golupčik... znaš li ti što eto gerilsko ratovanje?

— Pošto sam sada postao samo kuvar — pričao im je dalje Kouli, — rekao sam mu da se u te oficirske vratolomije ništa ne razumem posle čega mi je objasnio da gerilci moraju stalno da menjaju mesto i da ne smeju da se upuštaju u frontalne borbe s nadmoćnijim neprijateljem.

— A kuda je otišao?

— E, o tome jedan jesaul nije smatrao da mora da obavesti jednog običnog kuvara. Samo je pojačao onu svoju veliku kljusinu i zagalamio: — »Eskadroon, zdesna po dvojica... kasom maaarš!«

Jegorov eskadron sastojao se od dvojice jahača, ali je i ta mala grupa počinila dosta nevolje na Ringoldovom ranču.

O tome im je pričao brbljivi Doerti kad su se tek druge večeri vratili u logor.

— Najpre smo se lepo smestili na prilazima ranču a kad dojuriše oni momci sa Jelou krika, što ste ih vas dvojica najurili na golim konjima, privukli smo se još bliže i iz prikrajka posmatrali zbrku koja je nastala.

Za to vreme Jegor je, izmaknut u stranu, kusao direktno iz kazana i uz put kukao:

— Ja koliko piva ostade u onom buretu.

— Vest o događaju na Žutom potoku toliko je uzбудila gazdu Ringolda da je smesta podigao svo ljud-

stvo sa ranča, uključujući čak i kuvara, i pojurio na jug — nastavi Sem Doerti i pogleda Dejvisa.

— Je l' ja dobro govorim, Lefti?

— A ha, k'o da čitaš iz knjige. Deder, samo raspali dalje!

— Pa, sad... iskoristili smo priliku da raspalimo. Gazdi Ringoldu oteli smo sve konje.

Dvojica brzorukih momaka, određenih za diverziju na južnom pašnjaku kod Jelou krika, zapanjeno ga pogledaše.

— Sve konje?

— Nismo sve — spremno dodade Doerti i blaženo prevrnu očima. Naš jesaul milostivo je dozvolio da gospođi Ringold ostavimo njenu kobilu kako bi mogla da odjaše u grad. Znate — počeo ponovo da koluta očima, — smotala ga je oko prsta. A, Lefti?

— De, ne preteruj, smao je rekla nešto o tome kako će joj biti dosadno samoj na ranču i napomenula da do grada ima desetak milja, a da je put nepodesan za pešačenje...

— I on joj odmah milostivo ostavi kobilu — ponovo preuze izveštavanje Sem Doerti. — A bila je baš dobra životinja. Brat bratu, vredela je pet stotina dolara.

— Golupčik moj — zatutnja jesaul od kazana, — tako se ne govori o jednoj dami. Pravi muškarac bi joj skinuo zvezde s neba, a ti... pet stotina za kobilu. Sramota!

— Kad bi morao da bira — uzjoguni se prznica Doerti — pravi zapadnjak bi uvek pretpostavio kobilu svakoj ženi. Samo, to nije slučaj sa našim gerilskim genijem.

Monti Stark je, međutim, bio zainteresovaniji za sudbinu preostalog dželepa konja i skraćivao raspravu o kobilu:

— Šta uradiste s ostalim životinjama?

— Oh, nekako smo uspeli da ih oteramo u klanac Lude Žene gde je Džegor...

— Zovem se Jegor, čoveče — za-

gunda ljudeskara i opet navali na večeru.

— O' kej, nije važno ime nego kako si zavijao kao čopor vukova od jednom pa su se konji dali u takav bezglavi trk da će ih gazda Ringold tražiti dok mu ljudi ne popadaju s nogu. A za to vreme...

Jegor naglo baci kašiku i zagunda iz basa:

— Zar nije vreme da jednom umukneš, čoveče? Za uspešno vođenje ratnih operacija taktika je od posebne važnosti. To nije za tvoju glavu. Nisi čak ni narednik.

— I neću nikada ni biti — jedva dočeka Doerti da se s nekim posvađa. — Uostalom, kome da komandujem kad uopšte nemam vojnika?

Na to se Berežnoj razgoropadi i počeo da podvikuje:

— Durak, ničevo nje znaješ. Kod nas na Donu svaki Kozak ima kod kuće oružje i konja i čim car naredi mobilizaciju... eto smesta kompletnog eskadrona.

Sad su ga svi s pažnjom gledali, a Den Balard ozbiljno reče:

— Slušaj Jegore, ti momci s Dona su kao i naši vestmeni. I mi smo uvek pod oružjem, imamo konje...

— Ali nemate svoje oficire, čoveče. Bezglavo srljate u borbu, a taktika vam ne vredi ništa. Eto — strogo ih pogleda bivši jesaul — kad ste videli šta vam je Ringold uradio od stoke i logora bili ste spremni da jurnete na ranč i... izginete do poslednjeg. Čak i ova dvojica što su tek juče stigli u naš kraj.

Bad Kouli smesta počeo da protestuje:

— Koješta, nisam nameravao da mrdnem od kazana i, ako ti to nazivaš taktikom... kuvaću još mesec dana.

— Samo ćeš da promeniš bakrač. Ovo je isuviše malo — ozbiljno će Berežnoj pošto počeo da kašikom grebe po dnu. — Čoveče, pocrkaćemo od gladi.

— Pocrkaćemo ako nas uhvate Ringoldovi jahači — dobaci svađali-

ca Doerti, a džinovski Rus smesta odloži kašiku i ozbiljno reče:

— U pravu si, biće od tebe dobar narednik. De, reci, šta bi trebalo da radimo?

Sem Doerti je bio dobar strelac puškom, u rukovanju revolverom mogao je da se ponese sa mnogim brzim strelcima, a u pesničenju... sa svakim čovekom na svetu. Nije badava bio Irac kome je dobra tuča bila draža čak i od dobrog viskija. Ali u vojnim veštinama bio je dozlaboga slab, a u gerilsko ratovanje uopšte se nije razumeo. Bez razmišljanja je bubnuo:

— Kad u makljaži jednom dobro potkačim protivnika, onda navalim k'o osa. Plasiram još dva, tri udarca i... srušim ga. Onda biram novog.

— Odlično, Doerti... ispašće od tebe pravi narednik. Samo, zar je Ringold već grogiran?

— Jašta nego grogiran. Em mu rasturismo stado na Jelou krik, em oterasmo sve konje. Za svakog rančera to su najteži udarci.

Bivši jesaul najpre dobro podrignu i sa budućim podoficirom nastavi veoma umnu razmenu misli o sledećim taktičkim potezima njihove grupe:

— Slažem se, ti očenj umni čelovjek. A šta će gazda Ronald da uradi kad se vrati na ranč?

Polaskan tolikom pažnjom Doerti počeo da se cereka:

— Najpre će bar dva dana da psuje.

— Neće ni minut, durak. Od psovanja neće imati nikakve koristi. Deder, smišljaj dalje.

Osećajući da je pao u nemilost kod jesaula, Doerti gurnu šešir na potiljak i počeo da se češka po glavi gledajući skromnog Dejvisa.

— De, reci i ti neku, Lefti.

Pošto je četvrti član njihove grupe naprasno zanemio, a ni ostali nisu pokazivali neku osobitu želju za nadmudrivanjem sa divom sa Dona, jesaul je morao sam da odgovori na postavljeno pitanje:

— Dve su stvari u pitanju, Seme. Prvo, Ringold ima dovoljno novca da nabavi nove konje i dvostruko više jahača kojima, uz svu veštinu, nećemo umaći, a osim toga... zna on da smo tek obavili polovinu posla. Čekaće da sasvim izgubimo glave i pokušamo da ga definitivno dotučemo.

Ako ga dobričina Lefti i priglupi Doerti možda i nisu shvatali, Bad Kouli protegnu moćne ruke i prihvati se nadmudrivanja:

— To ti govoriš o ranču...

— A-ha, tako moćan čovek posebno je sujetan na svoju kamenu kuću, štale i korale, kaubojsku spavaonicu, ambare i sve ostalo što mi beskućnici nemamo. Da bi se osećao kao pravi stočarski kralj morao je da dovede i svoju kraljicu, gospođu Patriciju Ringold. Sad očekuje da mu to sve razrušimo.

— Pa, šta čekamo — nalete svađalica Sem i počeo da osvetnički škrguće zubima. — 'Ajde da mu spalimo ranč.

Balard i Stark se gorko osmehnuli i počeli da savijaju cigarete, a Kouli zagudi kao iz čizama:

— Mene ne računaj. Ja sam samo kuvar i neću da ginem uludo... naredniče.

Veoma razočaran tolikim kukavičlukom, Sem je potražio pomoć od Dejvisa:

— 'Ej, Lefti... čuješ li ti ovo. Saveznik, a izvlači se od borbe.

Umesto njega, odgovorio mu je jesaul:

— Ne računaj ni na mene. Ti, golupčik... kao da kopaš jaz baš za Ringoldovu vodenicu.

Na to prznica izgubi i ono malo podoficirske pameti i počeo da krešti kao svraka:

— Jegore Berežnoj... jebi se. Zar ti ličim na izdajnika?

— Izdajnik... koješta. Durak si ti, Lefti. Ili, kako vi Amerikanci volite da kažete: budala. Kladim se da će Ronald Ringold baš da nam namesiti lepu zamku na svom ranču.

Dvojica brzorukih strelaca, zavi-
jeni u oblak ljutog duvanskog dima,
i dalje su se škrto smeškali prepuš-
tajući Berežnoju da dokraja urazu-
mi prznicu Doertija i iznese konač-
ni predlog budućeg delovanja njiho-
ve grupe. Nije imalo smisla doveka
se sukobljavati sa moćnim ranče-
rom u šta je bio uveren i nekadašnji
donski jesaul jer je vrlo umno izbe-
čio oči i razvikao se:

— Kozaci, ovaj... kauboji, slušaj
moju komandu. Do ponoći svi na
spavanje, a posle ćemo malo da ja-
šemo.

*

Nikoga nije bilo briga od čega živi
stari lutalica Čarli Holton, ali su za-
to mnogi bili zainteresovani za nje-
govu sedamnaestogodišnju kćer
Sintiju, prsatu plavušu nevinih oči-
ju koja muškarcu nije znala reći —
ne.

Rano se zadevojčila i u trinaestoj
godini već izgledala kao prava žena
sa bujnim oblinama i neminom u
srcu koji ju je vodio pravo u naručje
retkih posetilaca njihove bedne kro-
vinjare.

Tako je, međutim, bilo u početku.
Najpre je naišao neki putujući trgo-
vac viskijem i ugledao divlji planin-
ski cvetak kome su sise štrčale kao
krivi apački noževi za skalpiranje i
— ostao tri dana uživajući u svežem
planinskom vazduhu.

Ne može se reći da tih dana nije
bilo još uživancija. Počelo je time
što je trgovac starom Čarliju pre-
pustio svoju torbu sa uzorcima ple-
menitog pića posle čega se lutalica
tako opio da je sasvim zaboravio na
gosta i prepustio ga kćeri.

Naprečac zateleban u lepoticu
Sintiju, čovek je neko vreme mleo o
»sreći koja ga je navela u ovo bes-
puće« i pomalo je opipavao dok curi
nije dozlogrdilo.

— Prihvati se, nisi bolestan —
prosiktała je poturajući mu moćne
grudi pod nos, a pošto je sa trgovče-

vim zdravstvenim stanjem sve bilo
u redu... opipavanje je nastavljeno
znatno temeljitije.

Sva ustreptala, devojka je toliko
stenjala i uzdisala da se sad trgovac
uplašio za njeno zdravlje i počeo da
joj skida jevtinu pamučnu haljinu
koja je najpre podsećala na stari
džak za krompir.

— Lakše ćeš da dišeš, ovo te isuvi-
še steže — objašnjavao joj je svoj po-
stupak, posle čega je i ona navalila
na njegovo odelo pa su se ubrzo
oboje našli razgolićeni i uživali u
toplini planinskog sunca.

Zatim su uživali u još ponečem
sve dok Sintija nije počela da ječi:

— Životinjo, obeščastio si me. Sad
ću reći ocu.

Iznenada otrežnjen od ljubavnog
zanosa, trgovac je uplašeno skočio i
počeo da je moli:

— Nemoj, ne govori nikom. Daću
ti...

Iako do tada Sintija nikada nije
bila u nekom dućanu, ipak je umela
da sastavi popriličan spisak želja
zbog čega je rakidžija ostao gotovo
praznog novčanika, a bogme... go-
tovo i bez zaliha uzoraka viskija.

Zatim je sve krenulo svojim to-
kom. Kad bi neki od kauboja sa
okolnih rančeva slučajno dolutao
do njihove kuće, najpre bi dva, tri
puta nevino prevrnula kao nebo
plavim očima, a zatim ga dohvatila
za mišicu.

— Al' ste vi neki snažan čovek.
K'o čelik...

Namernik bi obično nastavljao u
sličnom stilu:

— A-ha, takav sam po celom telu.

— I ja — dodavala je cura i prsila
se dok je pogled gosta šarao po nje-
noj haljini ispod koje su se nazirale
krupne bradavice. — Pipni ako ne
veruješ.

Sluđenom čoveku nije preostajalo
ništa drugo nego da je poslušna, a
kad bi prva faza uveravanja u
čvrstinu njenog tela bila završena i
počelo zadizanje haljine ili otkopča-

vanje bluze, cura bi malo ustuknula i počela da ga upozorava:

— Polako, ovo mi je jedina.

— Kupiću ti lepšu, novu! — nije prestajao gost ali se ni Sintija nije olako dala.

— Gde, čoveče...? Prvi dućan se nalazi u Red Blafu, a otac me još nije vodio u grad. Samo brbljaš.

Pred raspamećenim momkom sad bi se isprečio veliki problem koji se najčešće rešavao hvatanjem za novčanik.

— Da ti dam pet dolara pa kupi sama?

— Deset, znaš li ti kolika je sad skupoća — sledio bi odgovor uz obavezno naduvavanje grudnog koša i njihanje moćnim bokovima. — Je l' ti to pokušavaš da me prevariš?

Ukoliko je posetilac raspolagao tolikim kapitalom, Sintija bi pristajala da »malo zađu iza štale«, a momak bi odjurio uz veselo potcikivanje i još iste večeri se pohvalio u salunu ili kraj logorske vatre gde mu se izležavala družina.

Tako je kuća lutalice Čarlija postala veoma popularna pa je sve češće govorio:

— Šta je ovom narodu, stalno dolazi.

— Ne znam — odgovarala mu je kćer uz obavezno kolutanje nevinih očima. — Samo... kad već dolaže, šta veliš da otvorimo kantinu?

Holton je najpre zanemio i tek posle nekog vremena uspeo da promuca:

— Koješta, o'kle nam pare. Trebalo bi nabaviti inventar, piće, a gosti bi želeli i da nešto pojedu. Baš si ti kćeri neka glupača.

Mišljenje je promenio istog časa kada je odnekle iz kuće donela maramu sa gomilom novčanica i srebrnjaka.

— Evo para, a ti se potrudi da nabaviš robu i ponegde isprikaš da smo otvorili lokal. A, je l' oćeš.

Ne pitajući odakle joj pare, starac je samo pognuo glavu i odjahao u Red Blaf odakle se vratio sa nekoli-

ko mazgi natovarenih stolovima i stolicama.

Sintija se pobrinula da joj vešti momci skuju barsku tezgju pa je ubrzo posao procvetao, a devojka je sve češće ostavljala za barom starog Čarlija da bi sa odabranijim gostima malo prošetala po mesečini da bi im pokazala lepote njihove okoline.

Čarli Holton nije bio budala da ne bi video da mu se kćer bavi najstarijim zanatom na svetu, ali je bio nemoćan da išta promeni. Muškarci su sve više navraćali, a on sve češće posluživao za šankom i... potajno se opijao. Odjednom bi strugnuo u brda odakle se vraćao tek pošto bi popio sav alkohol ukraden od njihovih zaliha i pokorno trpeo njene grdnje:

— Propalice, ja radim a ti se skitaš. I još uzimaš tri flaše. Smesta da si se zavukao za šank i...

Za šankom bi provodio neko vreme, a onda iznova nestajao u brdima gde bi se opijao do besvesti i kukao na sav glas:

— Ista je svoja mati, kurva...

Nekada davno, Holton je bio vešt kovač. U Oklahomi, gde su se ljudi naseljavali u sve većem broju, otvorio je radionicu i ubrzo se oženio. Sve je izgledalo kao da je u najboljem redu, dok jednog dana nije slučajno napustio posao i svratio kući gde je ženu našao u zagrljaju nekog obesnog momka.

Čvornovatim pesnicama otežalim od kovačkog čekića uljeza je lako isterao iz kuće, a onda potkačio i nevernu ženu.

— Nikada više! — uveravala ga je i povijala se pod udarcima, ali je ubrzo sve kretalo iz početka. Jednostavno, bila je nezajažljiva i legala je sa svakim muškarcem koji bi bacio oko na nju.

A, oko su, bogami, bacali mnogi. Bila je lepa i izazovna, a što je bilo najgore... nije umela nijednog da odbije.

— Radodajka si ti. Kučka! — drao

se verujući da će joj udarcima izbiti neverničke bube iz glave.

Nije, međutim, imao snage da je otera. Mislio je da će se ipak promeniti, ako ni zbog čega, a ono zbog tek rođenog deteta. Voleo ju je i pored svega i... trpeo.

Svi u gradu znali su za njegove nevolje, a kad ga je jednog dana ostavila i pobegla sa nekim cirkuskim akrobatom, prodao je kovačnicu i sa detetom se otisnuo na Zapad. Mislio je da će je ubrzo zaboraviti i na nekom drugom mestu otpočeti novi život, ali je ubrzo shvatio da od toga neće biti ništa. I dalje je tugovao za nevernicom i zapijao svaku zarađenu paru.

Večno mamuran i sve više otuđen od sveta, ubrzo se izgubio i iz Red Blafa i zavukao u brda. Mislio je da će na taj način izbeći sažaljenje ljudi i naći svoj mir.

Postao je litalica, čovek bez zaposlenja koji je živeo od usputne zarade kada bi na nekom ranču opratio gvozdni naplatak za kolski točak ili potkovao nekoliko konja.

Vremenom, privikao se na takav život i sve ređe se sećao žene i, baš kad je pomislio da je uspeo da je zaboravi, Sintija je stasala u poželjnu devojkicu i... krenula majčinim stopama.

U Čarlijev život ponovo se vratio nemir. Samo, sada je već bio star čovek koji više nije imao snage da ode na neko drugo mesto i pokuša život iz početka. Jedino mu je ostalo da ponekad zbriše u brda i bar za trenutak zaboravi sve.

Tako je u kanjonu Lude Žene naleteo na Ringoldove konje.

— Šta je ovo? — mrmljao je razgledajući žigove na konjskim sapima. — Zar je moguće da su pobegli sa ranča?

Postepeno se treznio i počeo suvislo da misli.

— Koješta, to je nemoguće. Najpre, konji nikada sami ne bi otišli sa ranča, a zatim...

Zatim ga je nešto štreknulo podno srca pa je gotovo zaječao:

— Neko je namerno oterao životinje. Svega mi, ranč »Duplo R« je napadnut.

Za trenutak se pitao šta da radi. Tolike životinje nije mogao sam da vrati na imanje, a dok bi stigao jašući na svojoj šepavoj mazgi, neko bi mogao da nađe konje i ukrade ih.

Ipak se setio i iz stada odabrao jednog mirnijeg sivca na koga je stavio cebe i pritegao ga kolanom sa mazge, a onda od komada kopca napravio uzengije i stavio mu mazgin ular.

— Napred, momče — poterao ga je oštrim kasom i, posle pola dana napornog jahanja, sav utrnulo od neudobnog sedla stigao na ranč.

Ma koliko da je dozivao i obilazio oko zgrada, nikog nije zatekao pa je na kraju odlučio da o svemu obavesti šerifa Čerija. Sa ograde korala uzeo je sedlo i uzdu i bar pristojno ujahao u Red Blaf gde je, osećajući da ga svi gledaju, počeo da se kočperi:

— Pronašao sam ukradene konje sa »Duplog R«. Sve do jednog.

Nije ni shvatio kakvu je opasnu kašu zakuvao jer su se građani, otrežnjeni posle neuspelog suđenja u njihovom salunu, naprosto utrkiivali ko će pre da pomogne gazdi Ringoldu i ponovo stekne njegove simpatije.

Sa najmoćnijim rančerom u celom kraju, bogamu, bilo je bolje živeti u ljubavi.

Zato su mnogi počeli da podvikuju:

— Čeri, zar te plaćamo da se samo izležavaš u svom zatvoru. Kupi poteru, vidiš da je Ringold u nevolji.

Sve što je moglo da uzjaše konja i zaputi se makar i s jednometkom za lov na ptice, sjatilo se pred šerifovom kancelarijom. Čak je i berberin Mark zatvorio radnju i agitovao na sav glas:

— Ljudi, zar ćemo dopustiti da ko-

njokradice nekažnjeno umaknu? A ti Pite — bečio je oči na zvezdonosca, — podeli nam zvezde pa da krećemo.

— Smrt kradljivcima, na vešala! — dernjali su se panično, a neki navalise na barmena Hala:

— Škrtico, daj piće. Znaš i sam kako su u brdima noći hladne.

Ubrzo je većina bila lepo zagrejana besplatnom rakijom koja saluner nije mogao da im odbije, a i zvezdonosac Čeri je promrmlijao reči zakletve i zatražio da svi podignu desnu ruku i kažu — da!

— U redu, sad ste prava zakonska potera. Za mnom.

Iz grada su izjahali u galopu i uz potcikivanje i pretnje kako se nijedan neće vratiti pre nego što i poslednji bandit ne bude omastio konopac, ali im je borbeno raspoloženje uveliko splasnulo kad su mnogi dobili žuljeve od tvrdih sedala, a drugima znoj probio košulje na leđima.

Ipak su jahali dalje iako se dotad zbijena gomila ubrzo pretvorila u razvučenu neurednu kolonu iz koje su se povremeno izdvajale grupice jahača da bi zastali i obredili se besplatnom rakijom.

Pripiti, neki su počeli da izražavaju i prve sumnje u opravdanost potere:

— Jebiga, da mi samo ne gubimo vreme. Zar propalici Čarliju da poverujemo na reč?

Većina je, međutim, mislila drukčije:

— De još po gutljaj pa da se priključimo. Vidi dokle je isprednjačio Čeri.

Tako je potera ipak nastavljena i izmoreni ljudi su u sam mrak stigli na ranč. Jedva su dočekali da se dokopaju pojila pa šerifu nije preostalo ništa nego da naredi odmor.

— Ja ću malo da prilegnem — javi se berberin i raskrečen krenu prema kaubojskoj spavaonici, a za njim se otisnu i većina ostalih. Premoreni i mamurni, ljudi se dokopa-

še postelja i izvališe onako u čizama.

Videvši da je sasvim izgubio komandu iz šaka, šerif rezignirano odmanu rukom dopuštajući i grupici najvernijih građana da se odmori, a na straži ostavi starog Čarlija.

— Pripazi do ponoći, a onda me probudi da te zamenim — reče mu s vrata i nestade u mračnoj prostoriji odakle se već uveliko čulo hrkanje umornih ljudi.

To je, naravno, bila i najveća greška starog zvezdonosca jer je Holton, mamuran od trodnevnog pijančenja u brdima i još pride naličen Halovom besplatnom rakijom, smesta zakunjao i već posle desetak minuta zaspao.

Oslonjen leđima na brvna, među raskrečenim nogama držao je dvocevku koju mu je utrapio šerif i sipljivo šištao.

Probudio ga je topot mnogobrojnih kopita. Zakrvavljenim očima posmatrao je jahače koji su se kao sablasti muvali kod korala, a onda se razdrao iz sveg glasa:

— Banditi! Ima ih 'iljadu.

Svestan da je zaspao na straži, trudio se da bar na neki način ispravi grešku i bezglavo potegao obe obarače dvocevke. Stara puška grmnula je kao top, a teški kundak ga tresnuo po obrazu i svalio u prašinu posle čega je neko ko je izvirio na vrata počeo da urla:

— Ljudi... ubiše Čarlija!

Bio je to znak za opštu pucnjavu. Začas, spavaonica se pretvorila u pravi vulkan. Sa svih prozora i sa vrata sevali su hici, a kod korala počese da njište pogodeni konji i začuše se psovke ranjenih ljudi.

Zahvaljujući slaboј vidljivosti a posebno sanjivosti strelaca, većina zrna ipak je zviznula negde u mrak, što je omogućilo rančeru da se snađe i izda nekoliko brzih komandi:

— Berte, uzmi polovinu jahača i uhvati ih s leđa, ostali... brza paljba.

Sad je zapraskalo i od korala. I to

ne u vazduh. Ljuti jahači sa »Duplog R« neuporedivo su bolje nišanili pa je sa prozora spavaonice počelo da leti iverje, a ceo roj vrelih kuršuma izrešeta unutrašnjost prostorije.

— Ne pucajte, predajemo se. — histerično je vrištao berberin koga je zrno oprljilo po obrazu i izazvalo prilično krvarenje.

Šerifu Čeriju ovo nije bio prvi okršaj pa je smesta ocenio situaciju i povikao:

— Lezi, niko da ne izviriše. A ti Mark, umukni.

Birajući nekoliko veštijih građana napravio je kakav-takav raspored i počeo da uzvraća vatru, ali je pretrnuo kad se od koral razleže rančevov gromoviti glas:

— Predajte se lopuže. Zar meni da ukradete stoku i zauzmete ranč.

— Bogamu, to je Ronald Ringold — šapnu neko i počeo da doziva šerifa: — Hej, Pite... prekidaš ovu ludnicu.

I bez njega Čeri je znao šta treba da uradi pa otpuza do vrata i počeo da doziva one kraj koral:

— Ringolde, ovde šerif... prekini paljbu.

Ubrzo je pucnjava prekinuta, posle čega su članovi vajne potere počeli glavačke da ispadaju iz spavaonice i bacaju oružje po dvorištu. Još uvek nisu mogli da poveruju da su u poslednji čas sačuvali glave i uglaas su kukumavčili:

— Gospodine Ringolde, sve je ovo velika zablude. A glavni krivac ...

Glavni krivac Čarli Holton, preko koga je, onako ispruženog u prašini, prozujao ceo roj kuršuma i na-prosto iscepao vrata ispred kojih je ležao, protestovao je unjkavim glasom:

— Zašto ja samo sam slučajno pronašao konje.

Za ljude sa ranča to je bila prva dobra vest pa ga predradnik Stenford zgrabi za košulju i jednim trzajem uspravi na drhtave noge.

— Gde su konji, čoveče?

— U kanjonu Lude Žene — zamu-

ca starac otimajući se. — Nisam mogao sam da ih doteram.

— I zbog toga smo krenuli u poturu — obrazloži šerif prisustvo tolikih ljudi na ranču, posle čega je sve bilo sređeno za nepun minut.

Nateran u sedlo, litalica Čarli je poveo polovinu ljudstva sa »Duplog R« u brda, a Čerijeva navodna potera smesta bi najurena sa imanja.

Stočarskom kralju Ronaldu Ringoldu pomoć grupice ulizica nije bila potrebna.

*

Čim je ugledala Larija Dobsona, Sintija je znala da je našla čoveka svojih snova.

Uzdrhtalog srca i oborenih očiju jedva je promrmljala:

— Izvolite u kantu. Sigurno ste umorni.

Lariju je bilo potrebno da je samo jednom pogleda i da sve shvati. Napola divlja, cura je iskoristila privlačni izgled svog razbludnog tela i u divljini, gde do juče sem slučajnih prolaznika, niko nije navraćao otvorila — javnu kuću.

Ne baš pravi objekat za prodaju lažne ljubavi sa crvenom lampom nad vratima i ostalim personalom, ali ipak kuću za prijem i ugošćavanje muškaraca sve pod plaštom navodne kantine i uz blagoslov izlape-log starca Čarlija Holtona.

Osetio je i njen užagreni pogled pa je odmah reagovao i naredio ljudima da smeste životinje u koral, a posle nekoliko ispijenih čašica — poslao ih u štalu na spavanje.

— Za vas imam posebnu sobu. Biće vam ugodnije, mister Dobson — poslovno će cura kao da se radi o hotelskom gostu čije imovno stanje dozvoljava nešto luksuzniji smeštaj od zavlacenja u štalsko seno.

Revolveraš Dobson nije poznavao ljubav. Bezosećajan i tvrd, samo je živeo za svoje koltove i pucnjavu. Na taj način, uostalom, i zarađivao

je svakodnevni hleb. U njegovoj duši za osećanja, jednostavno, nije bilo mesta. Profesionalni ubica nije smeo ni da voli ni da mrzi. Uostalom, ko je zarađivao ubijajući za tuđ račun, osećanja mu i nisu bila potrebna. Dovoljno je bilo da ima sigurnu ruku i oštro oko. I ... naravno, uvek spreman i podmazan revolver.

Povremeno, međutim, navraćao bi kod žena. Najčešće u neku javnu kuću ili bi na brzinu povalio kakvu salunsku pevačicu. Zatim bi se mašao novčanika i ... odlazio bez pozdrava.

Ovog puta se radilo o nečem drugom. Devojka se, lako je mogao da uoči, naprečac zaljubila i bila spremna da mu u svemu ugađa.

To se ... moglo iskoristiti i van postelje i za to je ubica Lari bio još kako zainteresovan. Verovatno je i pre gazde Ringolda shvatio da se u poslednje vreme u njihovom kraju zbivaju čudni događaji i ... jedini nije uživao u budalaštinama sa suđenjem organizovanim u krčmi »Bagatela«.

A i kako bi. Čim je ugledao Montija Starka, suvonjavog, kao spečena zemlja, žilavog momka sa starinskim revolverom za pasom čiji je kundak bio pohaban od višestruke upotrebe, znao je da je naišao na dostojnog konkurenta.

Momak, međutim, nije negde kupio kolt i obesio starudiju samo parade radi. Po nizu detalja, uočljivih samo veštom i iskusnom revolverašu, procenio je o kakvom se izuzetnom strelcu radi. Monti Stark je bio puka sirotinja, ali veoma ponosan čovek koji je za neko vreme ostavio oružje a prihvatio se posla oko sakupljanja nežigosanih goveda. S njim se uvek moglo računati kao dostojnim protivnikom koji neće ustuknuti pred opasnošću ni izbeći revolveraški obračun.

Dolaskom Dena Balarda, situacija u okolini Red Blafa uveliko se komplikovala. I to je Lari shvatio istog časa kada ga je ugledao na vra-

tima »Bagatele«. Mada je gužvu zakuvao plećati Bad, njegove tamne oči nisu ispuštale iz vida žilavog jačača sa »ekvilajzerom« — izjednačivačem kako su popularno nazvali dugocevo oružje kalibra 45.

— Još jedan usamljeni pustinski vuk koji je privremeno prihvatio druženje sa plećatim špiljskim medvedom — ocenio ga je i gotovo bio siguran da će se došljak najpre zbližiti sa brzorukim momkom iz šikara duž Rio Grande.

— S njima će biti baš lepo — kao da se obradovao. — Obojica dostojni protivnici.

Zato je bio stalno na oprezu i jednim okom pratio zbivanja u šikari.

Sad mu se pružila prilika da začkilji i drugim.

Zato je prihvatio devojčin predlog i još neko vreme se zadržao za šankom od nerendisanih dasaka. Platilo joj je i piće, a zatim ... uspeo se škripavim stepenicama na sprat i ušao u njenu sobu.

— Ha, lepo je ovde Sinti — smrsi otpasujući holster od crne kože ukrašen ornamentima i obesio ga o uzglavlje kreveta. — Dodi.

Neko vreme devojka jer prevrtala plavim, nevinim očima i malo se kao snebivala dok nije skinuo čizme i prihvatio kopču opasača od pantalone, a onda, kao prava profesionalka koja više nije smela da odugovlači sa mušterijom, svukla haljinu preko glave i duboko udahnula.

— Kakvo parče? — smrsi revolveraš i pruži ruke prema toplom telu koje je podrhtavalo od pohote. — dodi kraj mene.

Njišući bokovima najpre je malo prohodala po sobi dozvoljavajući mu da je razgleda što je hladnokrvnom revolverašu podiglo krvni pritisak. Odjednom, više nije bio samo proračunati ubica koji je do najsitnijih nijansi vagao šanse u borbi sa protivnikom, srce mu je burnije zakucalo gledajući razgolićenu devojku.

Kao da se stidi vlastite slabosti promrmljao je jedva čujnim glasom:

— Pridi, ne muči me

— Hoću dragi, želim to od sveg srca — spremno je dočekala i isturila kupne dojke sa maslinastim bradavicama.

Mada odrasla u planinskim pustošima, kretala se kao kakva kraljica i urođenom elegancijom i gracioznošću sve više ga osvajala. Duge vretenaste noge nastavljale su se u snažne bokove, a zaobljeni trbuh poigravao je u ritmu koraka.

— Evo me, čoveče — šaputala je i prilazila kao u transu kada je on zgrabi koščatim šakama naviklim na gvožđe oružja i smesta povali poda se.

S lakoćom je podnela njegovo žilavo telo i dok ga je snažnim nogama obuhvatala preko slabina i kopčala mu ih na leđima bila je spremna da ga sasvim primi.

Ali i Lari Dobson znao je kako muškarac treba da se ponaša sa upaljenom ženskom. Najpre se poduže nameštao golicajući je po svilenim butinama, a kad je cura počela da uzdiše i prevrće očima, gurnuo ga do kraja.

— Oooh — zastenjala je — ubijaš me...

Kroz stisnute zube momak je šištao:

— To i hoću, moja si robinja!

Zahuktala, jedva je nalazila reči:

— Jesam, robinjaa... oh, oh ja ću sada, dolazi mi!

Grčevi strasti potresoše snažno telo, a žilavi Dobson nastavi da zapinje dok naposljetku, zadihani i na rubu iscrpljenosti ne padoše jedno kraj drugog na širokoj postelji.

Teško dolazeći do daha, Dobson u neko doba počeo da naređuje:

— Donesi viskija. Celu bocu.

Spotičući se niz stepenice, Sintija naprosto slete u krčmu odakle donese tamnu flašu »stare vrane«.

— Čuvala sam je za... ovu priliku, dragi.

— Daj ovamo i ne brbljaj. Odakle si znala da će do ovoga ikada doći?

Zdravim zubima devojka iščupa zapušač i pruži mu piće. Neko vreme gledala ga je kako otpija, a zatim vadi duvankesu i savija tanku cigaretu pa na kraju reče:

— Lari, svaka žena zna da će jednom dočekati trenutak prave sreće i ljubavi. Ja sam to doživela večeras.

Praveći se nevešt, Dobson je neko vreme odbijao dimove a onda iznenada pređe na neuporedivo prozaičniju temu:

— U krčmu svraća mnogo ljudi?

— Svraća, ali ja ni s kim...

— De, ne pitam za to. Nego, podnapiti ljudi svašta brbljaju.

Pomalo razočarana Sintija prebacila ćebe preko uzavrelog tela i uzdahnu:

— Ljudi k'o ljudi, čim malo popiju svašta govore.

— A šta najviše? — interesovao se i uz put kvasio grlo žestokim pićem.

— Pa, sad... počnu da psuju vrućinu, zatim pomenu sušu, slabu ispašu i gladna goveda, a onda nastave da kukaju kako će za mršavu i neuhranjenu stoku dobiti malo para posle jesenjeg okupljanja goveda.

Mada nestrpljiv, revolveraš se pravio da ga podaci interesuju i priupitao:

— A, pominju li kad »Duplo R« i one momke iz šikare? Ovih dana bilo je dosta trke s njima.

O tome je Sintija saznala tek iz razgovora sa njegovim jahačima i zbog toga odmahnu glavom:

— Zasad ni reči, ali ukoliko želiš...

— Da, želim. Hoću da saznam svaku izgovorenu reč, svaki zanimljiv podatak. Vidiš, Sintija — počeo malo mekšim glasom — ne treba samo da slušaš, treba i da ponešto pripitaš.

Da je bila reč o pelješenju naivnih muškaraca ne bi joj bio potreban nikakav savet, ali se sada sudarila sa potpuno stranim problemom i pogrešno bubnula:

— Znači, treba da upitam ko vam rasteruje stoku sa udaljenijih pašnjaka?

— Ama, ne — gotovo dreknu revolveraš i poteže iz flaše ne bi li smirio nerve, — ne radi se tako. Treba da kažeš kako se još nije rodio čovek koji bi mogao da za nos vuče jahače sa »Duplog R« i ukoliko neko počne da tvrdi suprotno... tek onda naperi uši.

U varanju lakovernih muškaraca Sintija se uveliko dokazala, pa je i sada brzo shvatala i radosno podvivala:

— O-ho, sve znam. Počnem najpre da hvalim »Dva R« a kad neko kaže kako su se našli momci koji će i vama doći glave, onda nastavim da veličam vašu snagu i sposobnost i tvrdim kako će ti momci iz šikare uskoro biti pohvatani i obešeni na najbliža stabla.

— To, devojko. Moraš da budeš veoma lukava i, uopšte... treba da nastojiš da dođeš do informacija na svaki način i na svakom mestu.

Stidljivo obarajući oči, Sintija počne da se raspituje:

— Zar i u postelji, dragi?

Intenzivno razmišljajući Dobson se neko vreme bavio flašom, a onda se priseti spasonosnog rešenja. Najpre je namrštio obrve, a zatim otegao strogim glasom:

— Ne zaboravi, moja si robinja. Ima da radiš sve što od tebe zahtevam. A što se tiče, ovaj... postelje, to se od večeras ne računa. Pripadaš samo meni, a s drugima...

Tumačeći njegove reči kao ljubavnu izjavu devojka iznova započne sa milovanjem, ali je Lari odgurnu i spusti flašu kraj kreveta.

— Malo ću da dremnem, Sinti. Znaš, u mom pozivu najpreča je razumna i trezna glava. Sačekaj, ubuduće ćemo se češće vidati.

*

Gružvu nastalu u okrugu Red Blaf najpre je hteo da iskoristi lutalica

Čarli. Nije mu promaklo iznenadno prijateljstvo između njegove kćeri i Ringoldovog ubice, a kako je smatrao da je rančer zauzet prećim poslovima, išunjao se iz kuće i osedlao jednog čupavog planinskog konja koji, doduše, nije bio nikakav trkač ali se po stenju i kamenitim urvinama verao kao koza.

Najpre je malo vrludao bez cilja, a onda skrenuo na kameniti plato i ubrzo zašao u splet divljih kanjona. Po običaju, pričao je sam sa sobom:

— Ronald je, bogami, budala. Skupio gomilu jahača, a stoku prepustio da sama luta. Eto, u kući su mi bili ona dvojica sa Sen Vinsent platoa. Ostavili lepo onoliku stoku...

Sen Vinsent plato je bila gola pustopoljina na kojoj niko ne bi ni pomislio da napasa stoku da je nisu presecale vododerine sa brojnim lokvama ustajale vode zaostale posle prolećnih i zimskih kiša. Oko tih mesta okupljala se Ringoldova stoka, a čuvari nisu imali prečeg posla nego da stalno pucaju na zveri koje su zajedno sa kravama dolazile na pojilo.

Okolo vode uvek je bilo dosta dobre trave pa krave gotovo da se nisu micale s mesta nego su se samo debiljale.

Mada su neka jezerca presušivala preko leta, Ronald Ringold ih je, zajedno sa izdašnjim pojilištima, prijavio kao vlasništvo u kancelariji šerifa Čerija. Po starom skvoterskom pravu, onaj ko je raspolagao izvorima postajao je vlasnik celokupne okoline i na taj način je ranč »Duplo R« uvećan za ogromna prostranstva o kojima niko nije vodio računa.

O tome je ponekad vodio raspravu sa predradnikom koji je mislio da nekoliko stotina bikova oteranih

u pustopoljine Sen Vinsent visoravni samo oduzimaju dragocene jahače.

— Imaš i previše pašnjaka, Rone. Šta će ti one planinske vukojebine?

— Trebaju mi, još kako. Zamisli, sutra neka budala tamo pronade zlato pa mi se duž cele severozapadne granice ranča odjednom nakupi na stotine lutalica sluđenih zlatnom groznicom.

Tvrđi predradnik je i dalje terao po svome:

— Pa, šta... neka i dođu. Oteraćemo ih u toku jedne noći. Kad pobijemo nekolicinu, ostali će se razbežati kao zečevi. Uostalom, tamo i nema nikakvog zlata.

— Hm, ko zna? Samo, nije to ni toliko važno. Ukoliko ostvarim pravo na plato, stvaram tampon-zonu prema imanju. Niko nepoželjan neće moći da pride s te strane.

O govedima, jahanju i vešanju stokokradica Bert Stenford je sve znao i tu mu nije bilo premca u celom kraju. Inače nikad ne bi postao predradnik ogromnog ranča većeg od mnogih evropskih kneževina. Ali sad je gazda izlagao nešto sasvim novo što uopšte nije razumevao.

Ringold je uživao da ga malo kinji i jedva se nekako odlučio na pravi odgovor:

— Vidi, Berte... kanjoni Sen Vinsent platoon idu u pravcu sever-jug i prava su prečica između Rio Grande i rudarskih naselja Novog Meksika i dalje prema Koloradu. To čak znaju i bizoni kojih ih od pamti-veka koriste za svoje prolećnje i jesenje seobe.

Na to predradnik spremno odgovori:

— U redu, tu se nalaze bizonske staze, a ponekad zaluta i koji jahač. Zar ćeš, bogati... da postaviš stražare i naplaćuješ putarinu?

— Zasad neću. Ne interesuju me usamljeni putnici, ali zar nisi čuo za brza kola Džona Baterfilda. Njihova linija sada, doduše, ide nešto južnije, ali... ko kaže da starom liscu neće pasti na pamet da kroz koji dan otvori liniju i prema zlatonosnim područjima Novog Meksika?

Stenford se sada uveliki mrštio i shvatao namere svoga gazde.

— Znači... putarinu ćeš da naplaćuješ Džonu Baterfildu.

— Koješta, Berte... prodaću mu pravo na prolaz kanjonima. Ukoliko želi da prvi stigne do zlatonosnih rudnika i njihovim gazdama ponudi svoje špeditorske usluge, ima da rigne lov. Inače... može da obilazi kojih dvesta milja okolo. Ako mu je, naravno — jeftinije.

Priča o »konkord« kočijama sa šestoprezima koji su se smenjivali svakih desetak milja i omogućavali brzo putovanje za dvanaest putnika, već je doprla i do Red Blafa i promućurni gaza Ringold lepo je smislio kako da se od toga okoristi. Prijavio je vodu na svoje ime, a Ballardu će prolaz da proda za dobre pare.

To, međutim, nije išlo bez nekih pravnih začkoljica o kojima priprosti predradnik nije znao ništa. Zbog toga ga je rančer opet uzeo na rešavanje:

— Vidiš, Berte... nije dovoljno što sam samo uknjižio lokve na svoje ime. Propisi kažu da vodu moram i da koristim inače bi i dalje bila opšte dobro i svako vredniji od mene imao bi pravo da mi je zakonski oduzme. Čak bi ga i šerif Čeri u tome morao da podržava.

Stenfordu je tek sada puklo pred očima.

— Znači... zbog toga držimo onu junad u Sen Vinsent vukojebinama

i plaćamo jahače da ih čuvaju. Nema šta, mudra si ti glava, gazda.

Stari Holton o tome nije imao pojma. Znao je samo da su sada debeli junci prepušteni sami sebi pa je odlučio da iskoristi priliku i jednom znanavak dođe do para.

— Mudar sam ja — mrmljao je klataći se na sedlu i ispod oka pogledao po kamenoj pustoši. — Dok oni budu jurili one momke daleko na jugu i lomili se po šikarama, ja ću lepo da oteram jedno stotinjak goveda i prodam ih agentu za indijanska pitanja u rezervatu San Karlos. Te vladine lopuže ne pitaju za žigove koje krave nose. Treba samo da ih ponudim upola cene...

Lopovluci tih agenata odavno su bili javna tajna, a kako su Vašington i vlada smeštena u tom gradu bili daleko bar tri hiljade milja... vesti o lopovlucima nisu stizale dalje od granica rezervata.

Praktično, niko nije ni mogao da dokaže krađu jer su agenti, čim bi nabavili sumnjivo stado koje je najčešće nuđeno u bescenje, delili stoku Indijancima koji bi je smesta krali i time zatirali svaki trag.

O tome je nešto načuo i stari Holton kome je više dozlogrdilo da živi od kćerkine milostinje i okreće glavu praveći se nevešt pred rabotom u koju se upustila.

— Kučka, radodajka... ista svoja mati — psovao je čim bi se podsetio na Sintijine sve brojnije mušterije. — Moram doći do para i jednom znanavak napustiti ovaj prokleti kraj.

Sad je mislio da mu se pruža prava prilika, ali su još neki momci bacili oko baš na goveda iz Sen Vinsent jaruga.

Čim je gužva dostigla vrhunac, lukavi Jegor prestao je da se krevelji i — predložio hitne i energične mere:

— Sad treba da radimo složno i odlučno. Stoka sa planinskih pašnjaka nam se sama nudi.

Pošto su ga svi začuđeno pogledali, javi se prznica Doerti:

— Možda se ti jesaule razumeš u nosanje pivske buradi, ali si po pitanju goveda obični — polkovnik. Šta će nam stoka ispalih rebara?

Zauzeti radom u šikarama, ljudi nisu ni znali za Ringoldovo stado u klancima Sen Vinsent i uopšte nisu obraćali pažnju na bezvodni kraj. Odrasli u teksaškim prerijama verovali su da je za uzgoj stoke potrebno mnogo vode i uvek se držali rečnih tokova.

Sad je Rus predlagao nešto što nikako nisu mogli da shvate pa i ćutljivi Dejvis počeo da protestuje:

— Čoveče, Sem dobro govori. Možda se na platou i može naći neko odlutalo goveče, ali celo stado... koješta. Krave bolje znaju od tebe da tamo nema vode.

— Ima, video sam — tvrdio je Jegor i mlatarao rukama kao vetrenjača. — Dok ste se vi izležavali u šikari...

— E, sad ga baš pretera — usprotivi se i Monti Stark. — Jedva da smo predahnuli nedeljom.

— O tome, vidiš, i govorim. Dok ste vi spavali i kukali kako vas bole stražnjice od stalne jurnjave za poludivljim govedima, ja sam lepo jahao u izvidnicu.

Ne verujući mu ni reči, Doerti je skičao svađalačkim glasom:

— Izvidnicu zajebi, išao si da se negde napiješ ili jurio kakvu suknu.

— Pa, bilo je i toga — priznade div iz ruskih stepa i dobroćudno se osmehnu. — Ali samo onako — usput.

— Eto vidiš, znao sam ja — kočoperio se Doerti. — Ko bi pametan

pretraživao Sen Vinsent vukojebine gde žive samo kojoti i zvečarke? To sa izvidnicom. . . sve si slagao.

Novajlije Balard i Kouli nisu se mešali u raspravu, ali se videlo da im priča o uzgoju krava na krševitom platou baš nije bila najjasnija. Međutim, oprezni Den ga je pažljivo posmatrao. Za ovih nekoliko dana zajedničkog života dobro je upoznao bivšeg oficira i nekako verovao da ne govori u vetar.

Zato je i počeo izokola:

— A šta te, čoveče, natera da izviđaš po tom pustom kraju?

— Čugujevcu, eto ko.

Svi ga iznenađeno pogledaše. Uopšte nisu shvatali o kome govori pa se Doerti počeo da raspituje:

— Za to indijansko pleme. . .

— Nisu Indijanci nego naši Tata-ri. Vrlo okretni i mudri momci. Zadržali su nam više jada i pokrali konja. . .

— Ne melji kao vodenica. Kakvi sad Tata-ri i ostali polkovnici? — drao se iznervirani Irac uvek spreman za svadu. — Šta nas briga za njih.

— Pa, sad. . . možda si i u pravu. Daleko su da bi mogli da nam nauče. Ali opet. . . nas donske Kozake mnogo puta su povukli za nos, a samo budala, Seme. . . ne uči od neprijatelja.

Sad su neke stvari počele da dolaze na svoje mesto pa je svađalica Doerti ućutkan, a jesaul učtivo zamoljen da nastavi sa iznošenjem svoga plana.

— Ti Čugujevcu su bili baš opasan narod. Umeli su da jašu kao sami vragovi, a po pameti. . . mogli su do-reda da budu predsednici vlada. Konje su nam krali, rekao bih, najpre iz obesti.

— Kako to? — zainteresova se i plećati Kouli.

— Lepo, čoveče. Na svakog čoveka imali su bar po tri konja i sad, reci ti meni što im je bila potreba i četvrta kljusina? A, golupčik?

Racionalni Bad nije umeo da nađe dobar odgovor a kako ni ostalima nisu bile jasne vratolomije tih stepskih jahača, Berežnoj je morao sam da im otvori oči.

— Hteli su, čort ih vzial, da nas namagarče. Taman bismo malo odahnuli od njihovih poseta, a u selo bi dojurili čuvari dželapa i obavestili nas o novoj krađi. Svi bismo, naravno, poskakali u sedla i pojurili za lopužama koji bi neko vreme jahali u grupi, a onda, kad smo se najmanje nadali, razilazili se na stotinu strana.

Takva taktika bila je poznata i ljudima iz teksaških prerija što Doerti-ja navede da bagatelno odmahne rukom i počeo da sikće:

— To znaju i naše lopuže. . .

— Verovatno, verovatno, golupčik. . . ali kod nas to nije moglo da upali. Bili smo neuporedivo brojniji od njih pa smo se lako delili na više poternih grupa i neopterećeni ukradenim konjima, jurili kao vetar.

I za ovakav razvoj situacije Doerti je imao spreman odgovor i naleteo kao glupi ovan:

— Onda ste ih brzo stizali.

— Jesmo, đavola — grmnu Berežnoj i besno udari dlanom po kolenu.

— Čugujevcu bi jahali prema Kamilskoj depresiji, jednom bezvodnom kraju punom peščanih dina koje je vetar stalno pomerio i zatrpavao tragove. Tamo su bili kao kod kuće jer se niko od nas nije dosetio da u vreme bespolice malo pročešlja taj pusti kraj i upozna ga. Uvek smo se vraćali pokunjenih glava i praznih šaka, a lopuže nas posmatrale od- nekle iz prikrajka i ispraćale sa po-

nekim metkom iz starih puščetina. Još su i vikali za nama:

— Ej, Ruskij... vi jedno veliko durak. Eto nas opet po konje.

Posle ovako iscrpnih objašnjenja, čak je i Doerti izgubio volju za svađom i dobacivanjem, a Stark pljesnu diva po širokim ramenima.

— Znači... iz tih razloga si se interesovao za bezvodni kamenjar.

— A-ha i otkrio da sam bio u zabludi. Sen Vinsent plato nije bezvodna pustoš. Ima priličan broj mesta sa ustajalom kišnicom oko koje se skupljaju goveda. A ima i jedna ženska. Baš dooobra.

Svi su, praktično, bili novajlije u ovom kraju. Bad i Den dolutali su pre nekoliko dana, a ostali mesec dana ranije. Do tada su bili u vojsci i posle izgubljenog rata ostali zajedno. Nisu imali kuda da odu, a siromaštvo i besparica terali su ih da započnu posao sa govedima.

Verovali su da će se obogatiti hvatanjem »maverika« koje bi prodali u rudarskim krajevima severnog Novog Meksika ili Kolorada.

— U Teksasu june ne možeš prodati ni za dolar jer niko nema para, ali će rudari dati i stotinu zelembaća za svako grlo. Čuo sam, ljudi pričaju — uveravao ih je Doerti i već zidaio kule u vazduhu, ali ga je Berežnoj spuštao na zemlju mrmljajući kao špiljski medved:

— Ti durak, golupčik moj... ništa se u životu ne dobija badava. Još ćemo videti dosta nevolja dok se obogatimo.

Ostali su, međutim, bili manje skeptični, a Stark je pokušavao da svemu da i logično rešenje:

— Da je kome do tih »maverika«, odavno bi ih pohvatao i udario im svoj žig. Međutim, gazdama se to ne isplati, ali su zato divlja junad za

nas prava šansa. Treba samo da zapnemo.

Naravno, zapeli su iz sve snage i mukotrpno jurili hvatajući poludivlje junce koje bi najpre obarali i usijanim gvoždem udarali im svoj žig — primitivno izrađenu zvezdu, simbol nekadašnjeg slobodnog Teksasa, a zatim ih saterivali u jedan slepi klanac čiji su ulaz pregradili ogradom od oblica.

— Raste naše brdo dolara — hvalisao bi se svake večeri Sem Doerti i na kori od drveta urezivao nekakve crte po kojima je određivao broj uhvaćene stoke.

Svi su, naravno, bili raspoloženi i maštali o svetlijoj budućnosti, samo je jesaul i dalje bio skeptičan i često odlazio na samo njemu znana lutanja.

— Nostalgija za Rusijom — stručno je komentarisao Doerti i sa suzama u očima mislio na svoju daleku Irsku i vatrene crvenokose lepotice iz sela u kome je nekad živeo. — Šta ćeš, u onolikom čoveku i duša je povelika.

Sad je ispalo da Berežnoj nije bilo do uzdisanja za donskim stepama nego su izostanci nastali iz sasvim praktičnih razloga inspirisanih vratolomijama nekakvih čugujevskih lopuža.

Čak je našao i dooobru žensku, a to nije moglo da prođe bez Doertijevog stručnog mišljenja:

— Golupčik — kreveljio se imitirajući jesaulovu omiljenu uzrečicu — ti durak. Kakva ženska u tim vu kojebinama.

— Oh, krasavica... znaeš ti što eto krasavica?

— Znam, znam — mlatarao je Sem rukama i sekao vazduh bolje nego kozačka sablja — ali, bogami, sve ti to lažeš. Da je neka i živela тамо, odavno bi zbrisala u grad. Le-

potice baš i ne vole život u vukojebinama.

Iznerviran, Jegor je bečio oči i uveravao ga:

— Sen Vinsent baš i nije tako strašna pustara. Ima nekoliko mesta sa vodom oko koje pasu debele krave, a i cura zaista živi u jednoj brvnari i vodi — kantu. S njom je i otac, onaj starac po imenu Holton.

Momci su znali za dronjavog lutalicu i verovali da je srećan kad negde smota neko napola lipsalo june i bar se čestito najede, a sad... salun, lepotica kći i toliki promet kamenitom pustoši. Taman posla.

Ali Berežnoj je i dalje tvrdio da je plato Sen Vinsent još veća šansa od šikara i iznosio detalje:

— To vam je isto kao i u Kamilskoj pustinji gde su nas ono zajebavali Čugujevcima. Gazda Ringold sad je povukao i stražare koji su obilazili stada kraj pojilišta pa nesmetano možemo da izaberemo najbolju stoku i u tren oka nestanemo u spletu jaruga i kamenjara na kojima ne ostaje nikakav trag. A da znate, odatle nam je i najbliže da se prebacimo u Novi Meksiko.

To i priča o čugujevskim marifetlucima imalo je presudan značaj prilikom donošenja odluke, pa su se manuli vraćanja u guštare kraj reke i rešili da gazdu Ringolda već jednom nauče pameti.

— On nam je rasterao trista junadi, mi ćemo da uzmemo toliko njegovih krava — odseče Monti Stark i počeo da sedla konja. — De, da krećemo.

*

Ispalo je da je Jegor sve lepo smislio, a još lepše... pokvario. Dok su ostali naprosto popadali sa konja sakupljajući kraj najvećeg jezera

Ringoldove debele junce, njemu je palo na pamet da malo krene u izvidnicu i — obreo se u Sintijinoj kantini.

Kicoški nakrivljene šubare kojom je zamenio uobičajeni otrcani šešir i sa uglancanim čizmama upao je oko ponoći i grmnuo s vrata:

— Ej, još ne videh ovakvu lepoticu. Pa... da se upoznamo. Jesaul Jegor Berežnoj, komandir eskadrona šestog kamilskog puka njegovog veličanstva cara...

— Stani čoveče — povika plavuša i nape moćne grudi zbog čega jesaul izgubi dar govora i zaboravi na nevernu ženu zbog koje je malo vežbao seču polkovnika i morao da beži iz Rusije. — Bolje priđi šanku.

Pošto ispičuturi nije bilo mrsko »prilaženje šanku«, razgovor je nastavljen u nešto prijatnijoj atmosferi. Berežnoj je najpre sasuo u sebe kriglu punu viskija, a zatim pucnu jezikom i zagunda:

— Doobra...

— Ko, rakija il' gazdarica? — začikavala ga je cura i stručnim okom merkala muskule.

— Oboje, krasavice moja, oboje. Deder, još jednom.

Posle treće krige premestili su se za sto, a Sintija mu je sela na kolena dopuštajući da je pomalo opipa i uveri se da ispod haljine ne nosi nikakav prokleti korset sa ribljim kostima za pridržavanje sisa.

— Dooobra! — stručno je komentarisao rezultate opipavanja, a cura počela da se brine o interesima krčme:

— 'Ej, prekidaš s tim. I, uopšte, ko si ti stranče i imaš li para da platiš ovoliko piće?

Berežnoj je raskopčao košulju i sa vrata otrgnuo zlatnik obešen na kožnoj oputi.

— Imam, evo »červonec«!

Dosad se Sintija susretala sa zelenim papirnim novčanicama i »dvo-orlašima« — zlatnim kovanicama od dvadeset dolara, ali je bila nevična stranoj valuti i sumnjičavo zavrtela glavom:

— Šta je ovo, neki »dupljak«.

— Nije, nije — zabrza Rus i malo je bolje namesti na kolena. — To je četrdeset rubalja.

— A šta je rublja? — raspitivala se cura nutkajući mu i četvrtu kriglu rakije. — I odakle ti?

Vrelo žensko telo i dva litra ispijenog viskija razvezali su Jegoru jezik.

— Nu, davaj, davaj — korio je zbog njenih nespretnih pokušaja da ga spreči u još žešćim milovanjima. — Nisam ukrao »červonec« i, uostalom, šta ti misliš s kim sada sediš u ovoj jazbini?

— S čovekom koji nema nijednog dolara sem probušene pare na masnoj uzici. Deder, ruke sebi.

Raspaljenom Kozaku nije bilo ni na kraj pameti da je pusti. Čak je još žešće navalio i mleo kako je samo poželeti mogla:

— Ja pa sirotinja, batali ti to. Za koji dan biću bogat kao kakav kralj a onda ću da ponovo svratim...

Cura je odmah naperila uši i prisećala se Dobsonovih saveta.

— Koješta, kakvo bogatstvo u ovim pustošima?

Usput ga je pipala po rutavim grudima i zavlčila ruke pod košulju tražeći još neki »červonac« posle čega je Jegor sasvim izgubio glavu i hvalisao se:

— Biću bogat, samo dok oteramo junad rudarima.

Sad je trebalo primeniti Larijevu taktiku pa je bagatelno odmahнула rukom i navalila da ga razuverava:

— Kakvo bogatstvo i, uostalom, odakle ti krave? Sve, bogami, lažeš i

samo zaluduješ jednu nevinu devojku.

— Ne lažem, eno ih kraj vode u nekom kanjonu. Baš smo prikupili jedno tristo komada. Nego... gde ti je soba?

Sintija je i dalje izigravala naivku. Najpre se malo koprcala pokušavajući da mu ustane sa kolena, a u stvari mešala mu moćnim butinama u krilu, posle čega je odlazak uz kamave stepenice bio neminovan, pa snažni Kozak sve reši na najjednostavniji način.

Kao da je perce, zgrabio ju je ručerdama i izneo na sprat, a posle toga... zamalo da pamet nije izgubila Dobsonova robinja.

Jureći po bojištima, jesaul Berežnoj pojahao je mnoge stasite Kozakinje, vižljaste Tatarke, kravolike pruske bedevije, Moldavke i poljske »panji« u čijim krhkim telima je buktala vatra svih svetskih vulkana zajedno. Sad se namerio na curu iz pustoši San Vinsent platoa i raspaljen rakijom... gotovo je dotukao.

— Oh, ah — ječala je smrvljena njegovom medvedom snagom — puštaj već jednom.

Puštanje se dogodilo nekako pred zoru posle čega je ruski div ispio jednu kriglu, a cura nekako skupila noge.

— Prašćaj, krasavice! — klanjao joj se duboko i zatutnjao niz stepenice, a Sintija se nekako dokopala sedla i ljuljajući se krenula prema ranču »Dvostruko R«.

Uzput je razmišljala o moćnom Kozaku koji je kao od šale potisnuo vižljastog izabranika njenog srca, ali je i dalje terala kobilu niza stranu i mrmljala:

— Robinja... koješta, samo moram da obavestim Larija inače bi me ustrelio onim njegovim revolverom. A, baš šteta za dobrog momka

Džegora. Jebiga, šta da radim kad je život takav.

Dobro nakresan, dobri momak Jegor stigao je u logor gde su ga dočekali jahači spremni za polazak i namrgođeni Den Balard.

— Gde nađe viski, čoveče?

— Ha, zar vam nisam govorio o krčmi izgubljenoj u ovoj pustoši i jednoj krasavici...

— Govorio si da ćeš u izvidnicu — dobaci prznica Doerti prevešen preko unkaša sedla. — Samo, brzo si zaboravio na mere predostrožnosti.

— I ti bi da si je video — mrmljao je Berežnoj i menjao umornog konja. — Nego, da krećemo. Ne mislite valjda da ovde dočekate zimu.

Svestan propusta, pokušao je da zabašuri boravak u krčmi, ali je Den Balard i dalje bio ozbiljan i se kao ga hladnim očima.

— O' kej, čoveke... nešto si zabrljao i sada slušaj mene. Ovo nisu nadmudrivanja sa onim vašim Čugujevcima što nisu imali prečeg posla nego da vam krađu konje i igraju žmurke po pustarama Kamilske nizije. Progonice nas četa Ringoldovih tvrdih jahača ponosnih što jašu za najmoćniji ranč na celom Jugozapadu.

Beražnoj je pokušavao da mu kaže kako će on te pustahije rasterati svojom atamanskog sabljom, ali ga mršavi umetnik u rukovanju koltom uopšte nije slušao.

— Veruj mi, neće im biti dosta što će malo pripucati i oteti nam goveda koja smo uzeli sa ovog mesta. Najviše će želeći naše glave i jahati makar i kroz sam pakao dok nas sve ne pobiju.

Uveliko otrežnjen, jesaul je ozbiljno zapitao:

— Zar su toliko krvožedni?

— Jesu i moraju da budu. Jašu za najmoćniji ranč i veruju da ništa ni-

je sveto sem privrženosti Ronaldu Ringoldu i njegovom stočarskom carstvu. Nas upšte ne ubrajaju u ljude. Mi smo samo — sirotinja.

— Ali ne rekoste li da su »maverici« ničija stoka i da imamo pravo da je hvatamo i stavimo svoj žig. Što nam je onda rasteraše?

To je bilo suštinsko pitanje u koje se čovek iz ruskih stepa nije razumevao, a kako su se sada stvari razvijale — predstavljalo je nerešivu enigmu i za ostale.

Kao što je postojalo pravo slobodnih pašnjaka po kome se uknjižavala samo voda — rečni tokovi, izvorišta, jezera ili povremeni izdani, tako se od iskona smatralo da je nežigosana stoka ničija, odnosno da je svako ima pravo uhvatiti i prisvojiti.

Sve se mnogostruko zapetljalo po završetku građanskog rata. Veliki broj imanja na poraženom Jugu ostao je bez vlasnika, koji su ili poginuli ili se nalazili po zarobljeničkim logorima, a i oni rančeri čiji su se vlasnici vratili sa ratišta bili su toliko osiromašili da uopšte nisu primali radnu snagu. Neretko se kauboj zapošljavao samo za hranu, a i nju je gazda jedva nabavljao zadužujući imanje čak i za dva, tri džaka brašna.

A onda se dogodilo čudo. Neki Džon Čizam odlučio je da otera stado junaca na sever i preko mnogih reka, kroz indijansku teritoriju, preko kanzaških suvih prerija do utovarnih stanica u Vičiti dokle je dospela železnička pruga.

Bio je odlučan i beskompromisan čovek. Bio je nadaleko čuvan po »životom žigu« — govedima rasečenih ušiju. Takvu oznaku niko nije primenjivao pa je Džon Čizam sa okolnih rančeva otkupljivao stoku u bescenje i stvarao stado goveda rasečenih ušiju.

— Ovo su teška vremena u kojima mogu da opstanu samo najbolji i najodlučniji — govorio je. — Zato, držite se mene i Teksas će ponovo procvetati.

U stvari, koristio je opštu besparicu i — pljačkao ljude. Prvoj trojici rančera dao je nešto novca za doterana goveda, a ostalim podelio samo — obećanje.

— Platiću vam kad se vratim — rekao je, a kad su ljudi počeli besno da psuju i govore da su prevareni, dodao: — Što galamite, sami oterajte stado do Vičite. Nema mnogo da se putuje, jedno... hiljadu i po milja.

— Ali nemamo para da nabavimo namirnice, rezervne konje, da platimo jahače.

— Eto vidite — govorio je svemoćni rančer i okružen revolverašima smejaio im se u lice — ne usuđujete se sami na put, a ovamo... zanovetate. Nego, danas pazarujem krave za dva dolara, a sutra će cena biti upola manja. De, odlučujte se.

Mnogi su pristali i predali mu goveda, a Čizam im je na polasku rekao:

— Ej, seronje... molite se bogu da se zdrav vratim i donesem vam pare. Može se dogoditi da zajedno propadnemo.

Iako nije imao više od nekoliko stotina vlastitih krava, Čizam je na put u neizvesnost poterao pet hiljada goveda, dvadeset sedam jahača i stotinu konja. Imao je čak i dvoja kola sa namirnicama i kuvarima, bika predvodnika teškog celu tonu i indijanske izviđače koji su češljali prostor ispred stada, pronalazili vodu za stoku, pogodne gazove na rekama i rasterivali zveri.

Sukobljavajući se sa olujama, sušom, ratobornim Indijancima i ostacima južnjačke vojske pretvorene u pljačkaške bande, Čizam je ipak sti-

gao do železnice i... prodao svako govedo za stotinu dolara.

Za izgladneli Teksas cifra od pola miliona dolara bila je ogromna kao kuća i pokrenula je celu lavinu ostalih rančera koji su samostalno ili udruženi pokušavali da ponove njegov podvig.

Mnogi su usput izginuli, nekima su stepske oluje rasterale polovinu stoke ili su im se stada podavila u brzacima Red Rivera, Pekosa ili Arkanzasa.

Ali mnogi su prošli i... obogatili se preko noći. Čak su i pričali o veselom životu u kanzaškim gradovima što su nicali duž pruge, i brdima para koje su za stoku nudili nakupci čikaških klanica i fabrika konzervi.

To je otvorilo apetite i drugim demobilisanim momcima koji su do juče krvarili za interese Juga i — ostali bez igde ičega. U nevolji, setili su se nežigosane stoke odlutale sa napuštenih rančeva i započeli njihovo mukotrpno hvatanje. Najviše divlje stoke nalazilo se u šikarama duž reka Rio Grande del Norte, Brasos, Rio Končo ili Načes, a oko njih se, logično, okupljao i najveći broj siromašnih jahača u nadi da će otpočeti novi život ukoliko uhvate koju stotinu junaca.

Ali i velike gazde mislile su na »maverike« koji su poticali mahom od stoke odlutale sa njihovih rančeva i preko noći pogazili davnašnji zakon o slobodnim kravama.

— Pa... nisu, bogamu, pali s neba — govorili su za nežigosanu junad posle čega je došlo do niza čarki i okršaja sa momcima iz šikara.

Ponegde su lovce »maverika« rasterivali ili vešali po kratkom postupku tvrdeći da su ih uvatili u krađi, a mudriji su dopuštali da najpre formiraju stado i kad bi obavili

sav mukotrpan posao — otimali im stoku prilikom polaska za Kansas.

Ranč »Duplo R«, izgubljen na krajnjem delu teksaškog jugozapada, ratni vihor je mimoišao. Dok su mnogi plantažeri iz Džordžije ili Alabame kretali u rat sa pravim odredima sastavljenim od radnika na imanju, Ringold je izbegao vojnu obavezu i tvrdio kako svoju patriotsku dužnost najbolje izvršava snabdevajući vojsku dovoljnim količinama mesa.

— Hrana je isto tako strateški materijal kao i municija — govorio je, a u stvari... bogatio se na liferacijama i kraj rata dočekaio utrostručenog kapitala.

Imao je dovoljno stoke i jahača da paze na nju, a kako ga nužda nije terala, pustio je da se gužva oko gonjenja teksaške stoke malo slegne pa da tek onda sam krene u Kansas.

U međuvremenu se i oženio i kao da je time hteo da kaže: »Ja svadbujem, a sirotinja gine zbog nekoliko mršavih krava i šake dolara. Samo, ja sam gazda, a oni što ostaviše kosti po kanzaškim prerijama nikada to neće postati«.

Nadmen i prebogat, mislio je da niko ne sme ni dirnuti u njegovo stočarsko carstvo, ali su ubrzo stigla i prva razočarenja. Najpre se sukobio sa ženom, a zatim su se pojavili ti ludaci iz šikare koji su skupljali »maverike« — njegovu odbeglu stoku.

Ma koliko da mu ona nije bila potrebna, okomio se na Starkove jahače iz čiste obesti verujući da bi neko mogao da pomisli kako je neodlučan ili čak da se plaši šake odlučnih ljudi.

Zato je i mimo predradnikovih saveta započeo rat i... za sada bio poražena strana. Misleći da će steći

simpatije građana provođenjem navodne zakonitosti kroz improvizovano suđenje u salunu »Bagatela«, počinio je prvu grešku, a onda zaređao srljajući sve dalje u propast.

Bahato im je rasterao bedno stado saterano u slepi kanjon i umesto da ide dokraja — uhvati ih i na licu mesta poveže kao stokokradice, čekao je na njihovu reakciju i priliku da otpočne veliki lov o kome bi se kasnije ispredale priče i veličala moć njegovog kraljevstva.

Ali Starkovi momci nisu se uplašili nego se zaređali sa udarcima, a kad su se u sve još umešali i građani Red Blafa i zamalo doveli do nepotrebnog krvoprolića na ranču, svet je počeo otvoreno da mu se podsmeva, a neki su čak proricali i skoru propast moćnog ranča.

— Ničija nije do zore dogorela — tvrdili su priželjkujući mu nove nevolje i mogućnost da se i sami time okoriste.

Veoma brzo, stvorena je atmosfera neke pritajene opasnosti gde je svako vrebao iz prikrajka, a osvešćeni gazda Ronald Ringold znao da sa uljezima mora svršiti što pre ili će mnogi krenuti u otvorenu krađu njegove stoke sa udaljenijih pašnjaka.

Nepogrešivim instinktom pravog revolveraša, Den Balard je osetio šta se sprema i energično prekinuo manguparije Jegora koji je uživao u nadmudrivanju sa stočarskim kraljem i... srljao u vlastitu propast.

Slično je mislio i Monti Stark koji je dotad ćutao, ali je sad otvoreno stao na njegovu stranu:

— U redu, Dene... reci šta da radimo pa da krećemo. Slažem se da je došao kraj igri žmurke sa gazdom Ringoldom.

— Onda, ne čekaj ni časa nego teraj krave na sever. Ja i Bad ćemo

malo da se zadržimo i promovamo po Sen Vinsent platou. Tek da utvrdimo kakve su namere gazde Ringolda.

*

Sve se iskomplikovalo kad su, nekako istovremeno na »Duplo R« stigli predradnik Stenford i prsata Sintija.

Predradnik je sa grupom jahača projahao kamenim bespućem i... otkrio tragove stotinjak grla oterane junadi.

— Samo se radi o jednom kradljivcu, gazda — referisao je otresajući prašinu sa šešira. — Neko je baš rešio da iskoristi gužvu u koju smo zapali.

Da nije bila u pitanju sujeta, rančer se možda ne bi osvrnuo na nestanak nekoliko krava. Toliko ih za mesec dana strada od ujeda zvečarki, uquine zaglavljeno u blatištima oko pojila ili prilikom teljenja.

Ali Ronald Ringold je najpre mislio na ugled velikog ranča i besno promrmeljao:

— Reče, jedan kradljivac... a ja sve nešto mislim da ih bar desetak vreba na drugim stranama. Svako naše udaljenije stado postalo je meta lopova.

— Ali gazda... ne možemo na sve strane. Eto, razjurili smo one iz šikare...

— Koješta, oni su meni načinili sto puta veću štetu. Zar nisu uspeli da razjure stoku, oteraju mi trojicu jahača i pola ljudstva danima vuku za nos dok na kraju niste shvatili da jurite — maglu. Odglumili su lažni napad i, dok ste ustanovili da nisu ukrali nijedno goveče, zbrisali su ko zna gde.

Stameni predradnik kostrešio je brkove i gledao u vrhove prašnjavih

čizama. Deo kritike odnosio se i na njega, a vest koju je doneo samo je opravdavala gazdino mišljenje. Nevolje su se baš okomile na »Duplo R«.

Osećajući da stvar mora uzeti u svoje ruke, Ringold ustade iza masivnog stola u svojoj kancelariji i energično reče:

— Od kuknjave nema koristi. Uzmi trojicu ljudi sa rezervnim konjima i pravo za njim. Hoću da vratite moju stoku, a njega ne vodite ovamo. Obesite ga na najbliže drvo i na grudi mu stavite hartiju sa porukom da će tako proći svaki kradljivac Ringoldove stoke. Je l' jasno?

— Jasno, gazda. Čovek sam ne može brzo da tera stado, pa računam da ću za tri dana obaviti posao.

Bled i odlučan da se obračuna sa svakim ko bi se usudio da mu se suprotstavi, rančer smrsi ledenim glasom:

— Ja računam da ćeš posao obaviti kako valja. A što se roka tiče, pa... sam si ga odredio. Ne dodeš li za tri dana, angažovaću novog predradnika. »Duplo R« sada treba samo... prave ljude, Berte!

Predradnik ne reče ni reči. Bio je profesionalac, dobro plaćeni čovek i morao je maksimalno da se angažuje ukoliko je želeo da ga i ostali ljudi slušaju.

Ronalda Ringolda sasvim je shvatio. Da bi bio vlasnik moćnog ranča, morao je ovako i da se ponaša. U trenucima krize, a ona je, nema sumnje, baš sada zahvatila »Duplo R«, samo energičnost pa i nemilosrdnost mogli su da im vrate nekadašnji sjaj. Zato je kradljivac stoke morao da bude uhvaćen i kažnjen.

I to surovo i bez suđenja. To je bio najbolji način da se i ostali odbiju od ranča i njihove stoke.

Doduše, razmišljao je Bert idući prema koralu, moglo se uraditi i drukčije. Da je on bio gazda, najpre bi momcima iz šikare ponudio da im otkupi sakupljenu stoku, a kako su dokazali da su spretni jahači koji su za kratko vreme uspeli da pročešljaju guštaru u mukotrpno žigošu nekoliko stotina »maverika«, ponudio bi im angažman na ranču.

Na neki način, sve bi bilo u redu. »Duplo R« bi sačuvalo svoj ugled, a istovremeno došlo i do dobrih radnika koji bi sa svoje strane znali da cene blagonaklonost rančera i ubrzo se uklopili među stare jahače.

Ali nekrunisani stočarski kralj mislio je drukčije i sad im je valjalo raditi po njegovim naređenjima ili dati ostavku. Za davanje vlastitog mišljenja nisu bili plaćeni.

Drugog posetioca Sintiju Holton presrela je kod štale gazdarica Patricija i začuđeno podigla obrve.

— Gle, kakvo parče — promrmljala je, a zatim napravila ljubazno lice i dočekala je kao dragu prijateljicu:

— Ja sam Patricija Ringold, šta mogu učiniti za tebe devojk?

Mada je bila umorna od vođenja tolike ljubavi proteklih noći i sadašnjeg brzog jahanja, Sintija je stisla zube i isprсила se.

— Dobar dan, ja sam Sintija i živim u brdima. Imam malu kantu u koju ponekad svrati neki zalutali jahač da okvasi grlo.

— Sjaši Sintija i... možeš da me zoveš Pam. U ovoj divljini gotovo da i ne srećem ženu s kojom bi popričala. Samo grube muškarce...

Iz devojčinog lomnog tela umor je naprečac iščilio ali je ipak polako odjahala i naslonila se na zadihanu životinju.

— Hvala ti Pam, nemaš pojma koliko sam pože-lela da s nekim malo

popričam. Stalno moram da se branim od nasrtljivih muškaraca i živim kao progonjena zver.

Ono što je devojka sada počinjala, iskusna Pam je odavno isprobala. Raditi u krčmi, a ne udovoljavati mušterijama u postelji nije bilo moguće. Pogotovo nije bilo moguće ovakvoj lepotici čije je razbludno telo naprosto mamilo muške poglede.

Ali u očima joj je primetila iskrenost. Cura je zaista bila usamljena i ma kako da je organizovala život... čeznula je za ženskim društvom. Spontano je oborila oči i izvinjavala se zbog loše odeće:

— Imam nešto para, ali... gde da nabavim pristojnu haljinu. Stalno sam gore u brdima.

— Oh, o tome ne treba da brineš. I ovako divno izgledaš.

Začudena, devojka je iznenađeno pogleda.

— To ti ozbiljno, Pat?

— Ali naravno, draga moja — zagrlila je Pamela oko struka i povede preko dvorišta. — Izgledaš tako sveže i ljupko.

Nekoliko detalja, naravno, nije joj promaklo, ali se pravila da ne primećuje devojčine podočnjake i boru gorčine koja joj je krivila usnu. Bila je više nego sigurna da je cura upoznala život sa njegove najteže strane i po tome joj bila slična.

Samo, Patricija je dobro znala da je stigla do kraja. Udajom za bogatog rančera morala je da iz temelja menja dotadašnji način života, izigrava ponosnu ženu i prihvati glupu ulogu stočarske kraljice.

Više nije mogla da se povremeno »otkači« i kao u dobra stara vremena organizuje pijanku sa ostalim devojkama iz lokala u kome je radila. To su gazde zvale »slobodnim danom« i tešile mušterije:

— De, ne zanovetajte. Moraju da se istutnje, a sutra. . .

Sutra bi, naravno, sve bilo po starom. Patricija bi ponovo zapevala i razbludno mrdala bokovima, a ostale se razletale po krčmi trudeći se da navedu mušterije na što veći trošak.

Prisećajući se toga, odjednom joj je palo na pamet da bi sličnu zabavu mogla da priredi i sa ovom curom i energično se obratila mladom Meksikancu koji je stajao kraj koralu:

— Upregni mi lagana kola sa gibnjevima i reci kuvaru da pripremi malo hrane. Prirediću piknik za našu gošću.

Reč gazdarice slušala se bez govora pa je zaprega bila postavljena u rekordnom roku, a kuvar lomio noge trčeći sa zavežljajem u rukama.

— Stavio sam i jednu bocu, tek da vam se nađe — šeretski je namigivao i staračkom nespretnošću skidao šešir s glave. — Želim vam lep provod, mem.

Iznenadena događajima koji su preticali jedan drugog, Sintija se snebivala i. . . zaboravila zbog čega je došla. Više joj nije bilo važno šta će reći brzoruki Dobson. Imala je moćnu zaštitnicu, a špijuniranje za opakog revolveraša moglo je da pričeka. Uostalom, nije, ni nosila bogzna kako važne vesti. Pijani div koji je mešao neke strane reči i stalno uzdisao, možda se samo hvalisao.

Kao u snu, uspela se u kožom postavljena kola čiji su kasači vredeli koliko i pedeset krava i prepustila se milovanju vetra koji joj je mrsio dugu kosu i prijatno rashlađivao uzburkanu krv. Instinktivno je osećala da će joj se dogoditi nešto lepo, nešto sasvim različito od uobičajenih uživanja i učmale svakodnevice.

U jednom trenutku zgrabila je uzde iz gazdaričinih ruku i odvalila kao pravi kauboj:

— Jebiga, Pat. . . ovako se to radi.

Podvrisnuvši iz sveg grla, naterala je kasače u ludi trk i šibajući ih krajevima lakovanih uzdi stalno potcikivala.

— Iiiha, đavoli. . . napred!

Pomalo ustrašena, Patricija se grčevito držala za naslon sedišta, ali je devojčina neobuzdanost postepeno prelazila i na nju. Ubrzo je sasvim prihvatila njeno ponašanje.

— Reče li ono. . . jebiga, Sinti?

— A-ha, rekoh — veselo će devojka kojoj su od uzbuđenja i jurnjave krupne dojke sasvim zategle pamučnu tkaninu haljine. — I opet kažem, jebiga i ovaki život. Deder, podvrisni.

Dubokim, pomalo promuklim glasom, Patricija nespretno započe:

— Uuuha. . .

— Iiha, jebeni đavoli — razvika se plavuša i blesnu krupnim zdravim zubima. — Deder, ponovo.

Cičeći i podvriskujući sasvim su sludile konje koji su, domogavši se ravnijeg terena uz rečicu koja je proticala u blizini, jurili kao pomamni sve dok se Sintija ne seti očevih saveta da se sa konjima mora pažljivo postupati pa poče da zateže uzde i smiruje ih:

— Dosta, momci. . . sada ćemo malo lakše.

— Oh — ječala je Patricija držeći se rukom za pune uzburkane grudi — ovo je baš bilo dobro. Ne pamtim kad sam se ovako provodila.

— I ja, Pat. . . bogami.

Nekako spontano, obe se okrenuše jedna drugoj, a stasita rančerka je zagrlila oko struka.

— Lepa si. . .

— Ti si još lepša — bubnu cura

uvijajući joj se u naručju. — Tako odevena i negovana.

Zaduvani konji skrenuli su prema potoku i stali na obali pa se Sintija izvi iz zagrljaja i gotovo zakuka:

— Oznojeni su, otac kaže da ne smeju da piju mnogo vode dok se ne izduvaju.

— Ali nas dve smemo! — šeretski će rančerka i skoči sa kola držeći zavežljaj u rukama. — Sećaš li se šta ono reče naš kuvar?

— A-ha, nešto o nekoj flaši... tek da nam se nađe — prihvatala je igru plavuša i odvela konje dalje od reke. — Sačekaj dok ih privežem.

U tren oka bila je postavljena trpeza. Veštim rukama, Patricija je prostrla krpu u kojoj je kuvar zamotao jelo, poredala hleb i sečeno suvo meso, a onda mangupski kresnula okom i zubima iščupala zapušač iz boce.

— Za lepo druženje, Sinti — nazdravi i prinese grlić punim, crvenim usnama. — De, sad ti.

Navikla s mušterijama, Sintija je junački gutala žestoki alkohol i jedva predahnula.

— Oh, osećam ga u utrobi. Kao da gutam žar.

Pošto se obredaše tri puta, stasita rančerka otkopča nekoliko dugmadi bluze i poče da jadikuje:

— Dobro reče, sva gorim.

Krupne, od težine pomalo obešene grudi gotovo ispadoše iz izreza bluze što curu navede na sasvim slobodno ponašanje.

— Ja, ja ću... sve da skinem. Gorim...

I bivša pevačica je bila sasvim sluđena žestokom rakijom i jedrim devojačkim telom koje se nađe kraj nje pa drhtavim prstima poče da otkopčava preostalu dugamdu.

— Neka, ja ću — mrmljala je Sintija i već stigla do pojasa suknje. — Oh, predivna si.

— I ti, dušo. Kao planinski cvet...

Uzdrhtali prsti i vreli dlanovi stalno su im se dodirivali i preplitali a kad devojka nasloni glavu i jezikom dodirnu napetu bradavicu, Patricija zastenja i grubo je povali na travu.

— Ovako se to radi, mala — dah-tala je oblizujući joj krupne grudi i palacajući vrelim jezikom kretala naniže. — Ovakooo!

Sintija je znala da ovako nešto nije doživela ni s jednim muškarcem. S njima je bilo drukčije, lepo... ali ni približno ovako. Posle dva, tri poljupca grabili su je žuljevitim šakama i opasivali kao kobilu.

Baš tako, kao kobilu.

— De, raširi noge — dahtali bi i neretko joj još među butinama rasipali seme. — Aaaah, veštice...

Patricija je radila drukčije. Mnogo nežnije i nekako duže od njih. Vrelim jezikom dodirnula joj je gotovo svaki deo tela, a onda... nestala među butinama. Kao da joj je raspalila oganj u utrobi, dovela je do vrhunca.

— Aaaah, ovo je divno — zaječala cura dok su joj grčevi strasti potresali moćno telo. — Još, još...

Napola obamrle od želje, splele su se u jedinstven kovitlac i cičale neprekidno se milujući da bi se u neko doba dokotrljale do obale i svalile u kristalno bistru vodu.

— Jao, al' ovo godi! — podviknu Sintija zagnjurenica do guša, a stasita rančerka snažno razmahnu punim rukama i zapliva uz maticu.

— Jašta nego da godi — podvikivala je prepuštajući da je reka nosi nizvodno. — Dodi, dodi...

— Ne smem, ne znam da plivam — jecala je devojka šćućurena kraj obale. — Zima mi je.

Ubrzo se obe nadoše na suncem obasjanoj travi i Patricija stručnim okom prelete preko naježenog tela.

— Slušaj, ovo više neću da vidim — pokazivala joj je na modrice po grudima. — S kim si se...

— Oh nisam ga želela, veruj mi. Došao je sinoć i...ponašao se kao pravi medved. Samo, morala sam...

— Zašto... s medvedom, zar nemaš boljih muškaraca?

Poniknuvši očima pred njenim ljubomornim pogledom Sintija reši da krivicu podeli sa Dobsonom.

— Lari, on mi je naredio da budem ljubazna sa svakim muškarcem koji navrati u kantu. A... Džegor je navratio prvi.

Začudena čudnim imenom, iskusna žena je osetila da se noćas nešto čudno zbivalo u kantini Holtonove i navalila da se raspituje:

— Pa... reče li šta taj tvoj medved?

— Oh, svašta je pričao i svašta radio. Najpre me kao bik...

— Ostavi se toga, reci šta je bilo na kraju. Znam da muškarci najrađe brbljaju posle vođenja ljubavi.

Sad kad je imala tako moćnu prijateljicu, Dobson joj više i nije izgledao onako strašan pa je rešila da joj kaže sve što je saznala od bivšeg je-saula.

— Bio je pijan i stalno pominjao kako će se ubrzo obogatiti. Još reče i za neke krave.

— Krave sa »Duplog R«? — pripita rančerka što cura protumači kao logičnu brigu za imanjem i zabrza sa odgovorom:

— Nije baš pominjao žigove, ali... gde da nađe stoku sem na tvom ranču, Pat?

— U pravu si, to je prokleti stokokradica — ljutito će bivša pevačica iako su joj druge misli bile na pa-
To je stoka sa... moga ran-

ča. Nego, treba da krenemo. Znaš... moram o ovome da obavestim Ronaldu, a ti... učini mi uslugu i nikom ne pričaj ni reči. O svemu ja ću da obavestim muža i... eto me kroz nekoliko dana tebi u posetu.

Oblačeći žurno haljinu, Sintija je potcikivala od sreće:

— Jao, jedva čekam...

— I naćekaćeš se — smrsi Sintija petljajući oko dugmadi bluze, a onda oštro odseče:

— Deder, vataj konje pa da krećemo. I... nikom ni reči. Zašto koje-kakvi najamnici moraju da znaju za naše male tajne?

Sad je u krađu Ringoldove stoke bila umešana i njegova rođena žena.

*

V eć ceo sat plećati Bad se vrpolio na tankom čebetu i bezuspešno pokušavao da prespava podnevnu vrućinu. Sav u znoju, naposljetku je skočio na noge i dreknuo:

— Ima li koga, Den?

Oslonjen leđima o stenu, Balard je ispod spuštenih trepavica posmatrao jarom pritisnutu pustinju. Reklo bi se da drema, ali je odavno primetio oblak prašine i pažljivo motrio na njega.

— A-ha, neko putuje...

— Zar u podne po najvećoj žezi? — jeknu Bad i protrlja bolna leđa nažuljena na kamenu.

— Mora, čoveče... tera ukradenu stoku.

Plećati jahač smesta privuče pušku i zagleda se u daljinu. Neko vreme je ćutao i zverao pogledom i na kraju počeo da mrmlja:

— Oko stotinu krava i samo jedan jahač. I to... neki sasvim lud jahač, veruj mi.

— Slažem se iako on misli drukčije. Koristi gužvu koju smo zakovali i krade za svoj račun.

— Baš tako, Den. Kao lešinar koji najpre oseti strvinu. Dok smo mi sluđivali gazdu Ringolda i njegove jahače, smotao je stado i sad misli da u džepu već ima gomilu para.

Sedeći i dalje u senci stene, Den izvuče duvankesu i počne da zavija tanku cigaretu. I dalje je, međutim, pažljivo osmatrao ceo prostor ispresecan plitkim jarugama i mestimično obrastao kržljivim žbunjem meskite ili okotiljo trnjem.

Naposletku klimnu i reče:

— Ne slažem se sasvim s tobom, Bad. Radi se o iskusnom kradljivcu koji dobro poznaje ovaj kraj. Posmatram ga već sat i za to vreme nije načinio nijednu grešku. Stoku stalno tera jarugama i najkraćim putem. Ume on...

— Ume, ali da nam navuče nevolju na vrat. Šta ako su Ringoldovi jahači već otkrili krađu i...

— Otkrili su, Bad... pogledaj tamo levo, prema oštroj steni od peščara.

Uzdahnuvši, plećati momak steže pesnice i jetko odgovori:

— Baš imaš dobre oči. Jahači i to... u punom galopu.

— Zar usred podneva po najvećoj vrućini, da se ti nešto ne varaš Bade?

Pri tome se škrtio smeškao i duvao ljuti dim u stranu.

— Ne varam se, jure kao poludeli. Čovek sa stokom nema nikakve šanse...

— Tačno... sem ako se mi ne umešamo.

— Aaaa, to nikako. Ako ima imalo mozga u glavi ostaviće krave i zbrisati ih u prvu jarugu. Ukoliko se zaista radi o ukradenim govedima i

poteri sa „Duplog R“, bolje da se ne mešamo. Dok vrate stado, mi ćemo lepo isprednjačiti.

Den Balard je i dalje oštro motrio pustinju i nije se micao s mesta. Smireno je čekao razvoj događaja.

Za sada, Bad je bio u pravu. Što budu manje upadljivi, porašće šanse četvorice momaka da što dalje izmaknu sa stokom. Ali nešto mu nije dalo mira. Razmišljao je o razlozima koji su ussamljenog čoveka naveli da sa moćnog ranča ukrade goveda i na kraju zaključio da se radi o nevoljniku kakvi su i sami bili.

— Niko badava ne zalaže glavu — smrsi u nedra dok je stoka sve bliže prilazila koristeći plitku jarugu koja je gotovo izbijala na njihov kamenjar.

Plećati Kouli uveliko se vrpolio i zvao ga:

— Ej, Dene... bogami samo što ga nisu skleptali. Da pojašemo...

Zauzet nemirnim juncima koji su stalno iskakali iz stada, čovek nije imao vremena da se osvrće i proveriti da li ga ko prati, a i da je to učinio bilo bi malo korist. Strane jaruge i oblak prašine sasvim su mu sprečavale vidik, ali je i dalje tvrdoglavo išao vododerinom jer je to bio najkraći i najlogičniji put iz Sent Vinsent platoa.

Stešnjeno u jaruzi, stado se odužilo pa su prva goveda već izbijala prema prevoju, ali je začelje sa jahačem utonulim u prašinu, bilo udaljeno gotovo pola milje.

— Stvarno će ga uhvatiti — ponovo se javi Kouli i škljocnu zatvaračem ubacujući metak u cev puške.

— Zar ćemo to da dopustimo?

Hladnokrvni revolveraš još uvek se dvoumio. Najpre zbog toga što ih se kradljivac nije ticao, a... bilo je i

pametnije prikriti se i sačekati razvoj događaja.

Ali savest ga je terala da se ipak urneša i bar spreči linčovanje siromaška koji je, eto, rizikovao i život samo da bi se dokopao novca.

— Ko zna, možda mu je Ringold i naneo neko zlo pa se zbog toga odlučio na krađu? — promrmlja i diže se iz hladovine.

Istog časa i Kouli je šmugnuo naniže trudeći se da zaklonjen šipražjem neopaženo stigne na levi bok stada dok je Balard krenuo ravno i u nekoliko skokova se prebacio sa druge strane lanca prašnjavih goveda.

Sad su jarugu dobili pod unakrsnu vatru i za neko vreme izgubili iz vida začelje stada. Pažljivo birajući zaklone, obojica kretoše u susret začelju gde se u međuvremenu odigravala prava drama.

Terajući konje galopom, smrknuti predradnik Stenford stiže starog Holtona koji je i dalje promuklo vikao i bičem gonio prašnjave junce.

Jedan od jahača zavitla laso i sa ruba jaruge nabaci ga starcu preko grudi, a onda vešto okrenu konja i omotavši kraj užeta oko unkaša sedla natera ždrepcu na suprotnu stranu.

Zategnuto uže kao od šale svali starca sa sedla koji tek sada shvati šta se događa.

Kroz prašinu nazreo je iscèrena lica Ringoldovih jahača, a onda ugleda namrštenog Stenforda koji je na samoj ivici vododerine smirivao zapenjenog ždrepcu.

Posle desetak koraka, čovek sa lasom zauzda konja. I dalje je, međutim, držao napeto laso i čim bi Holton pokušao da se bar ispravi na kolena, trgnuo bi ga i svaljivao na kamenje.

— Pa... Čarli, dodoše ti glave naša goveda — grmnu Stenford dajući rukom znak preostaloj dvojici jahača da se sjure u dolinu i vežu ga.

Izubijan od vučenja po kamenjaru, okrvavljenog lica i bez šešira, starac je izgledao kao strašilo i jedva progovarao kroz stisnuto grlo:

— Nemojte, ljudi...

— Kuš! — grmnu Stenford merkajući jedan žilavi hrast koji je rasta baš na rubu jaruge. — Tamo ga vodite.

Od straha, Čarliju sasvim popustiše kolena pa su ga dvojica jahača, saplićući se o kamenje i korenje, jedva dovukli u podnožje drveta, a predradnik skide laso sa jabuke sedla i dobaci im ga.

Videći smrt pred očima, starac ponovo zakuka:

— Berte Stenforde, nećeš valjda...

— Hoću, još kako. Lopužama kao ti nije mesto na ovom svetu.

Dvojica jahača brzo su završili poslednje pripreme. Omču su mu nabacili i zategli oko vrata, a drugi kraj užeta prebacili preko račvaste grane i odmeravali visinu hrasta.

— Bogami... jedva da će biti dovoljno.

Drugi se kezio pokazujući vučje zube požutele od duvana.

— Neka, bar će malo dohvatati zemlju nogama i duže umirati. Bolje nije ni zaslužio.

Moljakajući i dalje za život, starac iznova zakuka:

— Što baš mene, ima i većih kradljivaca...

— Nema, Čarli... razjurili smo im »maverike« sakupljene u šikari — smrsi predradnik i nakostreši brkove. — Sada ćeš na granu.

U poslednji čas Holton počeo da se otima i promuklo zavika:

— Berte, ne govorim o tim krava-

ma. Reč je o pet stotina junaca sa žigom »Duplo R«!

Iako su dvojica u jarzi bili odavno spremni da povuku uže i nesrećnog lutalicu pridave omčom, predradnik ih spreči rukom i hitro odjaha ždrepcu.

— O čemu ti to...

— O vašim govedima, čoveče. Sve sam čuo...

Teškim korakom Stenford se spusti u vododerinu i čvrstom desnicom zgrabi ga za košulju na mršavim grudima.

— O kojim to govedima govoriš. I šta reče da si čuo?

Napola zadavljen omčom, Čarli jedva prosikta:

— O govedima ranča »Dva R«, eto o kojim. Onoj četvorici što ste im sudili u salunu pridružila su se i dvojica stranaca, a kako im nije uspelo da prikupe »maverike« iz šikare, odlučili su da ukradu vaše krave. Sve sam čuo...

— A gde to, starče. I što nam odmah ne javi?

Lutalica je pomislio da se ipak spasio vešanja i smesta počeo da vrda:

— Nisam smeo, ovaj...

— A smeš li sad? — grmnu plećati predradnik koji na svetu ništa više nije mrzeo od stokokradica. — A, čoveče?

Dvojica jahača pod drvetom počеше da ga udaraju čizmama.

— Odogovaraj lopužo ili ćemo da ovo uže povučemo i bez komande.

— Ne znam da li mogu, u pitanju je moja kćerka... imala je jednog gosta.

— Hi, hi — zacereka se onaj sa vučjim zubima — reče li to jednog? Ama, promenila ih je stotinu, a ti uzeo da se cifraš. Govori ko je ukrao našu stoku.

Sad više, zaista, nije bilo mrdanja. Gledajući Stenfordove srdite oči znao je da će svakog trenutka narediti da povuku uže pa žurno započne:

— Bio je jedan ogroman, kao planina i... stalno mešao neke strane reči. Oh, bilo je strašno. Ne znam da li je Sintija i preživela susret s njim. Neprestano je pio i urlao kako će se vratiti čim se obogati prodajom vaše stoke i doneti joj mnogo poklona.

Uplašen blizinom smrti, starac je govorio istinu i Stenford je to odavno shvatio. Ljudi pod vešalima ili su psovali ili moljakali milost, ali... nikada nisu lagali. Bar oni koje je rađeci za Ronalda Ringolda, obesio po raznim delovima ranča.

Sad je, međutim, starac pomenuo i šestoricu novih pljačkaša koji su, nema sumnje, oteli mnogo više goveda nego što je on sam mogao da potera.

— Starac nije važan — razmišljao je gledajući negde u stranu. — Ronald mi nikad ne bi oprostio ukoliko bih se nepotrebno baktao s njim, a zapostavio šestoricu drugih lopuža.

Zato je još jednom pripitao:

— A taj, kao planina... reče li gde će ukrasti stoku?

Misleći da je spasao glavu, starac se malo okuraži i najpre se iskašlja pa tek onda odgovori:

— Nije bilo reči o tome, ali ja mislim... Kod Akva Puente okuplja se najviše vaših goveda. Ako igde budu udarili... tu će sigurno

Sad je predradnik raspolagao sa svim podacima. Čarli Holton verovatno više ništa nije znao i... mogao je da otputuje na nebo. Ili u pakao, svejedno.

Sevajući pogledom, naposletku mu pusti košulju i izmače se korak unazad.

— De, ljudi, dižite ga.

Dva para žilavih ruku zategoše uže, a stari lutalica zakoprca se stegnut omčom.

Umro je teško. Zbog nedovoljne dužine užeta, vrhovima prstiju stalno je doticao zemlju i umesto brze smrti dugo se davio. Sav pomodreo u licu, razjapio je usta boreći se za vazduh, a plavičast i odebljao jezik ispao mu je i zapleo se u nakostrešenu bradurinu.

Gledajući mu u iskolačene oči, na koje nikako nije htela da se nadnese smrt, predradniku krenu neka jeza niz kičmu.

Zamalo da je zapovedio da ga spuste, kad mu s leđa prasnu puščani hitac, a do ušiju mu dopre krik čoveka koji je starca uhvatio lasom i sve posmatrao prevešen preko unkaša sedla.

Sada se lagano rušio na zemlju pa onaj s vučjim zubima smesta pusti uže i dograbi revolver.

— Neko ubi Monka, Berte! — dreknu i zaletе se uz strminu kako bi izvirio iz jaruge, kad sa druge strane prasnu novi hitac a kuršum zasu prašinom predradnikove čizme.

— Ovamo gledaj, čoveče — začu se ledeni glas suvonjavog mladića ispravljenog iza krošnje hrasta koja je samo delimično nadvisivala vododerinu. — Sada ćete platiti za ovo nedelo.

Iskusni predradnik znao je da su uhvaćeni u unakrsnu vatru, a kako je prepoznao stranca koji je prisustvovao suđenju u »Bagateli«, shvati da je Čarli zaista govorio istinu.

Cetvorica su, nema sumnje, poterali stado, a njih dvojica ostali kao zaštitnica. Sad su ih još uhvatili u vešanju i... više im nije bilo spasa.

Ali munjevito je razmišljao, opa-

ljen je samo jedan hitac kojim je ubijen Monk, a žilavi stranac ispalio je samo metak upozorenja. Umesto da mu gađa između nogu, mogao je mirne duše da mu nanišani u glavu. Samo, nije tako postupio i Stenford je bio uveren da se našao pred revolverašem starinskog kova koji je poštovao nepisani zakon revolveraških obračuna i... pružao mu šansu.

Zato mirno klimnu i primače šaku izlizanom revolverskom kundaku.

— Pa, kako ćemo, momče? S onim tvojim pajtašem iza mojih leđa ili kao stari borci sa granice?

Na to Balard vrati »ekvilajzer« u korice i mirno reče:

— Onaj pajtaš... pripaziće da dvojica tvojih drugara budu mirni dok ne obavimo posao. A što se ostalog tiče, pa... možeš da potegneš kad želiš. A i da pobegneš, nikome ne pucam u leđa.

Bio je to izazov na koji Bert Stenford nije mogao a da ne odgovori. Ukoliko bi iskoristio priliku i povukao se sa mesta obračuna, zanavek bi ostao bedna kukavica kojoj niko više ne bi poverio ni da mu čisti štalu a kamoli predvodi četu tvrdih jahača i upravlja imanjem.

Zato je morao da potegne i... bude prokleta brz. Osećao je da momak na ivici jaruge ne blafira i zato nameri da maksimalno iskoristi priliku koju mu je pružio.

Ne gledajući mu u uči, iznenada je trgnuo ruku i dograbio kundak kolta. Pod prstima je osetio hladni sedef kojim je bila optočena drška oružja i ispravio cev u pravcu protivnika jednovremeno zapinjući palcem okidač.

— Dobro je, pretekao sam ga — sevnu mu kroz glavu i već počе da

se osmehuje, kad sa ruba vododeri-
ne sunu narandžasti plamen a ne-
što teško pogodi ga posred grudi.

Grmljavinu hica gotovo nije ni
čuo. Velikokalibarsko zrno slomilo
mu je grudnu kost, skrenulo ulevo i
prošišalo kroz srce, a zatim izbilo is-
pod pazuha otvarajući strašnu ranu
u koju je mogla da stane dečja pes-
nica.

Bio je mrtav pre nego je tresnuo
na kamenje izlokano retkim bujica-
ma, a onda zapraštaše i drugi revol-
veri.

Misleći da je suvonjavi jahač pot-
puno zauzet prepucavanjem sa
predradnikom, jahač vučjeg lica po-
tajno primače šaku opasaču i mu-
njevito povuče oružje.

Nekako iskosa nanišanio je na
Dena, ali je uveliko zakasnio. Kra-
jičkom oka suvonjavi Teksašanin
primetio je njegov iznenadni pokret
i smesta se bacio u stranu. Još u pa-
du, skrenuo je osmougaonu cev »ek-
vilajzera« i opalio novi tačan hitac.

Od udara zrna podmukli strelac
se presamiti i pade tačno ispred
drugog jahača koji je s njim učes-
tvovao u vešanju. Time ga je omeo u
nišanjenju pa su dva hica ispaljena
prema rubu jaruge zviznula iznad
Denove glave, a onda se sa druge
strane još jednom začuo kliktavi pu-
canj Koulijeve »vinčesterke« kojim
je završen obračun u vododerini.

Uz starčev leš sada su se nalazila
i četvorica njegovih ubica, a gazda
Ringold nije morao da čeka tri do-
govorena dana. Već sad je mogao
da se pobrine za novog predradni-
ka.

— Pa... Bad — zaškripa promuk-
lim glasom Balard i teško se spusti
niz strminu puneći usput ispucane
komore doboša — da ih sahranimo.
Bar kamenja ima dovoljno.

*

Karakteristično zapinjanje pušča-
nog obarača trže Koulija i on se,
držeći i dalje poveliki kamen, napo-
la okrenu.

— 'Ej, mem...

— Miruj čoveče i moli se da me
slučajno ne spopadne štucavica. U
tom slučaju, sačuvaj bože, ode ti
glava.

Stasita crnka držala je sačmaru
skraćenih cevi i nišaniła mu tačno u
potiljak, a priča o štucanju... uopšte
nije bila istinita. Ruke joj se nisu
tresle, a ozbiljno lice govorilo da se
u oružje sasvim dobro razume.

— O' kej, miran sam kao bubica.
Samo ne znam šta ću sa ovim ka-
menom?

— Samo ti njega drži i polako ko-
račaj prema jaruzi. I ne zaboravi,
obe cevi napunjene su patronama
sečenog gvožđa odležalog pola go-
dine u stajskom đubretu.

Bad prevrnu očima i poče da se
raspituje:

— Zašto u stajskom... mem?

— To pitaju samo budale, a ba-
rem Stiv, u čijoj krčmi sam pevala
do pre tri godine, dobro se razumeo
u svoj posao. Ovom sačmarom smi-
rao je mnoge ljute momke koji su
mislili da zbog nekoliko potrošenih
dolara mogu da mu rasture krčmu.

Držeći i dalje kamen u šakama,
plećati momak poče da jadikuje:

— Teško mi je...

— Koješta, kako bi sa mnom iza-
šao nakraj. Nešto sam teža od tog
kamička.

— Hm, nešto — podrugivao joj se
uprkos strašnog »skatergana« ko-
jim ga je držala na nišanu. — To ne
možete sa sigurnošću tvrditi, mem.

Patriciji Ringold nisu bile potreb-
ne nikakve sprave za merenje teži-

ne. Imala je sve što žena treba da ima a uz to... umela je svoje čari i to da istakne.

Sad je, kao slučajno, malo uzdahnula što je izazvalo napinjanje nje-
ne bluze do krajnjih granica iz-
držljivosti tkanine. Ali puška joj je i
dalje sigurno stajala u rukama pa je
Kouli batalio izmotavanje i sasvim
je ozbiljno upitao:

— Bez obzira na moje fino vaspitanje, ipak vas pitam gospodo... dokle mislite da ja ovo držim. Jebiga... stvarno je teško.

— Oh, ti psuješ — grmnu Patricija i gurnu ga cevima u leđa. — Zato ćeš morati još da ga držiš.

— E, neću — uzjoguni se Bad i bacila kamen na zemlju. — I da znate, zvaću prijatelja.

Ženin kažiprst malo pobebe što je Kouliju pokazivalo da je obarača stegnuta na prvo koleno i da sa sisatom ženom više neće biti šale. Pogotovo kad je promuklo naredila:

— O' kej, zovi ga. Ali bez zezancije. Znaš, pravi ljudi moraju osetiti trenutak kad se ne isplati biti heroj. Što da mreš u cvetu mladosti?

— Hm, u cvetu... koješta. Imam trideset godina i...

— Potrudi se da doživiš stotu, čoveče — preseče ga. — Nego, da ga zoveš ili da ispraznim jednu cev?

Bad Kouli nije bio čovek koji bi se baš uplašio jedne puščane cevi, ali je ipak zovnuo drugara.

— Ej, Dene... dođi. Jedna dama...

— Umukni! — prosikta žena i čvršće mu zabi cevi sačmare u leđa.

— Rekoh...

— A ja kažem da ga pustite, gospodo — začu iza leđa hladni otegnuti glas praćen karakterističnim škljocanjem oružja. — Polako bacite pušku inače...

— Neću da bacim — jogunasto povika Patricija. — Želim da porazgovaramo.

— I zbog toga vam treba puška?

Na kraju stasita rančerka popusti i odbaci oružje, a zatim se okrenu prema suvonjavom momku koji je baš vraćao dugocevi »ekvilajzer« u korice.

Za svaki slučaj, plećati je odskočio u stranu i podigao sačmaru sa zemlje. Veštim pokretima rasklopio je cevi i iz ležišta izvukao patrone. Pošto ih stručno zagleda i otkri ručno savijene rubove kartonske čaure, malo se strese i počeo da gunda:

— Jebiga Den... ova nije lagala. Stvarno su meci punjeni tim gvoždem odležanim u balegi.

Zavijajući cigaretu, drugar ga začuđeno pogleda.

— Zašto u balegi?

— Zbog trovanja krvi, čoveče. Dovoljno je da te rani samo jedan opijak...

— Naravno, gospodine, barmen Stiv obično nije govorio u vetar. Imao je jedan plakat postavljen iznad šanka kojim je »cenjene posetioce« obaveštavao o posedovanju oružja i »specijalne balegarske municije«. Verujte mi, samo su potpuno pijani i budale ignorisali Stivovo upozorenje — stručno objasni žena i predstavi se: — Ja sam Patricija Ringold...

— Kraljica pašnjaka Red Blafa — začuđeno će Kouli. — Šta vam bi da se lomate po pustinji?

— Oh, zar ne bismo mogli preći na malo familijarniji ton? Pogotovo što pred jednom damom niste ni šešire skinuli.

Obojica se i ne pomeriše zbog nje-
ne primedbe, a žilavi revolveraš razvuče kao da negde žubori napola zamrznuti potok:

— Može i bez cifranja. Pa, Patricija... šta te natera u ove vukojebine i to sa »skaterganom« u rukama?

Dok je odgovarala crne oči su joj sevale, a i rečnik je iznenada otišao sasvim dodavola.

— Jebiga, krenula sam da vas nađem.

Plećati Bad smesta škljocnu puškom i obe cevi poravna sanjenim stomakom.

— Pa... našla sinas, Pat. I šta ćemo sad?

Raspravljati sa puškom uperenom u stomak, bilo je teško i pravom revolverašu, ali se nekadašnja pevačica baš nešto i nije plašila skraćene sačmare i odseče kao da zapoveda sluškinji da servira čaj:

— Sada ćemo lepo da progovorimo kao ljudi. I to vrlo kratko. Inače će nas stići Ronald sa celom četom jahača. A on, verujte mi, neće raspravljati pre nego što ispuca koju sotinu metaka. Posle toga...

— O' kej, Pat... posle toga neće nam biti ni do kakve rasprave — smrsi Bad i spusti pušku.

Videvši da su njene reči pale na plodno tlo, žena nastavi nešto mirnijim glasom:

— Od jedne, hm... prijateljice saznala sam da ste krenuli da nam oduzmete stoku sa platos Sen Vinsent i... budite srećni da zasad to samo ja znam. Devojku sam najpre malo ispitala a zatim otpremila kući. Sem mene, zasad niko ne zna...

— A... kako ti je to uspelo? Cura je sigurno namerila da o svemu obavesti gazdu Ringolda.

— Ama, nije gazdu... spandala se veštica sa Dobsonom i krenula da njemu saopšti zanimljive vesti o nestanku krava sa terena na kome smo se najmanje nadali da bi moglo doći do krađe.

— Kakve krađe — besno povika

Bad neznajući da li da je ponovo uzme na nišanV — Uzeli smo samo svoje...

— U redu, rekosmo li bez cifranja. Nazovite to kako hoćete, ali će to Ronald i Lari Dobson uvek zvati — krađom. Zato sam je i sprečila da im ispriča novost.

Liznuvši smeđi papirić, Balard najpre zadimi i tek onda zapita:

— A zbog čega, ako smem tako da se izrazim, imamo da zahvalimo tvom milosrđu, ženo? Šta ti bi da je sprečiš i olakšaš nam posao?

Za trenutak se dvoumila šta da im odgovori. S razlogom se pitala nije li ipak isuviše brzo izabrala te lutalice za saveznike i ocenjivala da li će ovako malobrojni moći uspelo da se suprotstave jahačima sa »Duplog R«.

Pri tome se setila reči barmena Stiva kod koga je potražila savet kako da odgovori bogatom proscu Ringoldu:

— Kad kreneš, onda i izdrži. Vrludajući još niko nije stigao do cilja. Uvek bi se usput o nešto sapleo.

Zato je energično isturila moćne grudi i grmnula nadvikujući čak i grlatog Bada:

— Ronald je namerio da me šutira. Zasitio se nekadašnje pevačice, a... kad bolje razmislim, njemu žena i ne treba. Ne kažem povremeno, ali supruga — nikako.

— Oooo, to je bogme veoma neugodno. Ostavila si unosan posao u krčmu, a sad dragi Ronald...

— Dragi Ronald će me izbaciti. Možda će mi dati koju paru i... napolje sa ranča. Samo — sevnu žena očima — nešto u glavi imam i ja. Gospodo, uz vašu pomoć...

— Ne dolazi u obzir, ženo — dočeka Balard i smrvi opušak. — Sa »Duplog R« oteli smo približno onoliko stoke koliko nam je »maverika«

rasterano u šikari. Sa gazdom Ringoldom namirili smo se.

— Niste, jebiga — dreknu iznervirana Patricija i poče da se trese od muke. — Glupani, pa on 'oće da vam poskida glave s ramena.

Balard je, međutim, bio odlučan:

— Ženo, rekoh ti... idi kući. Svoj problem rešavaj direktno sa gazdom Ringoldom.

— Ali ja... ja vam predlažem saradnju. Eto, mogla bih da se vratim na ranč i krivo ih obavestim da ste se stokom, recimo... krenuli drugim smerom.

Na to Bad Kouli poče da se smeje.

— Koješta, momci nisu slepi. Najpre će ustanoviti da u rečenom smeru nema nikakvih tragova, a onda se razleteti kao besni psi i pronaći kuda smo krenuli. A posle, šta misliš šta će s tobom da bude?

Videvši da joj predlog pada u vodu, primenila je drugu taktiku. Počela je da se široko osmehuje i isturila moćne grudi.

Udar je usmerila na Koulija računajući da će sa na izgled dobroćudnijim diom lakše izaći nakraj.

— Bad, dragi — zacvrkutala je naslanjajući mu se grudima na mišicu — drugar ti mnogo greši. Ja želim da vas angažujem u borbi protiv surovog Ronalda koji je, zaslepljen bogatstvom, krenuo u opšti rat. Odjednom, svi stanovnici postali su mu neprijatelji. To je — uvijala je bokovima i gurala ga grudima — prava zver.

— S tim se, naravno, slažem... draga Pat — kreveljio se plećati momak kome njeno umiljavanje baš i nije bilo mrsko. — Da i dosad nije čvrstom rukom držao sve na uzdi, ne bi ni stvorio tako moćno imanje. Sad, kada se neke stvari kreću drugim tokovima, mora biti još nemilosrdniji. Šta misliš, zar bi trebalo

da skrsti ruke i sve gleda odnekle iz prikrajka?

— Znam, znam... ali, pretvorio se u zver, Čula sam kad je naredio Bertu da krene za kradljivcem njegovih krava i ne vraća se dok ga ne uhvati i obesi. Čak su se dogovorili o roku od tri dana. U protivnom, Ronald je rekao da će angažovati novog, sposobnijeg predradnika.

— Pa, sad — razvuče Bert — moraće zaista da se potrudi. Gospodin Stenford... eno ga pod onom gomilom kamenja. Zajedno sa starcem koga je obesio jer je poterao nekoliko vaših krava.

Prebledela, Patricija ga je uplašeno gledala.

— Zar su svi... pobijeni?

— Do jednog, Pat. Najpre je Stenford sa svojim jahačima obesio starca, a zatim je došlo do puškaranja s nama. U ravnopravnom dvoboju Den je bio brži od njega, a onda je nastal opšta pucnjava.

— U kojoj su izginuli samo ljudi sa »Duplog R«?

— A-ha, nisu imali srećan dan. Uvereni da predstavljaju deo moćnog ranča i da im niko ništa ne može, olako su poverovali da će lako izaći s nama nakraj. Više, na njihovu žalost, o tome ne mogu da promene mišljenje.

Suočena sa tolikom smrću, Patricija Ringold je po prvi put osetila pravi duh Zapada, svu nemilosrdnost života u ovim pustošima gde su ljudi olako uzimali zakon u ruke i još brže uzvraćali udarce.

S takvim ljudima njena politika neće uspeti. Ovi tvrdi momci će nastaviti svojim putem i ostaviti je na cedilu bez obzira što im je na uvijen način obećala da će biti bogato nagrađeni ukoliko joj pomognu u borbi protiv muža.

Sve njene nade zbog kojih je krio-

mice požurila sa ranča, rušile su se kao kula od peska pa je nemoćno oborila glavu i odmakla se od plećatog momka.

— U redu, nismo se dogovorili. Sad se vraćam kući, i...

— Sad ćeš s nama, ženo — odseče hlando suvonjavi čovek sa nisko pripasanim »ekvilajzerom«. — Ne smemo dozvoliti da izbrbljaš o ovome što si videla.

— Ali ja — ušeprtlja se tamnokosa lepotica — neću reć reći.

— To samo misliš, ženo — sekao je i dalje Den Balard i očima dao znak Bađu da joj potraži kobitu. — Ali kad te gazda Ringold pritisne...

— Odbiću da progovorim ijednu reć. Uostalom, odavno više nismo muž i žena. Spavamo u odvojenim sobama.

— O tome ne želim da slušam — grmnu revolveraš još čvršće. — Ali zaboravljaš na gospodina Larija Dobsona. Njega nećeš moći da prevariš. Čim primeti da lažeš, ustreliće te bez obzira na to što si žena, a ... koliko vidim, i gazdi Ringoldu učiniti uslugu. Ama, propevaćeš kad te dobro pritisne.

Tek sad je shvatila u šta se upetljala i zadrta od straha. Stvarno, »Duplo R« je bio isuviše velik zalogaj da bi mogla da ga proguta, a pto se nesuđenih saveznika ticalo, nedvosmisleno su joj stavili do znanja: »Za naših nekoliko krava borićemo se do poslednjeg, ali nećemo zalagati glave da bi ti postala gazdarića.«

Čak je postala njihov zarobljenik koga će pustiti tek kad osete da su izbegli svaku opasnost i izmakli se jahaćima gazde Ringolda. Sa ženom koja je izdala vlastitog supru ga nisu ni mogli drukčije da postuppe.

*

Lari Dobson pomeri šešir i stade u senku trema velike rančerske kuće.

— Ej, gazda — pozva ga jedva čujnim glasom koji je ipak bio dovoljno snažan da Ronald Ringolda pokrene iz njegove velike kožne fotelje i hladovine prizemne kancelarije, — treba da pojašemo.

— Kuda i zašto? — smrsi najmoćniji čovek okruga Red Blaf koji je u poslednjih nekoliko dana ostario koliko za proteklih deset godina. — I... zbog čega to ja moram da uradim? Zar nemam dovoljno dobro plaćenih i sposobnih ljudi?

— Imaš, gazda... ali, dođe vreme da se ponovo staviš na čelo svojih jahaća. Znaš i sam, kad zagusti, jedino se možeš pouzdati sam u sebe.

Ringold ga začuđeno pogleda. Dobro je znao da revolveraš ne govori badava iako još nije smatrao da su poslednji događaji postali toliko drastični da bi, kao u vreme obračuna sa Apaćima ili meksičkim banditima iz Sonore kada se radilo o biti ili ne biti tek formiranog ranča.

Ali tada je bio dvadesetak godina mlađi, pun energije, tada je kretao gotovo ni iz čega ali sa ogromnom energijom i željom da uspe.

U međuvremenu, prilike su se promenile. Sad je mogao da plati ljude koji bi se borili za interese njegovog ranča, mogao je da kupi zaštitu svog stočarskog carstva i svog kraljevskog ugleda.

A jedan od najbolje stojećih ljudi na njegovom platnom spisku bio je baš Lari Dobson. Umeo je da visoku platu odradi svojim nisko pripasanim revolverima. Ali, istovremeno, za druge poslove apsolutno nije bio sposoban. Nije umeo čestito da istimari ni vlastitog konja jer je bio su-

više uobražen u svoju revolverašku veličinu da bi se prljao u štali. Nije, naravno, umeo ni oko stoke, a sa ljudima . . . ponajmanje.

Gotovo ni s kim se nije družio, nije imao prijatelja, mesto u društvu, ukoliko je društvo uopšte i priznavao, određivao je svojom smrtonosnom veštinom.

Ali s njim tako nije mogao da se ponaša. Doći pred kuću i gazdu Ringolda pozvati da sam uradi ono što njegovi bogato plaćeni ljudi nisu sami mogli u najblažu ruku bio je bezobrazluk.

To mu je, nešto povišenim glasom, i rekao:

— Čoveče, kao revolveraš koji drži do svog profesionalnog ugleda sada možeš da uradiš samo dve stvari; da se staviš na čelo mojih jahača i dobro obaviš posao za koji si plaćen ili . . . podneseš ostavku. Bertu sam rekao da je došlo vreme raskida sa neposobnima, sad i tebe na to podsećam.

Otkako je ubio svog prvog čoveka i krenuo opasnim revolveraškim stazama, Lari Dobson nije dobio težu lekciju. Zamalo nije potegao oružje i tog umišljenog bogataša, koji je mislio da novcem može da kupi slepu poslušnost svojih saradnika, po kratkom postupku sveo na pravu meru, ali se u poslednji čas suzdržao. Vest da je prvi revolveraš najmoćnijeg ranča u jugozapadnom Teksasu ubio svog poslodavca, zatvorila bi mu vrata na bilo kom drugom imanju, a s druge strane . . . ukoliko bi samo jednom popustio gazdi Ringoldu, gotovo bi bilo s njegovim autoritetom. Odmah je mogao da se oprostí sa privilegijama prvog strelca ranča i počne vežbanje u rukovanju lasom.

Zato je smirio drhtave ruke i hladno odbrusio:

— Prihvatiću drugu soluciju. Isplati me pa da idem.

Mada se nije nadao ovako brzom raskidu, Ringold samo klimnu i uđe u kuću odakle se vrati sa svežnjem novčanica, koje mu hladno pruži, a onda povika prema koralu gde je grupa jahača besposličila čekajući naređenja:

— Ej, ljudi . . . u sedla. Moram dokazati da još nisam zardao.

Iako od cele rasprave nisu čuli ni reč, ljudima je sve bilo jasno. Umes-to uz bok gazdi Ringoldu, najbrži čovek njihove družine oštao je u spavaonici i natenane pakovao bisage sa stvarima.

Ali niko ništa nije pitao. Pritegli su kolane i začas se našli na ledima svojih konja, a zatim u oštrom galopu izjurili preko kapije.

— Ja, zapravo . . . i ne znam kuda treba da krenemo. Dobson je nešto napomenuo da je došlo vreme da vas povedem . . .

— Pa, i došlo je, gazda — odgovori dežmekasti čovek prosede brade koji je godinama radio na »Duplom R«. — Doneo sam loše vesti, a Lari je smatrao . . .

— Ne interesuje me njegovo mišljenje. Uostalom, isplatio sam ga. Ali ti još uvek jašeš za mene. Zašto sâm ne bi rekao u kakvoj sam to nevolji?

— Moglo bi se reći . . . u priličnoj, gazda. Više nemaš ni predradnika.

— Zar me je i Bert napustio?

— A-ha, i to zanavek. Jutros sam mu našao grob.

Tvrdokornog rančera ta vest je ipak iznenadila. Stenford je bio opasan borac, a ni trojica s njim nisu bili nesposobni ljudi.

— Znaš li šta se dogodilo s Bertom? — zapita smrknutog lica.

— Pa, sad . . . koliko sam iz trago-va mogao da pročitam, najpre su oni obesili starog Čarlija Holtona, a

onda su se umešala dvojica jahača i... pobili ih.

— Svu četvoricu?

— Baš tako, gazda... samo, to nije sve. Najgore tek predstoji.

Na tvrdom rančеровом licu malo se pomeriše bore. Iznerviran bradonjinim odugovlačenjem ljutito grmnu:

— Šta se cifraš, nisam žena pa da me štediš.

Namestivši se bolje u sedlu, čovek i dalje nije žurio sa odgovorom. Čak je gledao negde u stranu i gundao kroz bradurinu:

— U pravu si kad pomenu... ženu. Jedna je baš bila na mestu okršaja i... otišla je s dvojicom ubica.

— Pa, šta se to mene tiče?

— E, vidiš, baš će da te se tiče, gazda. Jahala je apaluza ždrebicu. Znaš da sam je ja naučio na sedlo i uzdu i ko zna koliko puta potkovao. Poznao bih joj hod...

Ringold besno zateže uzde, zbog čega konj naglo promeni ritam i gotovo izazvao celu zbrku među jahačima koji su jahali za njim. Nekoliko životinja se sudariše, a začuše se i psovke jahača, ali o tome Ringold nije vodio računa već bradonju prostreli opasnim pogledom.

— Ti... govoriš o Patriciji, mojoj supruzi?

— O njoj, gazda. I ako mene pitaš... napustila te je i otišla s tom dvojicom što ti ubiše predradnika.

To je bio treći uzastopni udarac. Najpre je ostao bez predradnika, sa kojim je jahao tolike godine, zatim ga je napustio revolveraš, a sad... i rođena žena.

I to sve zbog nekoliko nežigosanih krava i bednika iz šikare koji su se drznuli da mu se suprotstave.

Da li je postupio ludo što se zavađio s njima? Zar nije mogao da zažmuri na jedno oko i pravi se kao

da ga se sve to uopšte ne tiče. U vrbacima se nalazilo možda i nekoliko hiljada »maverika« za koje je znao ali nije smatrao da zbog njih treba da odvaja ljude i badava gubi vreme. Šta mu je onda trebalo da se s njima svađa zbog nekoliko junaca?

Sad je uviđao grešku, ali... nije imao kud nazad. »Duplo R« je dobio nekoliko teških udaraca i, ako ne uzvрати, mogao je da se pozdravi sa svojim ugledom. Kako se lotalica Čarli polakomio za njegovim krava-ma, tako su mogli i ostali. Zar, bogamu — razmišljao je sve više se mršteći — u okolini Red Blafa nema malo sirotinje koja će, čim čuje šta se događa, jurnuti na pašnjake i početi sa masovnim krađama?

Zato je morao da udari bez milosti. Da po cenu svake žrtve kazni Bertove ubice i... najuri nevernu ženu. Nije smeo da joj dozvoli da ga napusti. Ne, morao je da je stigne i kazni.

Jašući nesmanjenom žestinom sve više su zamicali u pustare Sen Vinsent platoa, a kad stigoše na mesto pogibije njihovih ljudi i Čarlija Holtona, Ringold najpre pogleda tragove, a onda se obrati jahačima:

— Svedoci ste šta se ovde juče događalo. Naš ranč je ugrožen, a pale su i prve žrtve. Ukoliko popustimo, pašće i nove. Više nije u pitanju krađa moje stoke, sad ste vi došli na red. Sad lopuže traže moju i vaše glave.

Preteće mrmljanje propratilo je njegove reči i on, zadovoljan prvim reagovanjem, vešto nastavi:

— Sad moramo da se odlučimo; ili ćemo podviti repove i ubice ostaviti nekažnjene ili...

— Koješta, gazda — zareža bradonja koji je i otkrio leševe — nema dvoumljenja. Bert nam je bio pred-

radnik, a mi ne bismo bili nikakvi ljudi kad ne bismo osvetili njegovu smrt.

— Tako je! — razvikaše se još nekoliko kauboja, a Ringold dodade:

— Kao gazda »Duplog R« znam u kakvoj opasnosti se sada svi nalazimo i zato kažem da vam od ovog trenutka teče Dobsonova plata. Ko zbog opstanka »Duplog R« zalaže i svoju glavu mora biti i adekvatno nagrađen.

Bura ovacija ispratila je njegove reči. Umesto dosadašnjih trideset, sada su mogli da računaju sa celih dvesta dolara plate. Zaboravljali su, međutim, da treba doživeti isplatu.

Ali Ringold je mogao da bude zadovoljan. Umesto da ih razvoj događaja opameti, pretvorili su se u čopor krvožednih vukova spremnih da zbog povišice jašu i u sam pakao.

Zato rančer odmah iskoristi priliku da još više podgreje ionako vrelu atmosferu:

— Ovog trenutka za mene pare nisu uopšte važne. Osvedočio sam se da ste sa ranča krenuli sa starim platama i da se nijednog trenutka niste dvoumili kao što je to bio slučaj sa vajnim revolverašem Dobsonom koji nas je napustio čim je barut ozbiljnije zamirisao. Tek sada vidim na koga zaista mogu da se oslonim.

— Naravno, gazda — opet će bradonja — svi do jednog smo uz tebe. I da znaš, sa ženom čini šta hoćeš, ali ćemo mi bandite, koji nam ukradoše stoku i ubiše predradnika, povećati po kratkom postupku. Više neće biti salunskih zajebancija niti će kojekakvi berberi da odlučuju o sudbini »Duplog R«. Sad smo mi i sudije i porota. Uostalom, baš nas ima dvanaest na broju.

— Šta čekamo, napred! — prihvaćtiše i ostali posle čega Ringold samo

mamuznu ždrepcu i na čelu zbijene grupe jurnu tragom ubica i neverne žene.

*

Umorna od dugog puta i brzog marša, stoka je druge večeri naprosto popadala, a Berežnoj počeo da kuka:

— Ovo je greh, Gospod sve vidi. . .

— Onda vidi i gazdu Ringolda koji nam se sigurno već zalepio za trag — smrsi Doerti suviše umoran za ozbiljniju svadu.

Monti Stark sjaha sa umornog konja i otrese prašinu se šešira.

— Morali smo da je jurimo, čoveče. Umorna stoka je mirnija, a mi nemamo vremena da se bakćemo sa jogunastim juncima i gubimo vreme vraćajući ih u stado. Tako ti je uvek na početku gonjenja.

— A ha, veoma mudro. Pa, sad ste, čort vas vzjal, postigli što ste hteli. Krave ne mogu ni da mrdnu s mesta.

U ovako komplikovanoj situaciji jesaul je naćeo veoma neugodno pitanje; brzim tempom govedima je trebalo izbiti bubice iz glave, ali se sad javljao novi problem — goveda su jednostavno polegala stvarajući gonjocima lepu priliku da ih stignu i pomlate do zadnjeg.

— Vi, Amerikanci, za sve kažete — o' kej, a ja kažem. . . ničeo nije o' kej. Krave su napola lipsale, a ni Doerti više ne može da se svada. Čak smo ostali bez Bada koji nam je tako lepo kuvao.

Uveren da Berežnoj samo melje besmislice, Doerti nalete kao glupi ovan:

— Umukni, navući ćeš nam još veću bedu na vrat.

— Aaa, to nikako. Samo nastojim

da utvrdim činjenično stanje. Dakle, goveda se neće noćas ni pomeriti s mesta. Je l' tako?

— Neće, pa šta? Uostalom, samo bi idiot po ovom bespuću noću terao stado. Polovina grla polomila bi noge.

Vražjem jesaulu svaka kombinacija kao da je ponajbolje odgovarala. Ako je malopre kukao zbog zaustavljanja, sad je izgledao oduševljen činjenicom što je stoka plegla kao mrtva.

— Sad i ja kažem... o'kej. Krave su nam se povaljale a i mi bismo mogli malo da prilegnemo. I to... najbolje podalje od stada.

Zbog takve gluposti sad je zape-
nušao čak i staloženi Lefti Dejvis:

— Koješta, ne smemo ni da mrdnemo...

— Smemo, još kako. Neka se o govedimo brinu jahači prokletog gazde Ronalda Ringolda.

Umornom Starku bilo je dosta besmislica.

— Čoveče, mani se nadmudrivanja. Dvojica će na stražu kod stoke, a dvojica će da se odmaraju.

— Njet harašo — zagalami ponovo jesaul i isprsi se nadvisivši za celu glavu žilavog jahača — zajeb'o si taktiku.

— Kakva taktika, spavaj već jednom — gotovo jeknu Stark, ali vražji Kozak nije popuštao:

— Jesi, zajebo si i kvit. Najpre treba da naložimo dobru vatru i malo se izmaknemo u stranu.

Starku poče da sviće iako su ostala dvojica galamili kao besni terijeri:

— Kakva vatra, poludeo si!

— Velika — grmnu Berežnoj. — Nek je gazda Ringold i njegovi momci vide s milje udaljenosti.

Tolika ludost nije se mogla očekivati ni od jesaula neveštog zapad-

njačkim problemima, ali se on potrudio da ih sledećim predlogom tek raspameti:

— Neka se s govedima bakću oni, a mi ćemo da prilegnemo. I to na različitim mestima.

— A stoku im prepustimo? — zakuka Vilson. — Ti si, svega mi, kako ono ti kažeš... durak!

— Durak, golupčik, durak. Ali... samo privremeno. Dok nam to odgovara.

— Dok nam ne otmu krave, a nas... raštrkane ko zna gde ne pomlate kao zečeva. Pa gde si ti, taktičaru, video da se ionako malobrojna grupa kao što je naša, još i razjedinjava? — nije se s predlogom slagao Stark. — Moramo što više da se zbijemo i dočekamo ih...

— Kao goveda na klanici, durak. Baš si mi ti neki uman čovek. Nego — izbeći se jesaul, — ti, Seme, da smesta ložiš vatru a Lefti bi mogao da prestane da zeva i osedla nam sveže konje. Deder, na posao inače ću da podviknem — eskadron...

Dok je grmeo, ljudesdari su sevale oči pa dvojica prozvanih počese da se bave novim zadacima, a jesaul se okrenu Starku:

— Golupčik, da ti napraviš jednu bombu od baruta pa da malo poplašimo krave.

Oguglao od sve luđih predloga jedva je promrmljao:

— 'oćeš li da izazovemo stampe-
do?

— A-ha, baš bih želeo jednu lepu ludu trku krava. I to... usmerenu u željenom pravcu, recimo... prema Ringoldovim ljudima. Sve nešto mislim da bez junadi nas četvorica baš i ne bismo mogli izaći nakraj s celom četom jahača sa »Duplog R«.

Prisluškujući raspravu, Lefti Dejvis je žurno sedlao konje i uveliko menjao mišljenje:

— Al' si ti Džegor, neka pametna glava!

Po prvi put Berežnoj se uzdržao od polemike oko pogrešnog izgovaranja njegovog imena, i upitno pogledao Starka.

— Je l' praviš tu bombu ili ne?

— Pravim, ako treba i dve — dreknu žilavi jahač i iz bisaga izvuče rezervnu kutiju municije. — Ti bi mogao da negde pronađeš konzervu.

Time su pripreme bile završene i jesaulu je preostalo jedino da se nada da će Ronald Ringold udariti baš ove noći. Ukoliko bi se, na primer, opredelio za napad danju... prikrivanje ključnih mesta odbrane bilo bi onemogućeno. U tom slučaju, prednost bi bila na Ringoldovoj strani.

Ali lukavi Kozak igrao je na jednu kartu — želju i brzopletost moćnog rančera da se što pre razračuna sa otimačima njegove stoke bilo da se radi o »mavericima« iz šikare ili govedima otetih sa pojilišta Sen Vinsent platoa. Čovek će, razmišljao je dok je gutao prašinu iza stada, jedva čekati da postigne prvu pobjedu i celom kraju pokaže da se ipak radi samo o neuspelom pokušaju kojekakvih probisveta koje je moćni ranč zbrisao kao muve.

Ringold, naravno, nije ni mislio o razlozima koji su ih naveli da se lomataju po šibljacima i hvataju nežigosanu stoku. Uopšte ga nije bilo briga da su poslednje četiri godine proveli u ratnim okršajima i na kraju... izgubili sve. Sebe, naravno, nije ni računao. Što bi stočarski kralj iz Teksasa razbijao glavu o jednom bivšem jesaulu bez domovine i igde ikog svog. Pogotovo sludenom nevernom ženom zbog koje je isproba-

vao udarce sabljom na jednom... polkovniku.

Na kraju je zaključio da će Ringoldov udarac uslediti baš ove noći i pobrinuo se da ga dostojno dočekaju. Pri tome, uopšte nije vodio računa o brzorukom Balardu i plećatom momku Kouliju. Nikako nije mogao da poveruje da bi samo njih dvojica uspeali da zaustave četu Ronalda Ringolda. Pogotovo bez toliko potrebne taktike o kojoj su nekadašnjem akademcu punili glavu dok mu na kraju nisu dali da komanduje eskadronom.

Sada je ta jedinica spala na samo četiri čoveka i stado umornih goveda koje je nameravao da iskoristi kao juriš konjice.

— Što bi bilo dobro da Monti na vreme hitne onu svoju bombu, a goveda jurnu baš gde treba. Računajući po dva roga, bio bi to juriš celog kozačkog puka od hiljadu sabalja. Gospode, usluži molbu svog ubogog raba koji nema para ni za jednu čašu a kamoli za ozbiljnije lumpovanje. A, šta je Kozak žednog grla? Propao čovek, načisto.

Mešajući molitve sa psovkama pažljivo je osmatrao okolinu i uveliko raspoređivao svoju malobrojnu vojsku:

— Vas dvojica — pokaza na Doertija i Vilsona — pritajite se iza onog brežuljka pa kad dođu... raspalite što brže možete. Važno je da ih za trenutak zaustavite dok Monti ne aktivira svoju konzervu.

Osećajući da bi plan mogao i da uspe, prznica Sem počeo da se junači:

— Naravno da ćemo prepucavati, a onda... u sedla i juriš na njih.

— Ostav! — zaurla plašeci osedlane konje. — Kakav juriš?

— Pa, mislio sam...

— Golupčik, tvoje je da pucaš a ne da misliš. Na njih ćemo naterati goveda.

— Baš lepo, a ja zaboravih. Dakle, najpre malo pucamo, a onda prilegnemo...

— Nema prileganja. Čim ispalite po magacin metaka, odmah raspalite iz koltova. I, gađajte konje. Time će zbrka biti i veća i duža.

Zanimljivo, za sebe je izabrao najnepovoljnije mesto — baš kraj ognja i sklupčao se stavljajući pod glavu svoju čuvenu vreću sa obeležjima nekadašnjeg vojničkog poziva.

— Baš lepo, malo ću da dremnem. Ko zna mogu li stići pre jutra.

Stigli su malo iza ponoći i to privučeni odsjajem vatre na koju je jesaul počesto bacao poneku granu. U zbijenoj grupi, verujući da se uz umornu i poleglu stoku nalaze i zasпали čuvari, mamuznuli su konje i uz podvriskivanje naleteli na logor.

— Gazi, pucaj na bilo što da se pomakne — začu se rančarov gromki povik koji gotovo zaguši pucnjava i urlanje tek oformljene revolveraške grupe čiji su članovi jedva dočekali da dokažu kako je gazda Ringold dobro postupio kad se odlučio na toliku rastrošnost.

Rešetajući prostor oko vatre gde je kozački jesaul rasprosto neku ćebad, razbacao torbe i dve klade pokrio konjskim pokrovcima dočaravajući lažnu sliku usnulih ljudi, grupa jahača sa »Duplog R« natera konje čija kopita razbacaše stvari i iscepaše ćebad. Obe klade bile su na prosto izrešetane kuršumima pa Ringold, zadovoljan što mu je uspeo da ih iznenadi i zaskoči, bahato grmnu:

— Pregazite ih još jednom!

To je, naravno, bilo lakše reći nego izvršiti. Uznemireni konji jedva su slušali jahače koji su imali muke

da ih okrenu na uskom prostoru i ponovo usmere na već rastureni logor.

Od pucnjave i vriske stoka je uveliko bila uznemirena i muklo mučujući ustajala sa zemlje, a onda se dogodilo nešto što Ringoldovi jahači, uvereni da su pomlatili bar polovinu uljeza na njihov ranč, nimalo nisu očekivali.

Sa obližnjeg brežuljka planuše puške, a celi roj zrna stiže zbijenu grupu u kojoj padoše prvi jahači i začu se nekoliko bolnih uzvika.

Da se radilo o istinskim revolverašima, zbunjenost ne bi potrajala ni tri sekunde, ali je zato rančer počeo da uviđa grešku kada se olako lišio usluga prvog strelca ranča i poverovao da će povišicom obezbediti monolitnost grupe.

Sem bradonje i još nekoliko jahača, većina je pokušala da što pre napusti bojno polje, ali onda grmnu Starkova primitivna bomba. Snažna eksplozija i visok stub narađastog plamena pokrenuše stado u bezglav trk. Ričući i sudarajući se rogovima, goveda jurnuše ravno napred i bar polovinu jahača sa »Duplog R« smotaše pod noge. Sa svih strana začuše se bolni jauci i njištanje konja a stado, čiji prethodnici prokrčiše put prema vatri, jurnu svom žestinom i rasturi glavne na ognjištu.

Samo najbliži oko rančera neka-ko ostadoše pošteđeni, ali su i oni nameravali da kroz uzvitlanu prašinu jurnu sa ovog mesta smrti. Tome je značajno doprinela i nova salva hitaca sa brežljuka koji su još više poplašili goveda.

Ringold je baš zaustio da naredi povlačenje, kad se u jutarnjem praskozorju ukaza mršava prilika revolveraša Dobsona iz čijih ruku sevnuše revolveri, a dvojica jahača eklatantno

čanih na brežuljku padoše okrvavljenih glava preko kundaka pušaka.

— Ne jurite za govedima, tražite ostale — povika prema uzmuvanim ljudima oko gazde Ringolda koji nije mogao da se načudi da je hladnokrvni strelac, koji je juče dao ostavku, sada samoinicijativno došao i umešao se u odlučujućem trenutku I to na njegovoj strani i bez dojučerašnje visoke plate.

Zato je smesta iskoristio priliku i naredio:

— Rasturite se na sve strane i tražite...

To mu je bila poslednja reč u životu. Odnekud sa strane ciknu puška, a vreli kuršum ga pogodi u slabine i svali preko unkaša sedla. Još koji trenutak grčevito se držao na konju, a onda ga snaga izdade, a teško telo sruši niz ždrepčevu prednju desnu nogu i tupo tresnu na zemlju.

Iz pomrčine iskrсну Badova plećata figura sa zadimljenom »vinčesterkom« u rukama. Ne videći Dobsona, delimično skrivenog zavesom prašine i poslednjim govedima koja su jurila iz logora, potera konja još nekoliko kořaka i grmnu na bradonju i ljude oko njega zapanjene rančеровом pogibijom:

— Bacaj oružje, ne ginete badava.
Više nema gazde da vas plaća.

Uplašeni, ljudi su nastojali da bar sačuvaju živote i potpuno zaboravili na brzorukog Dobsona. Hitro su počeli da se raspasuju i bacaju oružje u prašinu što plećatog Bada navede da pritera konja i podvikne:

— Sjaši i ruke na glave.

Preko poslednjih junaca sada planu novi hitac, a kako jedan kuršum nije bio dovoljan da ga svali sa sedla, Lari Dobson podiže oba kolta iz kojih počese da sevaju brzi naranđasti plamenovi. Velikokalibar-
... izrešetaše pleća-

tog čoveka koji kliznu sa sedla, Dobson pritera ždrepcu i povika ljudima oko bradonje:

— Šta ste se ukočili, grabite oružje i za mnom. Još ima živih lopuža.

— Naravno, čoveče — odnekud iza leđa pojavi se suvonjavi Den Ballard sa zapetim »ekvilajzerom« u ruci. — Raspasuj se ili...

Po crnom Dobsonovom odelu pao je sloj fine alkalne prašine pa je u jutarnjem sivilu izgledao kao utvara. Za trenutak se učinilo da će pokušati nemoguće i... okrenuti se da bi na nišan koltova dobio novog protivnika, ali se ipak predomisli i vrati oružje u futrole.

— O' keј, razoružao si me, ali ako smem da primetim. . .

— Smeš, čoveče — ponovo otegnu Teksašanin — i ja više nemam revolver u ruci.

— A, tako — kao da se osmehnu prvi revolveraš »Duplog R« i lagano okrenu licem prema protivniku — još jedan džentlmen iz stare garde koji drži do svog ugleda.

Terajući ždrepcu na poprište izbi i žilavi Monti Stark i baci »vinčesterku«
pred noge revolverašu.

— Sad vidiš dvojicu iz... stare garde. Samo, ja nemam prednost, njemu si ubio drugara.

Mada u nezavidnom položaju, Dobson izvadi duvankesu i mirno poče da savija cigaretu. Izgledalo je kao da je isključivo zabavljen tim poslom i čak je malo zaturio plitki crni šešir na potiljak.

— Naravno, džentlmeni... gospodin sa »ekvilajzerom« ima prednost. I neka se uopšte ne osvrće na moju cigaretu. Ionako sam nikakav pušač.

Bio je to lepo smišljen izazov. Uz dajući se u brzinu rukovanja oružjem, Dobson je insistirao na džentlmenском obračunu gde bi mu se

dvojica brzorukih momaka suprotstavili pojedinačno i — pružili mu lepe izgleda na pobeđu.

Umesto da ga izrešetaju i definitivno reše sukob sa poterom, a zatim prikupe stado i bez teškoća ga oteraju prema rudnicima, gde su mogli da očekuju izuzetno zainteresovane i bogate kupce, upustili su se u natezanje sa opasnim protivnikom.

Zbog toga se iznenada umešala stasita rančerka koja je dosad bila zaklonjena iza obližnje stene:

— Idioti! — razvika se na Balarda i Starka. — Vidite da želi da vas žedne prevede preko vode. Kakv revolveraški kodeks, kad vas pobije. . . zauzeće »Duplo R«. Ko da mu se suprotstavi posle Ronaldove pogibije?

Mada joj je svaka reč bila tačna, obojica samo odmahnuše rukama i mirno nastaviše da čekaju da Dobson povuče poslednje dimove. Skamenjenih lica ćutke su se razmakli kojih desetak koraka i mirno čekali poslednji rasplet krvavih događaja.

Čak je i rančerka začutala uviđajući da ih ničim neće navesti na promenu ponašanja, ali su svi zaboravili na čudnog čoveka iz donskih stepa. Zaogrnut »čerkeskom« i sa svojom zakrivljenom atamanskom sabljom, jesaul lagano pritera konja i ustobočen u sedlu gromoglasno povika:

— Ej ti, kako se ono kaže. . . žgojljavi, gasi cigaretu pa da te posećem.

Pre Dobsona, reagovao je Monti Stark i smrknut kao olujni oblak počeo da galami:

— Ne mešaj se, ništa ne znaš o revolveraškim pravilima.

Sa kicoški nakrivljenom crnom jagnjećom šubarom i ogrnut »čerkeskom« jesaul je gotovo izazvao

smeh kod Dobsona. Ma kako bio hrabar i vešt, sa sabljom nije imao nikakvih izgleda protiv vatrenog oružja. O tome ga je čak i posavetovao:

— Mani se nepotrebnog hvalisanja, ovo je muški posao.

Posle toga, donskog Kozaka ništa više nije moglo zaustaviti u nameri da jednom završi sa jahačima »Duplog R«. Začudujućom spretnošću manuznuo je konja koji se najpre visoko prope, a onda iz mesta krenu galopom da bi zatim usledio ceo niz munjevitih i očigledno veoma uvežbanih poteza.

Dok je konj napirjao moćne mišice za prvi skok, Kozak se pognu preko unkaša i delimično zaklonjen životinjskom glavom isukao sablju. Blistavi čelik kao da je poražavajuće delovao čak i na hladnokrvne revolveraše navikle da se svakodnevno suočavaju sa smrtnim opasnostima, što je Berežnoju za trenutak dalo izvesnu prednost.

Još uvek pognut u sedlu, prešao je polovinu udaljenosti do Dobsona koji tek sada munjevito povuče koltove i opali tri brza hica.

Konjska glava za tako veštog strelca nije predstavljala nikakav problem. Kao od šale pogodio je Kozaka najpre u levo rame, a zatim sledećim kuršumom mu oprljio rebra.

Uprkos ranama, Jegor se nije ni pomerio u sedlu. Kao srastao s konjem, jurio je i dalje i već gotovo stigao do revolveraša.

Ali, umesto da sablju drži visoko uzdignutu iznad glave, kako bi jedino mogao da izvede svoj čuveni balkanovski udarac, ogromnom ručedom stegao je balčak i sečivo položio horizontalno kao koplje.

Svestan smrtno opasnosti Dobson

je pažljivije nanišanio tražeći mu čelo delimično zaklonjeno konjskom glavom i baš kad je namera-
vao da potegne obaraču. . . Berežnoj se vešto izvi još više u stranu i — hitnu sablju iz ruke.

Blistavo sečivo proburazi revolveraša koji se kao lutka od slame presamiti i glavačke pade na zemlju. Čim balčak udari o kamen, sečivo se još dublje zabi u mršavo telo, a okrvavljeni vrh oštrice izbi mu između plećki.

Zahuktali konj projur preko ostatka razbacane vatre i gotovo zamače među stenje, kad se Jegorovo teško telo svali sa sedla i za trenutak nestade u oblaku uzvitlane prašine.

— Šteta za dobrog momka — smrsi Balard i vrati u korice napola izvučeni revolver, ali se sad pokrenu stasita rančerka i kao bez duše baci na Kozaka.

— Ljubavi — zarida iz dubine moćnih grudi — ti si jedini muškarac u mom životu koji se. . .

Za trenutak je ućutala, a onda ga ispustila iz zagrljaja i počela da vrišti:

— Pomerite se već jednom, zaboga. Živ je čula sam mu srce.

*

Vraćajući se posle prodaje stoke rudarima, desetkovana družina lovaca »maverika«
navratila je na »Duplo R«.

Zavaljen u stolici za ljuljanje na tremu ih je dočekao donski Kozak Jegor Berežnoj i kezio se kao razmaženi knez.

Iz kuće se čuo veseli ženin glas:

— Jegorka, mili. . . ko nam to dolazi?

— Vidi ti. . . Jegorka — smrsi Monti Stark namigujući na suvonja-

vog kompanjona koji je, laktovima oslonjen na unkaš sedla, lagano savijao tanku cigaretu. — Naš Kozak dobio dadilju.

Balard malo iskrivi bore na mršavom licu što je trebalo da predstavlja osmeh i liznu smeđi papirić. Dok je iza mašne prašnjavog šešira tražio sumporaču, večito hladne oči kao da mu dobiše neki pitomiji sjaj.

— Nema šta, dobro se oporavio.

— A još bolje smestio — dodade Stark i maši se rukom za bisage. — Pa, ortak. . . dođosmo da ti damo tvoj deo od prodate stoke.

Iz kuće ispade Patricija i najpre prilete Berežnoj popravljajući mu čebe prostrto preko krila.

— Oh, vi ste. . .

Još uvek ih nije pozvala da sjašu čime bi im poželeva dobrodošlicu, a kako taj lepi zapadnjački običaj donski Kozak uopšte nije poznavao, i dalje su sedeli obešeni preko unkaša i škрто se smeškali.

Monti Stark je čak počeo i priču o skorom polasku.

— Pa, čoveče. . . mogli bismo dole do vrbaka. Još uvek ima nežigosane junadi.

— Koješta — grmnu žena i isprsi se nadimajući grudi kao kolski točak — nećeš ni mrdnuti sa ovog trema, Jegorka. Veoma si bolestan.

Zavijen u oblak duvanskog dima Balard se škрто smeškao spreman da prikupi uzde i okrene konja, ali Starku davo nije dao mira.

— Kakva bolest, nije mu ništa.

— Mister Stark. . . idite dođavola! Zar ne vidite da je sav izrešetan. Smesta se gubite sa ranča i idite u šikaru. Ako treba, daću vam i nekoliko jahača da vam pomognu skupiti goveda. Ali, Jegorka. . . mili, ostaje ovde. Jedva da je živ, a vi biste ga vukli u te vukojebine oko Rio Grande. Sram vas bilo, bezdušnici.

Dvojica prašnjavih jahača gotovo je nisu ni čuli. Vešto su okrenuli konje i laganim kasom odlazili prema kapiji.

— Pa, ortak — mrmljao je Monti

Stark pridržavajući kapiju — propade dobri Kozak Jegor Berežnoj.

— A ha, načisto — dodade Balard.

— I to. . . posečen suknjom.

Poštovani čitaoci HEJZIJA u inostranstvu,

često nas pozivate ili nam pišete da u zemljama u kojima živite teško dolazite do svakog novog HEJZIJA zato što se na kioske u te zemlje šalje ograničen broj primeraka. Pitate nas da li postoji mogućnost da se pretplatite, te da na taj način izbegnete obilaženje kioska i uštedite vreme.

Raduje nas Vaše interesovanje za HEJZIJA i spremni smo da Vam pomognemo. Zato objavljujemo posebnu narudžbenicu kojom se možete pretplatiti na onoliko naslova HEJZIJA koliko Vam odgovara.

Uplatu treba izvršiti u nekoj od banaka (ili filijala tih banaka u drugim mestima), čiji spisak takođe objavljujemo zajedno sa brojevima računa, a na uplatnici treba naznačiti »DNEVNIK« Novi Sad, »ZA HEJZIJA«.

Potvrdu o uplati (uplatnicu ili fotokopiju uplatnice), treba da pošaljete na adresu: »Dnevnik«, Izdavački sektor, ZA HEJZIJA, ul. Vojvođanskih brigada broj 7, 21000 NOVI SAD, SRBIJA, JUGOSLAVIJA.

Uplatnicu nam pošaljite zajedno sa čitko ispunjenom narudžbenicom, da bismo znali koje brojeve HEJZIJA da Vam šaljemo i koliko primeraka od svakog broja.

O eventualnim kasnijim promenama adrese takođe treba da nas obavestite.

Na ovaj način na HEJZIJA se mogu pretplatiti i klubovi naših ljudi u inostranstvu.

Redakcija HEJZIJA

NAPOMENA: Oni naši čitaoci koji žele da se pretplate na HEJZIJA a ne žive u nekoj od država koje smo naveli u spisku koji objavljujemo u ovom broju, mogu nam se obratiti pismom i mi ćemo im na adresu koju navedu poslati posebnu narudžbenicu sa imenom banke i brojem računa na koji treba da izvrše uplatu. I takva pisma treba slati na adresu »DNEVNIK«, Novi Sad, ul. Vojvođanskih brigada br. 7 — »ZA HEJZIJA«. (JUGOSLAVIJA — SRBIJA)

N A R U D Ž B E N I C A

za čitaoce HEJZIJA u inostranstvu

Ovim putem naručujem romane iz edicije HEJZI od broja _____ do broja _____.

Pristajem na cenu od _____ po jednom primerku.
(ovde navesti cenu i valutu)

Kao dokaz da sam platio naručene primerke, dostavljam vam potvrdu banke (uplatnicu — fotokopiju uplatnice).

Ime i prezime: _____

Naručene primerke šaljite mi na adresu:

U _____ 1992. godine _____

(potpis)

Poštovani čitaoci, evo i cena HEJZIJA po jednom primerku za pojedine zemlje:

valuta	cena	država
USA DOLARA	2,20	SAD
KANADSKI DOLARA	2,60	KANADA
AUSTRAL. DOLAR	2,90	AUSTRALIJA
FRANCUSKI FRANAK	12,00	FRANCUSKA
ITAL. LIRA	2.600,00	ITALIJA
AUSTR. ŠILING	25,00	AUSTRIJA
ŠVEDS. KRUNA	13,00	ŠVEDSKA
ŠVAJC. FRANAK	3,20	ŠVAJCARSKA
BRITAN. FUNTI	1,20	VELIKA BRITANIJA
HOLANDS. GULDENA	4,00	HOLANDIJA
NEMAČ. MARAKA	3,50	NEMAČKA

Cenu treba pomnožiti sa brojem primeraka na koji želite da se pretplatite i tu sumu uplatite na račun neke od banaka, ili filijale tih banaka, čiji spisak takođe objavljujemo, zajedno sa brojevima računa. Ne zaboravite da na uplatnici naznačite »DNEVNIK«, Novi Sad, »ZA HEJZIJA«, i naručeni romani će odmah početi da Vam stižu na adresu koju budete naznačili u narudžbenici. Navedene cene su fiksne i za one koji se pretplate ne važe eventualna poskupljenja. Iskoristite priliku i obezbedite na vreme svaki novi primerak HEJZIJA!

LISTA INOSTRANIH KORESPONDENATA NOVOSADSKE BANKE D. D. NOVI SAD

Zemlja	Naziv banke i sedište	Oznaka valute	Broj ino—računa
AUSTRIJA	Adria Bank AG, Viena	ATS	02-00-002043900
		USD	02-00-0020439010
		DEM	02-00-0020439089
AUSTRALIJA	Central Wechsel — und Credit Bank AG, Viena Australia and New Zealand Banking Group Ltd. Melbourne	ATS	201611160000
		USD	201611160100
		AUD	441337-001
BELGIJA	Banque Bruxelles Lambert SA, Bruxelles	BEF	301-0188643-59
DANSKA	Den Danske Bank, Copenhagen	XEU	301-0188643-59/995
ENGLESKA	Anglo-Yugoslav Bank Ltd. London	DKK	50070-1
	Barclays Bank Pic, London	GBP	011 234 3021
FINSKA	Kansallis Osake Pankki, Helsinki	GBP	0086 9333
FRANCUSKA	Banque Franco—Yugoslave, Paris	FIM	122-FIM-8009
		FRF	131 224 06349
		USD	400131 224 06349
HOLANDIJA	Banque Nationale de Paris, Paris Algemene Bank Nederland, Amsterdam	DEM	004131 224 06349
		FRF	048009/79
		NLG	54.04.21.944
ITALIJA	Banca Commerciale Italiana, SA, Milano	ITL	983 335 0167

JAPAN	The Bank of Tokyo Ltd, Tokyo	USD	983 335 0268
		YEN	653-0433292
KIPAR	Canadian Imperial Bank of Commerce, Toronto	USD	653-0452963
	Beogradska Banka DD,	CAD	1897616
	Nicosia	USD	70-USD-361
NEMAČKA	LHB Internationale	DEM	70-DEM-361
	Handelsbank AG, Frankfurt/Main	DEM	9706 003
	Deutsche Bank AG, Frankfurt/Main	USD	9706 300
	Dresdner Bank AG, Frankfurt/Main	DEM	936-2393
NORVEŠKA	Christiania Bank OG,	DEM	8 081 06200
	Kreditkasse, Oslo	NOK	6001.02.25143
ŠVAJCARSKA	Swiss Bank Corporation,	CHF	PO-120-084.0
	Zürich		
		USD	PO-147.755.0
ŠVEDSKA	Skandinaviska Enskilda Banken, Stockholm	DEM	PO-147.577.1
SAD	Beogradska Banka DD, New York	SEK	5201-85 507 72
	Jugobanka, New York	USD	040117-001
		USD	5340-6000-518
SSSR	The Bank for Foreign Economic Affairs of the		
	USSR, Moscow	USD	07306317/001

NASLOVI ROMANA KOJI ĆE USKORO BITI OBJAVLJENI U EDICIJI

•HEJZI•

1. VRISAK U ZORU (SCREAM IN THE DAWN)
2. HLADAN DODIR MRTVACA (COLD TOUCH OF THE DEAD MAN)
3. SPAVAJ MRTVIM SNOM (SLEEP IN DEAD DREAM)
4. NOĆ UBICA (THE NIGHT OF KILLERS)
5. HLADNA MRŽNJA (THE COLD HATE)
6. IGRA UBIJENIH (THE KILLED – MEN'S GAME)
7. KONAČNO REŠENJE (THE FINAL SOLUTION)
8. NEMA SMRT (THE MUTE DEATH)
9. VREME ZA UBIJANJE (THE KILLING TIME)
10. ELITA UBICA (ELITE OF KILLERS)
11. DŽELAT (THE EXECUTIONER)
12. VENDETA (VENDETTA)
13. MAGNUM (MAGNUM)
14. DIREKTNA AKCIJA (THE DIRECT ACTION)
15. TRAŽI I UBIJ (SEARCH AND KILL)
16. PAKAO MENHETNA (THE MANHATTAN—HELL)
17. KUĆA SENKI UBIJENIH (THE HOUSE OF ASSASSINATED'S SHADOWS)
18. POD PLAŠTOM SMRTI (UNDER THE DEATH'S CLOACK)
19. APSOLUTNO MRTAV (ABSOLUTELY DEAD)
20. ČOVEK ZVANI SMRT (THE MAN CALLED DEATH)
21. USPAVANKA ZA JEDAN LEŠ (LULLABY FOR ONE CORPSE)
22. NOVO LICE SMRTI (NEW FACE OF DEATH)
23. S ONE STRANE ŽIVOTA (ON OTHER SIDE OF LIFE)
24. LOV NA ČOVEKA (MANHUNTING)
25. GRUBA IGRA (CRUEL GAME)
26. KARTA ZA PAKAO (TICKET TO HELL)
27. NASILJE (VIOLENCY)
28. ŽEDAN KRVI (BLOODTHIRSTY MAN)
29. SAČMARA RODNI (SHOOTGUN RODNY)
30. MILION SMRTI (ONE MILLION DEATH)
31. SVEŽA KRV ZA TREĆI KOVČEG (FRESH BLOOD FOR THE THIRD COFFIN)
32. VOLJENI LEŠ (THE LOVING CORPSE)
33. KRVOPROLIĆE NA OBALI (BLOOD—LETTING ON THE COAST)
34. POBEDA BEZ KRVI (BLODLESS VICTORY)

NASLOVI ROMANA DO SADA OBJAVLJENIH U EDICIJI •HEJZI•

1. GENIJE ZLOČINA (THE CRIME GENIOUS)
2. KVARTET UBICA (THE KILLER QUARTET)
3. MREŽA SMRTI (THE DEATH NET)
4. ČUDNI UBICA (THE STRANGE KILLER)
5. ŽELIM TE MRTVOG (I WONT YOU DEAD)
6. ŠOK KORIDOR (THE SHOCK CORRIDOR)
7. HOTEL ZA UBICE (HOTEL FOR MURDERERS)
8. MANIJAK (THE MANIAC)
9. MRTVAC (THE DEAD MAN)
10. KOLUMBIJAC (THE COLOMBIAN)

11. DVOSTRUKA SMRT (THE DOUBLE — DEATH)
12. PRESING (THE PRESSING)
13. UZROK SMRTI (THE CAUSE OF THE DEATH)
14. UBICA KOLGERLI (THE CALL—GIRL KILLER)
15. ZLOČIN IZ STRASTI (THE PASSION—MURDER)
16. UBISTVO ADVOKATA (THE ATTORNEY'S MURDER)
17. SUPERGANG (THE SUPERGANG)
18. MENHETN EKSPRES (THE MANHATTAN EXPRESS)
19. PORNO DETEKTIV (THE PORNO DETECTIVE)
20. OŠTRICA BRIJAČA (THE RAZOR'S EDGE)
21. SREĆNI UBICA (THE HAPPY KILLER)
22. UMRI KAO PAS (DIE LIKE A DOG)
23. TALENAT UBICE (THE KILLER'S TALENT)
24. POZDRAVI SMRT (SAY HALLO TO DEATH)
25. PETA ŽRTVA (THE FIFTH VICTIM)
26. GROB ZA DVOJE (THE TOMB FOR TWO)

U SLEDEĆEM BROJU

M. Lekridž

BREJOV POSLEDNJI OBRAČUN

Lest promaši cilj pošto je bio
obavijen dimom iz kremenjače.
Njegov metak očeša Meka o kuk.
Pokuša još jednom da puca. No, u
taj mah je Lest već padao na
zemlju, i sa vidljivim
zaprepašćenjem gledao u tamne i
odlučne oči Meka Breja. Ispusti
kolt i podiže ruke...

JUGOBANKA

**DOĐITE
DA SE DOGOVORIMO**

YU ISSN 0353-1287

9 770353 128119